

Bestemmingsplan | Toelichting

Inrichtingsplan Gendtse Waard

Gemeente Lingewaard

Datum: 15 oktober 2020

Projectnummer: 160246

ID: NL.IMRO.1705.241-VG01

Bronvermelding foto voorblad: Laurens Tijink

INHOUD TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
1.3	Vigerende bestemmingsplannen	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Het plan	7
2.1	Aanleiding	7
2.2	Ligging	8
3	Relevant beleid	18
3.1	Rijksbeleid	18
3.2	Provinciaal en regionaal beleid	28
3.3	Gemeentelijk beleid	34
4	Milieu- en uitvoeringsaspecten	40
4.1	Milieueffectrapportage	40
4.2	Bodem	50
4.3	Geluid	56
4.4	Luchtkwaliteit	66
4.5	Bedrijven en milieuzonering	68
4.6	Externe veiligheid	71
4.7	Flora en fauna	75
4.8	Water	87
4.9	Archeologie en cultuurhistorie	104
4.10	Verkeer en parkeren	112
4.11	Economische uitvoerbaarheid	113
5	Juridische vormgeving	114
5.1	Algemeen	114
5.2	Bestemmingen	114
5.3	Opbouw regels	115
6	Procedure	121
6.1	Ontwerpbestemmingsplan	121

Bijlagen

1. MER (inclusief onderliggende onderzoeken)
2. Aanvulling op het MER (inclusief onderliggende onderzoeken)
3. Toetsingsadvies Commissie m.e.r.
4. Quick scan externe veiligheid
5. Verantwoording groepsrisico
6. Archeologisch onderzoek Gendtse Uiterwaard te Gendt
7. Reactienota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen

1 Inleiding

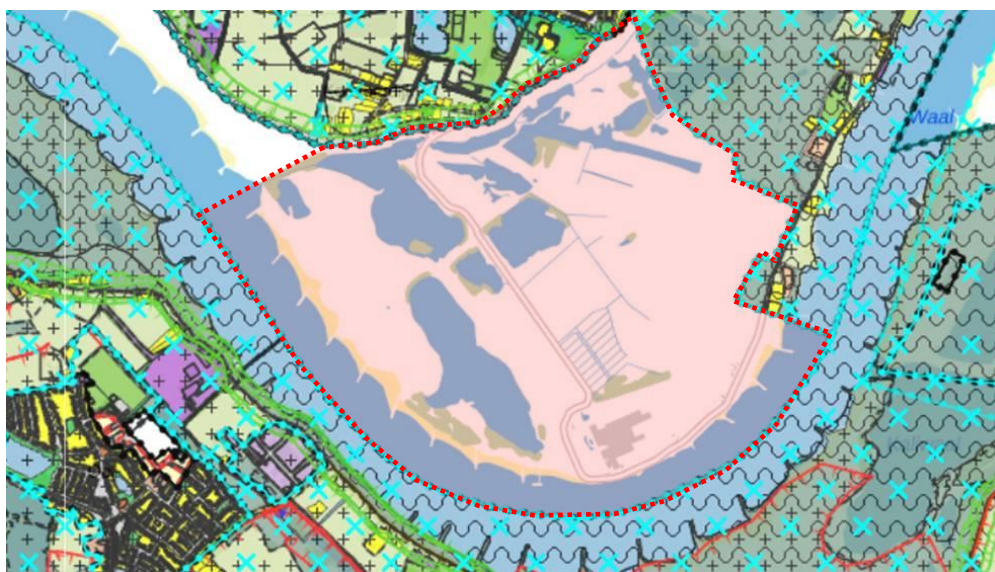
1.1 Aanleiding

De uiterwaard de Gendtse Waard heeft de potentie en ruimte voor natuurontwikkeling en waterberging. K3Delta BV heeft om die reden samen met Staatsbosbeheer en steenfabriek De Zandberg (Rodruza), eigenaren van verschillende gronden in de uiterwaard, het voornemen om het westelijke deel van de Gendtse Waard te herontwikkelen. De wens is om meer ruimte te bieden aan de dynamische riviernatuur, de recreatieve waarden van de uiterwaard te vergroten en de beleving van het cultuurhistorisch landschap te behouden en te versterken. De economische basis voor deze gebiedsontwikkeling ligt in een tijdelijke ontgronding. Het vrijkomende zand wordt ter plaatse verwerkt en per schip afgevoerd naar de Nederlandse bouwsector om deze te voorzien van grondstoffen. Een gedeelte van het vrijkomende zand wordt daarnaast ter plaatse verwerkt om hiermee de inrichting te realiseren.

Deze ontwikkelingen passen niet in het vigerende bestemmingsplan voor de westflank van de Gendtse Waard, te weten het bestemmingsplan 'Buitendijks gebied 2005' uit 2005. Om die reden is het nodig om een nieuw bestemmingsplan vast te stellen. Dat is het voorliggende bestemmingsplan 'Inrichtingsplan Gendtse Waard'. In dit bestemmingsplan is de gehele westflank van de Gendtse Waard opgenomen en voorzien van een regeling die past bij de beoogde situatie. In de navolgende paragrafen en hoofdstukken wordt dit bestemmingsplan toegelicht.

1.2 Plangebied

Het plangebied betreft het westelijke deel van de Gendtse Waard, in de gemeente Lingewaard. De plangrenzen zijn in hoge mate bepaald door de omringende vigerende bestemmingsplannen, zoals navolgend kaartbeeld laat zien. Hiermee wordt bereikt dat er geen 'witte vlekken' of overlap bestaat in de actuele regelingen.

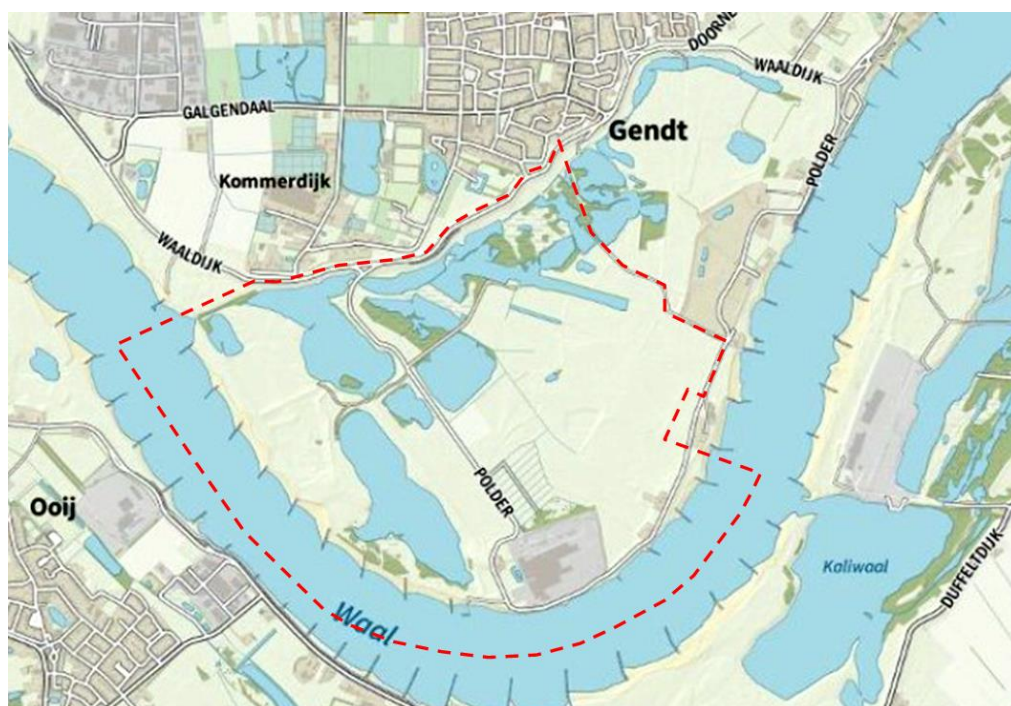

Aanduiding onderhavig plangebied ten opzichte van recente vigerende BP's

Het plangebied maakt deel uit van de zone met uiterwaarden van de Waal. De locatie is ten zuidoosten gelegen van de kern Gendt, zie de navolgende kaart.

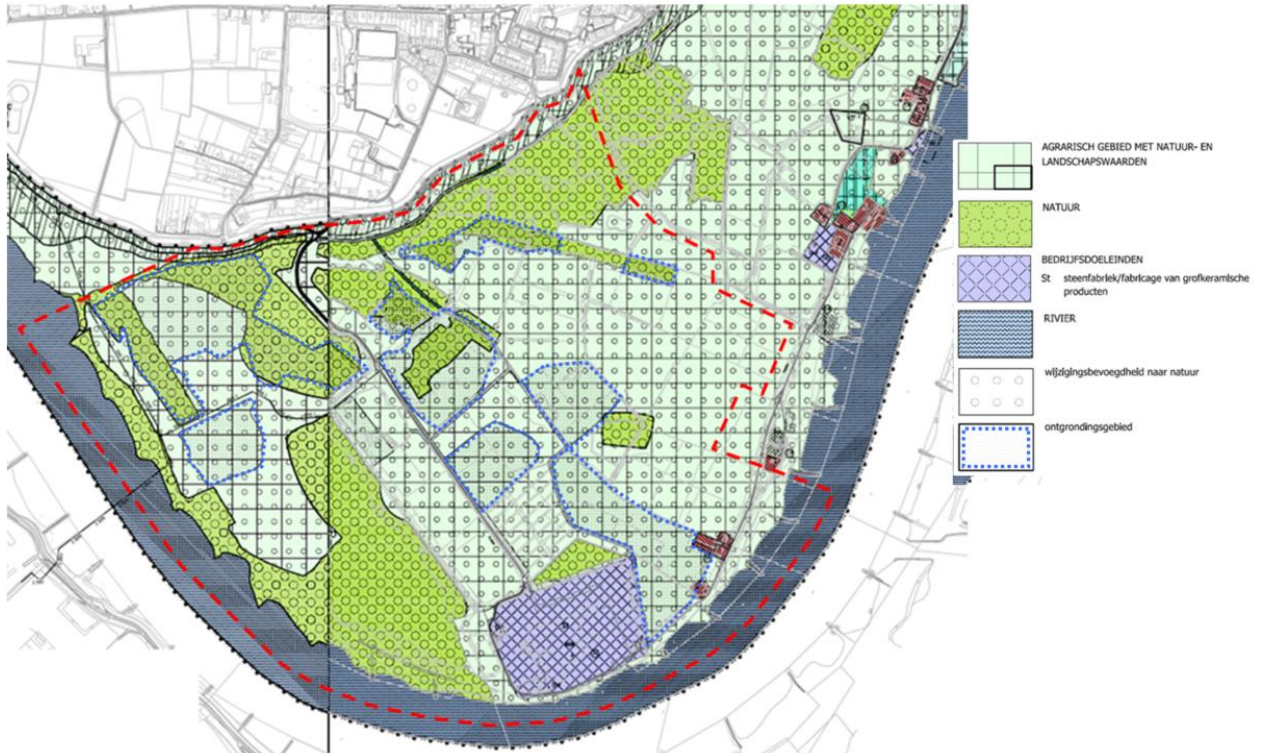
Plangebied herinrichting Gendtse Waard (plangebied in rood), Bron Google Maps

Plangebied herinrichting Gendtse Waard (plangebied in rood), Bron Pdokviewer/Open Topo

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Het plangebied ligt binnen de grenzen van het bestemmingsplan 'Buitendijks gebied 2005', zoals vastgesteld d.d. 10 november 2005 en onherroepelijk geworden d.d. 11-4-2007.

Uitsnede uit plankaart vigerend bestemmingsplan (grens plangebied rode stippellijn)

Het merendeel van de gronden hebben binnen deze bestemmingsplannen de bestemmingen 'Agrarisch gebied met Natuur- en landschapswaarden', 'Natuur', 'Bedrijfsdoeleinden' (aanduiding 'st' voor een steenfabriek) en Rivier. Voor de agrarische bestemming geldt een wijzigingsbevoegdheid naar natuur. Ten slotte geldt voor een deel van het plangebied een ontgrondingsgebied. Op voorgaande kaart was deze aanduiding niet goed zichtbaar; daarom is die met de blauwe stippellijn nader aangegeven.

Onderhavig plan is binnen dit vigerend bestemmingsplan niet geheel mogelijk: de beoogde ontgroning overschrijdt het gebied dat is aangeduid als ontgrondingsgebied. Ook is de beperkte uitbreiding van het terrein van de steenfabriek niet mogelijk.

Bestemmingsplan Oeverwal Gendtsche Polder

Aan de oostzijde grenst het bestemmingsplan naadloos aan het bestemmingsplan Oeverwal Gendtsche Polder, zoals vastgesteld d.d. 25 april 2018. Dit bestemmingsplan ziet in hoofdzaak toe op enkele ontwikkelingen op de oeverwal. Onderhavig plan is niet strijdig met dit bestemmingsplan.

1.4 Leeswijzer

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De toelichting is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het plan beschreven, hierbij komen zowel de huidige als toekomstige situatie aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de haalbaarheid van het plan. Hierbij komen het beleid en de aspecten als milieu, flora en fauna en archeologie aan de orde. In hoofdstuk 4 wordt de opzet van het plan en de wijze van bestemmen behandeld. Hoofdstuk 5 ten slotte is gereserveerd voor de resultaten van de procedure die voorliggend bestemmingsplan doorloopt.

De economische basis voor deze gebiedsontwikkeling ligt in het winnen van zand en klei. Het doel is om het vrijkomende zand ter plaatse te verwerken in een tijdelijke zandscheidingsinstallatie en deze per schip af te voeren. Hiervoor wordt een tijdelijke voorziening aangelegd voor de duur van het project. De zandscheidingsinstallatie komt ten westen van de toegangsweg naar het fabrieksterrein te liggen. In het MER is onderzoek gedaan naar de meest gunstige locatie. De afvoer van de grondstoffen geschiedt per schip via de locatie van de bestaande loswal aan de rivier. Ten oosten van de bestaande loswal wordt de kraan die het klei voor de steenfabriek lost en laad geplaatst.

2.2 Ligging

2.2.1 De Gelderse Poort

De Gendtse Waard vormt een onderdeel van een groot natuurontwikkelingsgebied De Gelderse Poort. De Gelderse Poort ligt in de vierhoek Arnhem-Nijmegen-Kleef-Emmerich. Voor zover het Nederlandse deel betreft wordt de Gelderse Poort beleidsmatig verdeeld in de Ooijpolder (het zuidwestelijke deel) en de Gelderse Poort Oost (het noordoostelijke deel). Het rivierenlandschap in de Gelderse Poort krijgt een natuurlijke uitstraling. In 1996 is de eerste stap gezet met het Landinrichtingsplan Ooijpolder. De ambitie van deze landinrichting is om de Ecologische Hoofdstructuur te versterken door natuurbehoud en grootschalige natuurontwikkeling gericht op het ontwikkelen van een aan de rivier gebonden ecosysteem. De Gendtse Waard ligt in de gemeente Lingewaard en vormt tezamen met de Millingerwaard, de Bemmelse Waard, de Klompenwaard, de Erlecomse Waard en de Groenlanden een onderdeel van de Herinrichting Ooijpolder.

Naast deze natuurlijke ambitie speelt de veiligheid bij hoog water een steeds grotere rol bij de (her)inrichting van uiterwaarden van de rivierengebieden. Recente hoogwaterperiodes (1993/1995) en een verwachte toename van de waterafvoer in de toekomst maken de veiligstelling tegen hoge waterstanden noodzakelijk. Hiervoor zijn rivierverruimende maatregelen nodig, zoals verwoord in de PKB Ruimte voor de Rivier en de beleidslijn Grote Rivieren (vertaald in het Barro). Voor de Gendtse Waard zijn de rivierverruimingstaakstelling reeds gehaald. In de Visie WaalWeelde en het Delta-programma zijn verder in algemene zin de uitbreiding van het bergend vermogen van uiterwaarden als positief en wenselijk beoordeeld.

De Gelderse Poort + ligging Gendtse Waard

2.2.2 De Gendtse Waard

Algemeen

De Gendtse Waard is één van de uiterwaarden op de noordoever van de Waal, gelegen ten zuiden van de kern Gendt, die hoofdzakelijk bestaat uit waterpartijen, natuur en groen en open weiden en akkers ten behoeve van de agrarische functie. Het betreft een landschappelijk karakteristiek gebied met een grote potentie voor de ontwikkeling van waardevolle natuur. De polder fungeert als landschappelijk uitloopegebied voor de aangrenzende kern Gendt.

De Gendtse Polder kent een natuurlijke begrenzing met de primaire waterkering (Waalbankdijk) aan de ene zijde en de Waal aan de andere zijde.

Door de uiterwaard loopt één weg, Polder geheten. Deze ontsluit alle functies die in het gebied aanwezig zijn. Aan de oostzijde van de Gendtse Waard bevinden zich, op een verhoogd gelegen oeverwal, namelijk diverse functies, waaronder woningen. Binnen het plangebied liggen de bestaande steenfabriek De Zandberg en enkele bedrijfs- en burgerwoningen. De uiterwaard wordt aan drie zijden omringd door de rivier de Waal. Aan de noordzijde, ten noorden van de rivierdijk, bevindt zich de kern Gendt.

De Gendtse Waard is ten opzichte van de omliggende uiterwaarden bijzonder door de aanwezigheid van relatief veel bebouwing op de hoge langgerekte oeverwal, die is gelegen aan de oostzijde van de uiterwaard. Door de eeuwen heen is deze altijd aanwezig geweest. De Gendtse Waard wordt om die reden al sinds lange tijd bewoond (de bebouwingsgeschiedenis gaat terug tot ca. 1400).

Uiterwaard

De uiterwaard is opgebouwd uit een kronkelwaard en heeft een oppervlakte van ruim 360 hectare. Hiervan is een klein deel (+/-90 hectare) onbekaad en groot deel bekaad.

Dit zorgt voor verschil in dynamiek. In het onbekend deel speelt erosie en sedimentatie een grote rol, waarvan de rivierduinen langs de Waal het duidelijkste gevolg zijn. De voormalige zandwinplas Vossegat slibt langzaam dicht met zand en klei, terwijl de aangrenzende graslanden ruig en zanderig zijn door zandafzetting. Ook zijn hier slikvlaktes te zien aan de randen van de plassen.

Het bekend deel bestaat uit agrarische percelen, zandwinplassen, kleiputten en strandgrestanten. De zuidelijkste punt bestaat uit het verhoogde fabrieksterrein van Rodruza met aansluitend de zomerkades en hoofdontsluitingsweg. De oostelijke rand van de uiterwaard is begrensd door de bewoonde oeverwal.

Luchtfoto van het plangebied (bron: BWZ / Bureau Waardenburg)

In het plangebied is een scherp contrast tussen de kleiputten met dichte oobossen en ruigte en het open soortenarme agrarische gras- en akkerland. Deze beboste kleiputten bieden een rustig leefgebied voor o.a. bevers en watervogels.

Landschappelijk gezien bevat de Gendtse Waard de volgende kernkwaliteiten: dynamische zandoevers, rivierrelicten (watervoerend / ondergronds), steenfabriek in bedrijf, zicht op Waal vanaf dijk, contrast tussen natuur – agrarisch – werken – wonen.

Steenfabrieken

Al vanaf de 18^e eeuw is de baksteenindustrie aanwezig in het plangebied en vanaf de tweede helft van de 19^e eeuw heeft deze een grote vlucht genomen. De bestaande steenfabriek (De Zandberg) vormt een bepalend element in de Gendtse Waard.

Situatie 2015 richting fabrieksterrein De Zandberg (Bron: Youtube, BasGetz, 2015)

In de uiterwaarden wordt al eeuwen lang klei gewonnen om stenen te bakken. Ook binnendijs werd plaatselijk klei afgegraven (bij Gendt). De steenfabrieken in de uiterwaarden van de Waal en Neder-Rijn getuigen hiervan. Steen- en betonfabrieken zijn nog steeds in de uiterwaarden aanwezig en zijn onderdeel van het cultuurhistorisch landschapsbeeld. Kleiwinning in de uiterwaarden vindt nog steeds plaats, met voornamelijk het doel om meer ontwikkelruimte voor natuur te realiseren. Vrijkomend klei is grondstof voor de grof keramische industrie of wordt ingezet voor onder andere dijkverzwaring.

2.2.3 De ontgronding

Algemeen

De Gendtse Waard heeft een totaal oppervlakte van ruim 360 hectare. Gezien deze grote omvang en de aanwezige natuurwaarden, heeft de uiterwaard potentie en ruimte voor natuurontwikkeling en waterberging. K3Delta BV heeft dan ook samen met Staatsbosbeheer en steenfabriek De Zandberg (behorende bij het Rodruza concern), eigenaren van verschillende gronden in de uiterwaard, het plan opgevat voor een integrale herinrichting van het westelijk deel van de Gendtse Waard (plangebied is circa 220 hectare groot). De wens is om meer ruimte te bieden aan de (dynamische) rivier natuur, de verkeersveiligheid in de uiterwaard en het verbeteren van de continuïteit van de steenfabriek. Het verbeteren van de recreatieve waarden van de uiterwaard en het beleefbaar maken van het cultuurhistorisch landschap, zodanig dat deze zich verenigen met de natuurfunctie, zijn neven doelstellingen.

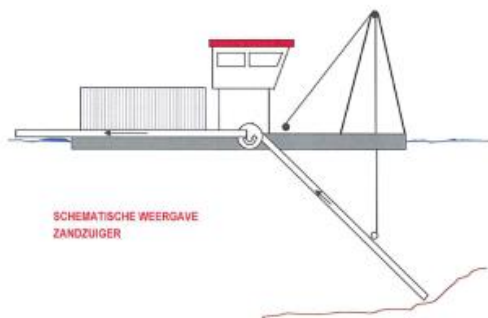
De economische basis voor deze gebiedsontwikkeling ligt in de ontgronding. Hiermee wordt de gehele inrichting en de afwaardering en de omvorming van agrarische gronden naar natuur mogelijk gemaakt. Het vrijkomende zand wordt ter plaatse verwerkt in een tijdelijke zandscheidingsinstallatie en per schip afgevoerd naar de Nederlandse bouwsector om deze te voorzien van grondstoffen. Een gedeelte van de klei en het vrijkomende zand wordt ter plaatse verwerkt om hiermee het inrichtingsplan te realiseren. De zandscheidingsinstallatie en de daarbij behorende voorzieningen zijn tijdelijk (voor een periode van 6 tot 8 jaar) in het gebied aanwezig. De steenfabriek maakt in de bestaande situatie voor de aanvoer van grondstoffen en afvoer van producten gebruik van een losvoorziening in de Waal. Hiervoor zijn alternatieve locaties onderzocht

in het MER en is geconcludeerd dat de huidige locatie in stand kan blijven. Ten slotte maakt een beperkte uitbreiding van het hoogwatervrije bedrijfsterrein in de Gendtse Waard deel uit van de plannen. De beperkte uitbreiding van het terrein van de steenfabriek zal worden gebruikt ten behoeve van opslag van gereed product en grondstoffen.

Ontgronding

Door de tijdelijke ontgronding neemt het wateroppervlak in de uiterwaard met circa 28 hectare toe. Het winnen van zand maakt de inrichting mogelijk en zorgt bovendien voor de financiële middelen om het natuurgebied aan te kunnen leggen en daarmee tegelijkertijd de bouwsector te voorzien van grondstoffen.

Gefaseerd wordt de bovengrond (roof) en klei verwijderd ter plaatse van het nieuwe water. Gedurende deze werkzaamheden worden graafmachines en vrachtwagens ingezet. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd gedurende circa 1,5 maand per jaar. De bovengrond en de klei zal worden gebruikt om het inrichtingsplan te kunnen maken (realiseren nieuw grasland, aanleg kades, afwerking nieuwe oevers etc.). De

ze grond blijft dus binnen het plangebied. De winning van het zand gebeurt met een drijvende zandzuiger. Een zandzuiger is een ponton met een pomp en een zuigpijp die de specie opzuigt en via een drijvende leiding naar de verwerkingsinstallatie transporteert. De zandzuiger kan zich verplaatsen met behulp van ankerkabels en lieren. De plaatsbepaling van de zuiger gebeurt met GPS (satelliet plaatsbepaling). Plaatsbepaling gebeurt iedere dag voor aanvang werkzaamheden en verplaatsing tijdens het winnen. Verder is de zandzuiger uitgerust met een dieptemeter. Hiermee wordt continu de diepte van de zuigmond en de afstand van de zuigmond tot de vergunningslijn bepaald. Periodiek worden er door afwisselend een extern bureau en de provincie Gelderland controle peilingen verricht..

Het nieuwe water krijgt diverse flauw aflopende taluds tot 6 m + NAP. Hierna gaan de taluds naar beneden met een hellingshoek van 1:3.

Grondstromen

Tijdens de ontgrondingswerkzaamheden komen de volgende grondstromen vrij: bovengrond en zand.

Als eerste wordt de bovengrond, bestaande uit roofgrond en klei, ontgraven tot op de zandspiegel. Deze laag is gemiddeld 0.8 meter dik. De verwijderde bovengrond wordt binnen het project ingezet. Een deel voor het maken van het project (reconstructie van oevers en inrichtingswerk) en een deel gaat als grondstof naar steenfabriek de Zandberg om keramische producten van te maken.

Na het verwijderen van de bovengrond wordt het aanwezige zand samen met water door middel van een zandzuiger omhoog gepompt en via een drijvende persleiding getransporteerd naar de tijdelijke zandverwerkingsinstallatie. Het materiaal wordt in deze installatie gewassen en gesorteerd en het uiteindelijke product wordt per schip afgevoerd. Om duurzaam om te gaan met de meest schaarse korrels (het qua structuur grovere en hoogwaardige industriezand waar met name betonproducten van ge-

maakt worden) wordt alleen deze fractie afgevoerd. Met de qua structuur fijnere fractie wordt het inrichtingsplan gemaakt (de zuidoostelijke lobben waardoor er veel ondiep water en oeverlengte ontstaat).

Het plan gaat uit van de volgende grondstromen:

- binnen het plangebied te verwerken bovengrond (roofgrond en klei) 420.000 m³
- Te winnen zand en grind:
 - af te voeren 4.800.000 m³
 - te gebruiken voor reconstructie 1.870.000 m³

Technische installaties

De zandzuiger en booster zijn elektrisch aangedreven. De zandzuiger en booster zijn met een drijvende persleiding verbonden met de locatie waar het zand wordt verwerkt. Het zand wordt via deze drijvende persleiding getransporteerd naar de zandverwerkingsinstallatie, die voor de duur van het project (zes tot acht jaar) binnen het plangebied wordt gebruikt. Deze wordt geplaatst ten noorden van de steenfabriek en ten westen van de toegangsweg naar de steenfabriek (de locatie die is aangemerkt als 'KSI3'). Ook de zandverwerkingsinstallatie / klasseerinstallatie wordt elektrisch aangedreven.

Het installatieterrein heeft een tijdelijk ruimtebeslag van 2 tot 2,5 hectare. Het materiaal wordt in de verwerkingsinstallatie verwerkt (sorteren en wassen) en het uiteindelijke product wordt per schip afgevoerd. Om zorgvuldig om te gaan met schaarse bouwgrondstoffen wordt alleen het meest schaarse industriezand afgevoerd. Voor de afvoer van de grondstoffen per schip wordt een tijdelijke transportband tussen de installatie en de loswal gebruikt.

Topografische kaart met aanduiding tijdelijke locatie klasseerinstallatie en transportband en de tijdelijke loswal ten behoeve van het laden en lossen van de klei.

Opslagterrein steenfabriek

Om te kunnen blijven voldoen aan de vraag vanuit de nationale en internationale markt voor bouwproducten is de productie van het aantal soorten, kleuren en formaten baksteen in de afgelopen decennia sterk uitgebreid. Deze ontwikkeling vereist tevens meer ruimte voor opslag van gereed product en voor de vereiste grotere diversiteit aan kleisoorten en toeslagstoffen. Deze noodzakelijke uitbreiding van het tasveld is hierbij achter gebleven. Als solitaire maatregel bleek deze uitbreiding in rivierkundig opzicht niet goed mogelijk. De integrale herinrichting van de polder vormt nu het geëigende moment om dit alsnog te realiseren.

Gezien voorgaande is in onderhavig plan de beperkte uitbreiding van het opslagterrein van de steenfabriek opgenomen. Er is behoefte aan deze beperkte uitbreiding, omdat het terrein midden in een riviergebied is gelegen. Hierdoor zijn er momenten waarop het aanvoeren van grondstoffen en het afvoeren van producten lastiger is. Het kunnen opslaan van de producten is dan noodzakelijk voor de bedrijfsvoering. Voor deze extra opslag kan op grond van de geldende watervergunning gebruik worden gemaakt van bestaande ruimte aan de noordzijde van het fabrieksterrein. Deze ruimte aan de noordzijde komt te vervallen en in plaats hiervan is de beperkte ruimte aan de oostzijde opgenomen in dit bestemmingsplan.

De uitbreiding van de opslagcapaciteit gaat niet gepaard met een toename van de productiecapaciteit. En is dus alleen maar bedoeld om de continuïteit van de steenfabriek te verbeteren door ruimte te bieden aan opslag.

2.2.4 Inrichtingsplan

In navolgende afbeelding is het plan weergegeven dat de basis vormt voor dit bestemmingsplan. Deze voorkeursvariant komt voort uit het MER, dat tegelijkertijd met dit bestemmingsplan is opgesteld en hierin de doorontwikkelde voorkeursvariant 'extra natuur' vormde. Zie ook paragraaf 4.1 voor nadere informatie over het MER.

De voorkeursvariant 'doorontwikkeld extra natuur' die de basis vormt voor dit bestemmingsplan

Aan de inrichtingsschets liggen de volgende principes ten grondslag:

- omvormen van agrarische gebieden naar natuur, ook de agrarische gronden aan de oostzijde worden bij de gekozen variant omgevormd naar natuur;
- ruimte bieden aan dynamische, natuurlijke processen in het landschap;
- vergroten en verbinden bestaande waterpartijen en het maken van een verbinding met de rivier;
- borgen van de continuïteit en bereikbaarheid van de aanwezige steenfabriek.

De tijdelijke ontgronding zal geheel plaatsvinden ten oosten van de toegangsweg naar de steenfabriek. De agrarische percelen in het plangebied worden omgevormd tot water, oevers en droge natuur. Als gevolg van het inrichtingsplan neemt de oppervlakte aan nieuw water met circa 28 hectare toe.

Rondom het nieuwe water en op de voormalige landbouwgebieden ontwikkelt zich natuurlijk kruidenrijk grasland met pioniersvegetatie. Op de lagere, nattere delen ontstaat her en der zachthoutoibos terwijl op de hogere delen richting de oeverwal een drogere grazige vegetatie ontstaat met rivierkundig ruimte voor struweelvorming.

Ten westen van de toegangsweg aansluitend aan het fabrieksterrein wordt het maai-veld verschaald en wordt circa 5 hectare hardhoutooibos aangeplant. Samen met de oevervegetatie en slikkige oevers resulteert dit in een grote variëteit aan gradiënten en extra natuurwaarden rondom het Vossegat.

In het inrichtingsplan is aandacht voor het beter benutten van de recreatieve beleving van de Gendtse Waard. Verbeterde struinroutes zorgen ervoor dat de natuur te voet te ervaren is. Als uitgangspunt geldt de huidige recreatiedruk en er worden dan ook geen extra recreatie aantrekkende voorzieningen aangelegd. De fietsstraat ten noorden van fabrieksterrein zorgt voor een betere beleving voor fietsers omdat de gevaarlijke en smalle route achter de fabriek hierdoor komt te vervallen. Daarnaast wordt er over de volledige lengte van de toegangsweg een vrije fietsstrook aangelegd naast rijbaan voor vrachtauto's. Dit komt eveneens ten gunste aan de verkeersveiligheid.

De aanwezige wateren, kleiputten en strangrestanten in de uiterwaard hebben grote potentie voor natuurontwikkeling. De wateren fungeren als slaapplaats voor eenden en ganzen. Door de invloed van de rivier is het Vossegat langzaam dichtgeslibt met klei en zand, waardoor een uniek terrein is ontstaan met glooiende zand- en grindbanken, begroeid met wilgen en zwarte populieren. De oevers van de strangrestanten en kleiputten zijn begroeid met beschermd habitattypen zachthoutooibos. Plaatselijk liggen er goed ontwikkelde moerasjes en het water is op veel plaatsen begroeid met een rijke watervegetatie. Ook liggen in het gebied meerdere beverburchten en komen er beschermde vissoorten voor. Door de aanleg van nieuwe natuur rondom het Vossegat wordt dit gebied verder versterkt in ecologisch opzicht.

Een maatregel om de dynamiek van de Waal meer invloed te laten hebben op de natuurontwikkeling in de Gendtse Waard is het verleggen van de zomerkade. Een deel van de zomerkade wordt naar het oosten verplaatst, waardoor deze in één profiel met de toegangsweg naar de steenfabriek komt te liggen. Dit leidt tot een groter oppervlak aan dynamische riviernatuur rondom het Vossegat. De toegangsweg komt op gelijke NAP hoogte als de huidige zomerkade te liggen en naast de rijbaan wordt een separaat fiets- / en wandelpad gemaakt.

Om de waterpartijen met elkaar te kunnen verbinden wordt een nieuwe duiker halverwege de toegangsweg aangebracht. Samen met de bestaande duiker onder de toegangsweg (in het noorden van de uiterwaard) regelt deze de waterhuishouding in het bekade deel.

Verder vormt de demping van een stuk van het bestaande water naast de primaire waterkering (de Waaldijk) onderdeel van de inrichting. Deze demping vindt aan de westzijde van de toegangsweg plaats. Hierdoor wordt de stabiliteit van de dijk verbeterd. Het gebied wordt ontwikkeld als vochtig grasland zodat er extra foerageergebied voor ganzen en smienten ontstaat.

Het fabrieksterrein van Rodruza wordt heringericht en aan de oostzijde wordt het opslagterrein beperkt uitgebreid. De bestaande toegangsweg tot de steenfabriek, gelegen op een lage kade, zal ook in de toekomst de belangrijkste transportweg zijn voor

personeel, productafzet en grondstoffen. De toegangsweg wordt hersteld en verhoogd tot 13 +NAP. Dit is dezelfde hoogte als de huidige zomerkade.

2.2.5 Planologische regeling

De herinrichting dient vertaald te worden naar een planologische regeling.

In het bestemmingsplan is de belangrijkste bestemming 'Natuur'. Deze bestemming is gelegen op alle terreinen die deel uitmaken van het inrichtingsplan en voorheen een agrarische of natuurbestemming hadden, met uitzondering van een terrein van circa 17 hectare aan de westzijde waarvan de bestemming agrarisch met waarden blijft. Het oppervlaktewater (met uitzondering van de rivier) is ook in deze bestemming gelegen. Binnen de natuurbestemming is het mogelijk struin paden aan te leggen.

De gronden waarop de ontgroning is voorzien krijgen een specifieke aanduiding ten behoeve van de ontgroning. Ook de locatie waar de tijdelijke klasseerinstallatie met transportband ten behoeve van deze ontgroning wordt gerealiseerd is voorzien van een specifieke aanduiding.

Slechts een klein perceel dichtbij de Waaldijk behoudt in dit bestemmingsplan een agrarische bestemming.

Het terrein van de steenfabriek heeft een bedrijfsbestemming. De zandklasseerinstallatie met transportband betreft alleen een tijdelijke functie; daarom is deze zoals gesteld niet bestemd als bedrijf.

2.2.6 Planning en tijdspad

Het vastgestelde bestemmingsplan alsmede het besluit tot vergunningverlening liggen vervolgens eveneens gelijktijdig ter inzage. De planning is hierbij globaal als volgt:

- Juni 2020: ontwerpbestemmingsplan en ontwerp andere vergunningen.
- Oktober 2020: vaststelling bestemmingsplan en definitieve beschikkingen andere vergunningen.

3 Relevant beleid

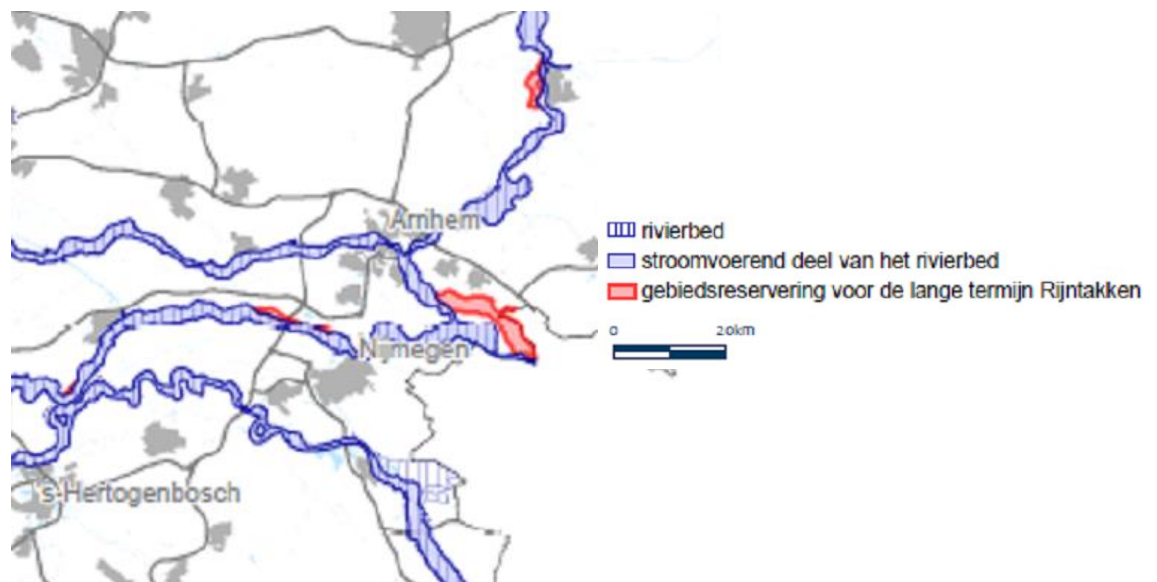
3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2011)/ Beleidslijn Grote Rivieren (2018)*

De Beleidslijn Grote Rivieren 2006 in werking getreden. De bijbehorende Handreiking is in december 2013 geactualiseerd ten opzichte van de laatste versie uit 2006. Het beleid zelf is niet gewijzigd. Wel is sprake van wijzigingen in de wetgeving voor water en in de rolverdeling tussen Rijk, provincie en gemeente in de ruimtelijke ordening. Daarnaast zijn ook de beleidsregels op enkele onderdelen gewijzigd.

Doel van de beleidslijn is om door het treffen van maatregelen meer ruimte te creëren voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van materiële schade. De beleidslijn bevat een kader voor het beoordelen van de toelaatbaarheid – vanuit rivierkundig én ruimtelijk oogpunt – van nieuwe activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren. De beleidslijn is van toepassing op de Waal en zijn uiterwaarden.

De Beleidslijn grote rivieren bestaat uit vier delen: een beleidsbrief, beleidsregels, een handreiking en een set kaarten. Met de Beleidslijn wordt ernaar gestreefd de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

Figuur: kaart van riviergebieden uit Beleidslijn

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een “bergend” regime en een “stroomvoerend” regime. Voor de uiterwaarden in het plangebied geldt het “stroomvoerend” regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Er geldt onder andere dat toename van de oppervlakte van bebouwing slechts onder voorwaarden is toegestaan en niet meer dan 10% mag

bedragen. Bij agrarische bedrijven kan door de waterbeheerder een grotere toename worden toegestaan.

Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierversruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden. Hierbij is sprake van grote, ingrijpende ontwikkelingen, die in dit bestemmingsplan niet mogelijk worden gemaakt.

De nadere uitwerking van de Beleidslijn grote rivieren vindt plaats langs twee lijnen: de concrete regulering van afzonderlijke activiteiten via de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving en de ruimtelijke doorwerking van het beleid via de Wro. Het Waterbesluit geeft in artikel 6.12 eerste lid als hoofdregel dat voor activiteiten in het rivierbed een waterwetvergunning is vereist. Daar waar voor activiteiten in het rivierbed een watervergunning vereist is gelden ook de in de Beleidslijn grote rivieren opgenomen beleidsregels als afwegingskader voor de vergunningverlening.

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Hierin is de ruimtelijke doorwerking van het beleid opgenomen. Er worden algemene eisen gesteld aan de inhoud van nieuwe bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen in het rivierbed. In de Nota van toelichting bij het Barro staat aangegeven dat een goede inhoudelijke en procedurele afstemming tussen de rivierbeheerder en de betrokken gemeente gewenst is.

De herinrichting van het plangebied betreft, zoals eerder gesteld, de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen. Bovendien tasten de wijzigingen die voorliggend bestemmingsplan voorstaan niet het veilige en doelmatige gebruik van de Gendtse Waard aan als gebied aangewezen als ruimte voor de rivier. Om die reden is voorliggend bestemmingsplan in overeenstemming met de regels uit paragraaf 2.4 (Grote Rivieren) van het Barro.

In de paragraaf over de Grote Rivieren in het Barro wordt een koppeling gemaakt met de Waterwet. Het gehele plangebied wordt volgens de Waterwet en het Waterbesluit aangemerkt als een oppervlaktewaterlichaam. In het artikel 6.12 van het Waterbesluit is het bouwen en het realiseren van werken en het plaatsen van materialen aan een watervergunning gebonden. In het bestemmingsplan wordt bij deze watervergunning aangesloten.

Na de inwerkingtreding van het Barro eind december 2011 is deze aangevuld met een regeling die betrekking heeft op rijksvaarwegen (paragraaf 2.1). De Waal wordt aangemerkt als een rijksvaarweg en moet om die reden worden voorzien van een vrijwaringszone ten behoeve van de instandhouding van de nabijgelegen vaarweg en de oeverbescherming. Deze zone wordt in voorliggend bestemmingsplan juridisch vastgelegd.

Hiernaast is het plangebied aangemerkt als stroomvoerend deel rivierbed (artikel 2.4.4). Hiervoor geldt dat in een nieuwe bestemmingsplan uitsluitend de volgende wijzigingen toegestaan zijn:

- a de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b de verwezenlijking van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- of recreatievaart;
- c de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- e de aanleg of wijziging van scheepswerven voor beroeps- of pleziervaartuigen;
- f de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen;
- g de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken;
- h de verwezenlijking van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie zijn verbonden;
- i de winning van oppervlaktedelfstoffen;
- j de verwezenlijking van voorzieningen van groot openbaar belang die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- k activiteiten van een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- l een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- m activiteiten die onderdeel uitmaken van de lijst van maatregelen opgenomen in de Bijlage bij de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering wordt gefinancierd door Onze Minister.

Toetsing

Onderhavig bestemmingsplan betreft de activiteiten zoals genoemd onder sub f en sub g en past hiermee binnen de bepalingen van het Barro voor het stroomvoerend deel van het rivierbed.

3.1.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig gebleken omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau.

De visie is vernieuwend in die zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits-Aanpak, de Structuurvisie voor de Snelwgomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn).

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk “concurrerend, bereikbaar en leefbaar & veilig”. Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen en 13 nationale belangen zijn:

Concurrerend

Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:

nationaal belang 1: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren

nationaal belang 2: ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie

nationaal belang 3: ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen

Bereikbaar

Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:

nationaal belang 5: een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen

nationaal belang 6: betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg

nationaal belang 7: het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen

Leefbaar & veilig

Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:

nationaal belang 8: verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's

nationaal belang 9: ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling

nationaal belang 10: ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten

nationaal belang 11: ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten

nationaal belang 12: ruimte voor militaire terreinen en activiteiten

De rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening is zonder hoofddoelstelling, als afzonderlijk belang opgenomen:

nationaal belang 13: zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

Toetsing

De SVIR is van beperkte betekenis voor onderhavig bestemmingsplan. Met het plan wordt bijgedragen aan de rijksdoelen genoemd onder 'Leefbaar & veilig' ten aanzien van waterveiligheid, behoud en versterking van cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten en het netwerk voor flora en fauna. Het bestemmingsplan draagt dan ook bij aan de realisatie van het nationale beleid.

3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Algemeen

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, ook wel het Barro genoemd, is met de aanvulling op 1 oktober 2012, volledig in werking getreden. Het Barro heeft als doel om vanuit een concreet nationaal belang een goede ruimtelijke ordening te bevorderen. Het Barro is het inhoudelijke beleidskader van de rijksoverheid waaraan bestemmingsplannen van gemeenten moeten voldoen. Dit betekent dat het Barro regels geeft over bestemmingen en het gebruik van gronden en zich daarbij primair richt tot de gemeenten. Daarnaast kan het Barro aan de gemeenten opdragen om in de toelichting bij een bestemmingsplan bepaalde zaken uitdrukkelijk te motiveren.

De volgende onderwerpen uit het Barro moeten worden vertaald in bestemmingsplannen: (1) Project Mainportontwikkeling Rotterdam, (2) Kustfundament, (3) Grote Rivieren, Waddenzee en Waddengebied, (4) Defensie, (5) Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, (6) Rijkswaagen, (7) Hoofdwegen en spoorwegen, (8) Elektriciteitsvoorzieningen, (9) EHS, (10) Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en de (11) Uitbreidingsruimte van het IJsselmeer.

Rivierbed

Bij onderhavig plan is allereerst titel 2.11 'Rivierbed' van toepassing. De regeling houdt in dat nieuwe bestemmingen in een rivierbed alleen mogen worden aangewezen als:

- het veilig en doelmatig gebruik van het oppervlaktewaterlichaam gewaarborgd blijft;
- er geen feitelijke belemmering voor de vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier is;
- de bestemmingen zodanig worden gesitueerd dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is;
- de bestemmingen zodanig worden gesitueerd dat de ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam niet verslechtert.

Als er sprake is van resterende waterstandeffecten of verlies van bergend vermogen dan moet dit worden gecompenseerd. In het bestemmingsplan moet dit worden vastgelegd.

Primaire waterkering

Bij onderhavig plan is verder titel 2.11 'Primaire waterkeringen buiten het kustfundament' van belang. In deze bepaling wordt onder meer vastgelegd dat de primaire watergang moet worden bestemd en de waterkering moet zijn voorzien van een vrijwaringszone. Het bestemmingsplan mag geen ontwikkelingen toestaan die de functie van de primaire waterkering belemmeren.

Toetsing

Onderhavig plan leidt niet tot belemmeringen of negatieve gevolgen voor het rivierbed. De primaire waterkering wordt eveneens niet aangetast. In paragraaf 4.5 wordt nader ingegaan op de gevolgen voor de waterhuishouding, waaruit dit blijkt.

3.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' toegevoegd aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Bro in werking getreden, waarbij de Ladder voor duurzame verstedelijking is aangepast. De (gewijzigde) Ladder is in artikel 3.1.6 lid 2 Bro vastgelegd en luidt als volgt:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Wat onder 'stedelijke ontwikkeling' en 'bestaand stedelijk gebied' wordt verstaan is in het Bro opgenomen en verder uitgekristalliseerd in jurisprudentie. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het Bro 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

Onder 'bestaand stedelijk gebied' verstaat het Bro een 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

Toetsing

Onderhavig plan betreft een ontgronding in de Gendtse Waard, gevolgd door een landschappelijke herinrichting van de Gendtse Waard. Ten slotte wordt het bestaande fabrieksterrein beperkt uitgebreid (zonder uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten).

Een ontgronding kan niet worden beschouwd als een stedelijke ontwikkeling. Wellicht is sprake van een bedrijfsmatige functie, maar ontgrondingen kunnen niet worden beschouwd als een stedelijke voorziening. Hiernaast is de ontgronding tijdelijk, waarna het gebied haar eindbestemming krijgt (natuur, groen en water).

Het fabrieksterrein wordt uitgebreid met een terrein van ca. 1 ha, dat zal worden gebruikt als tasveld: een opslagterrein waar materialen kunnen worden opgeslagen. De bedrijfsvoering wordt niet uitgebreid; met de uitbreiding ontstaat er uitsluitend meer ruimte voor meer efficiënte bedrijfsprocessen. Om te kunnen blijven voldoen aan de vraag vanuit de nationale en internationale markt voor bouwproducten is de productie van het aantal soorten, kleuren en formaten baksteen in de afgelopen decennia sterk uitgebreid. De uitbreiding van de opslagcapaciteit gaat niet gepaard met een toename van de productiecapaciteit. En is dus alleen maar bedoeld om de continuïteit van de steenfabriek te verbeteren door ruimte te bieden aan opslag.

Gelet op bovenstaande is er geen reden om te twifelen aan de behoefte aan dit opslagterrein.

Het bedrijf is watergebonden in verband met de aanvoer van grondstoffen en de afvoer van producten en van oudsher (al meer dan 300 jaar) gebonden aan de locatie aan De Waal. Gelet op deze unieke positie is het voor het bedrijf niet mogelijk om zich op een alternatieve locatie te vestigen.

Aangezien het om een uitbreiding van opslagterrein voor een bestaand bedrijf betreft zal deze uitbreiding niet leiden tot leegstand of over programmering van bedrijventerreinen binnen de regio. Er vindt regionale stemming over de uitbreiding plaats in het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties.

Om voorgaande redenen is het niet zinvol of noodzakelijk de Ladder voor duurzame verstedelijking verder te doorlopen.

3.1.5 Natuurwetgeving: Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wet natuur) bevat alle regels rondom de bescherming van natuurgebieden en soorten. In de wet heeft het rijk alle verplichtingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Onder de bescherming van natuurgebieden vallen onder meer de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn en de zogeheten Natura 2000-gebieden. De Wet natuurbescherming draagt daarnaast provincies op om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet.

Toetsing

Onderhavig plan is getoetst aan de natuurwetgeving. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 4.4. Hieruit blijkt dat aan de wetgeving kan worden voldaan.

3.1.6 Ontgrondingenwet

Voor de uitbreiding van de bestaande ontgroning is een vergunning nodig als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet (Ow). Voor de ontgroning zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland het bevoegd gezag (artikel 8 lid 2 Ow).

Toetsing

Dit bestemmingsplan is een toetsingsgrond voor de aanvraag om de ontgrondingsvergunning. De ontgrondingsvergunning op grond van de Ontgrondingenwet loopt gelijk op met het onderhavige bestemmingsplan.

3.1.7 Nationaal Waterplan

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan heeft betrekking op het gehele watersysteem, zowel oppervlaktewater, grondwater als de bijbehorende waterkeringen, oevers en dergelijke. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het plan is zelfbindend voor het rijk, dit is onder meer vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren. Wel vraagt het kabinet de andere overheden het nationale waterbeleid zoveel mogelijk door te vertalen in hun plannen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Toetsing

In het Nationaal Waterplan is opgenomen dat voor de buitendijkse gebieden, als onderdeel van de ruimtelijke hoofdstructuur, de beleidslijnen gelden waarmee de gemeente rekening moet houden bij het al dan niet toestaan van ruimtelijke ontwikkelingen en het ontwerpen van aanvullende gevolgen beperkende of beschermende maatregelen. In paragraaf 3.1.1 is ingegaan op deze beleidslijn. Geconcludeerd is dat voorliggend bestemmingsplan past binnen deze beleidslijn en andere daarmee samenhangende wetgeving. Daarmee is de voorgestane ontwikkeling tevens passend binnen het Nationaal Waterplan.

Verder wordt in het Nationaal Waterplan aandacht besteed aan de beschermingszones. Deze beschermingszone is vastgelegd in het Barro (zie paragraaf 3.1.1) is meegenomen in voorliggend bestemmingsplan. Ook daarmee is voorliggend bestemmingsplan in lijn met het Nationaal Waterplan.

3.1.8 Waterwet

In Nederland is de bescherming tegen overstromingen van levensbelang en is daarom bij wet vastgelegd in de Waterwet. Deze wet stelt normen aan de primaire waterkeringen. Volgens de Waterwet horen de gebieden aan weerszijden van de Waal beschermd te worden tegen waterstanden die voorkomen met een overschrijdingskans

van 1/1250 per jaar. Dit betekent dat de waterkeringen het nog moeten houden onder omstandigheden van rivierhoogwater die voorkomen met een kans van ongeveer 0,08% per jaar. Om te bepalen tegen welke concrete waterstanden de waterkeringen bestand moeten zijn, worden allereerst de maatgevende rivierafvoeren bepaald. De maatgevende rivierafvoer is de extreme afvoer die gemiddeld eens per 1.250 jaar voorkomt. Van deze maatgevende rivierafvoer wordt vervolgens voor een groot aantal locaties langs de rivier de Maatgevende Hoogwaterstand (MHW) afgeleid. De waterkeringen dienen deze MHW's te kunnen keren. Zowel de maatgevende rivierafvoeren als de MHW's worden iedere 6 jaar door de staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu opnieuw vastgesteld.

Toetsing

Onderhavig plan schaadt de aangrenzende primaire waterkering niet, zoals nader blijkt uit de paragraaf 4.5 inzake water. Er is geen sprake van strijdigheid met de Waterwet.

3.1.9 Waterbeleid 21ste eeuw

In Nederland verscheen in het najaar van 2000 het rapport "Waterbeleid voor de 21ste eeuw", een advies van de Commissie Waterbeheer 21ste eeuw (Commissie WB21). Deze door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen ingestelde commissie doet aanbevelingen over hoe in de komende eeuw met water moet worden omgegaan. De Commissie WB21 stelt dat de 21^e eeuw om een andere aanpak van het waterbeleid vraagt dan de 20ste eeuw.

Er moet minder accent op het technische beheer komen te liggen. Het water moet niet langer als vijand, maar veel meer als bondgenoot worden gezien. Het waterbeheer dient te worden gebaseerd op:

- stroomgebiedsbenadering;
- ruimte geven aan water;
- vasthouden en tijdelijk bergen van water, alvorens af te voeren;
- kansen benutten voor meervoudig ruimtegebruik;
- geen afwenteling van problemen in het watersysteem zelf, noch van bestuurlijke verantwoordelijkheden of kosten;
- te ontwikkelen normenstelsel per stroomgebied.

Bij grootschalige en/of ingrijpende locatiebesluiten dienen de kwantitatieve en kwalitatieve gevolgen voor het watersysteem te worden onderzocht aan de hand van een zogenaamde watertoets. Zo nodig moeten compensatiemaatregelen worden getroffen. Het huidige regime van schadevergoeding door de Rijksoverheid moet worden vervangen door een verzekeringsstelsel voor schade door regenval en, eventueel, overstroming van boezems. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincie dienen op respectievelijk nationaal en regionaal niveau een sterkere regierol te vervullen.

Ruimte voor water heeft een positieve invloed op de natuurontwikkeling, de landbouw en de ruimtelijke kwaliteit in zowel stedelijk als landelijk gebied.

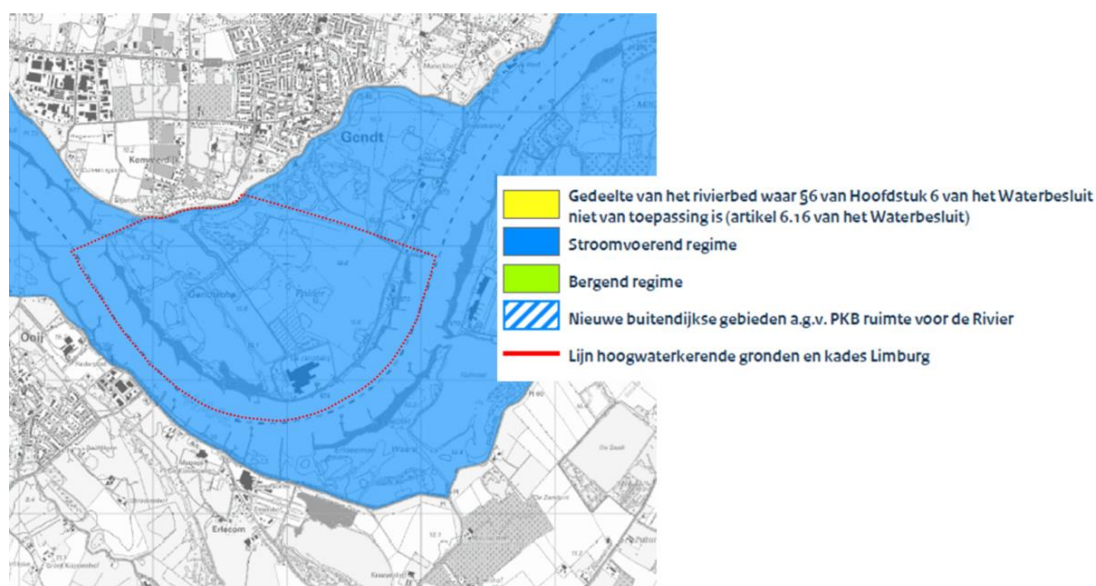
Toetsing

In voorliggend bestemmingsplan wordt de mogelijkheid gecreëerd om de Gendtse Waard verder in te richten met natuurontwikkeling (omzetten agrarische gronden naar natuur), met ruimte voor de beleving van cultuurhistorie en recreatie. De doelstellingen worden mogelijk gemaakt door de ontgronding. Voorliggend plan past daarmee binnen de kaders die het rijksbeleid stelt.

3.1.10 Beleidslijn grote rivieren

Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'bergend' regime en een 'stroomvoerend' regime. Voor het plangebied geldt uitsluitend het 'stroomvoerend' regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden.

De juridische vertaling van de regimes is verwerkt in de Beleidsregels grote rivieren. De Beleidsregels grote rivieren zijn beleidsregels in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Deze moeten worden gehanteerd bij de beslissing tot verlening van een watervergunning. De watervergunning waar de beleidsregels betrekking op hebben is opgenomen in artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit.

Kaartbeeld Beleidslijn Grote Rivieren van plangebied (kaartblad 050 Waal 1)

Toetsing

Onderhavig plan is niet strijdig met de beleidslijn Grote Rivieren, aangezien er geen sprake is van de toevoeging van nieuwe bebouwing in de uiterwaard. Ook is het ontwerp adaptief opgesteld. Dat wil zeggen: voorbereid op een eventueel toekomstige rivierverruimende maatregel.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Algemeen

Deze Omgevingsvisie gaat over 'Gaaf Gelderland'. 'Gaaf' is een woord met twee betekenissen.

1. 'Gaaf' betekent 'mooi' en gaat over wat – historisch en landschappelijk gezien – heel en mooi en ongeschonden is. Het beschermen waard!
2. 'Gaaf' verwijst ook naar dat wat 'cool' en nieuw en vernieuwend is; aantrekkelijk voor nieuwe generaties. Het ontwikkelen waard!

Beide kanten zijn van toepassing op Gelderland en onlosmakelijk verbonden met de Gelderlanders. Beide aspecten zijn dan ook opgenomen in deze Gelderse Omgevingsvisie. Hierin wordt benoemd wat voor van waarde is en wat beschermd moet worden. Maar ook wordt richting gegeven aan wat de provincie wil en moet veranderen en ontwikkelen. Zo kan met overtuiging en in vertrouwen de provincie doorgegeven worden aan volgende generaties.

Er zijn stevige uitdagingen want de wereld verandert ingrijpend en snel. Er zijn grote, grensoverschrijdende ontwikkelingen die ook Gelderland raken, zoals het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, verdere verstedelijking in combinatie met krimp, toenemende mobiliteit op de weg en in de lucht, digitalisering, internationalisering. Een gezamenlijke horizon is hierbij nodig: een gedeeld vergezicht, een gedeelde ambitie dat dient als leidraad voor ons handelen.

In de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' wordt dit vergezicht geschetst. Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal. Met behulp van zeven ambities – op het terrein van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en op het woon- en leefklimaat – wordt hier richting aan gegeven.

De provincie zet een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig. Een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat is aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend. Dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Natuur

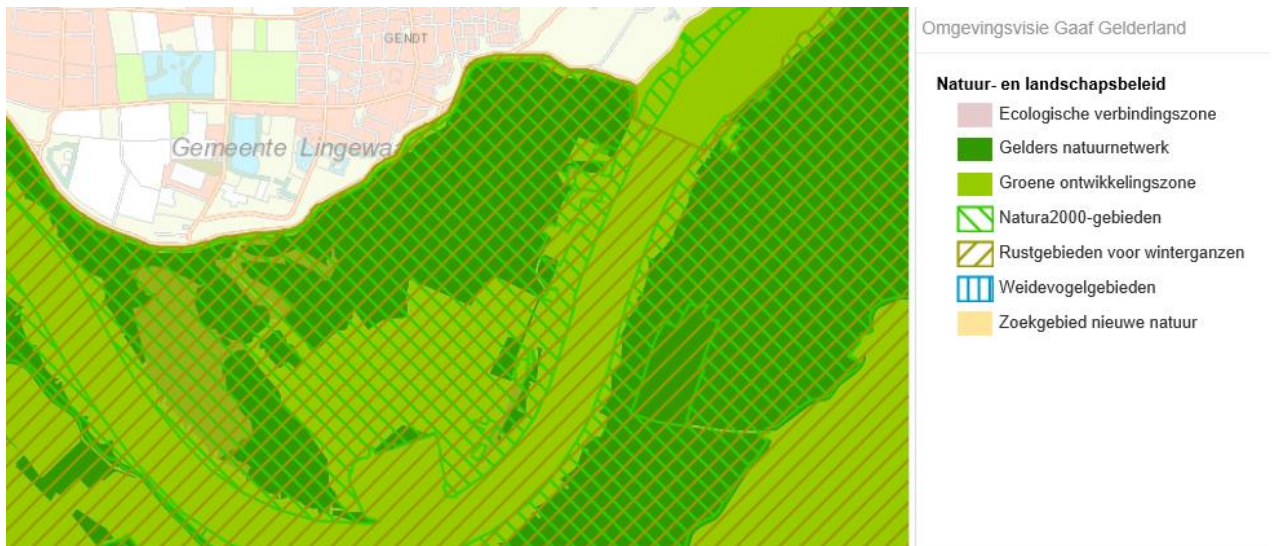
Gelders Natuurnetwerk

Onderhavig plangebied ligt deels in het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk vervult daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit.

Groene ontwikkelingszone

Onderhavig plangebied ligt, voor zover die niet in het GNN ligt, in de Groene ontwikkelingszone (GO). De steenfabriek en de uitbreiding van het opslagterrein zijn gelegen binnen GO en niet binnen GNN.

De GO heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden.

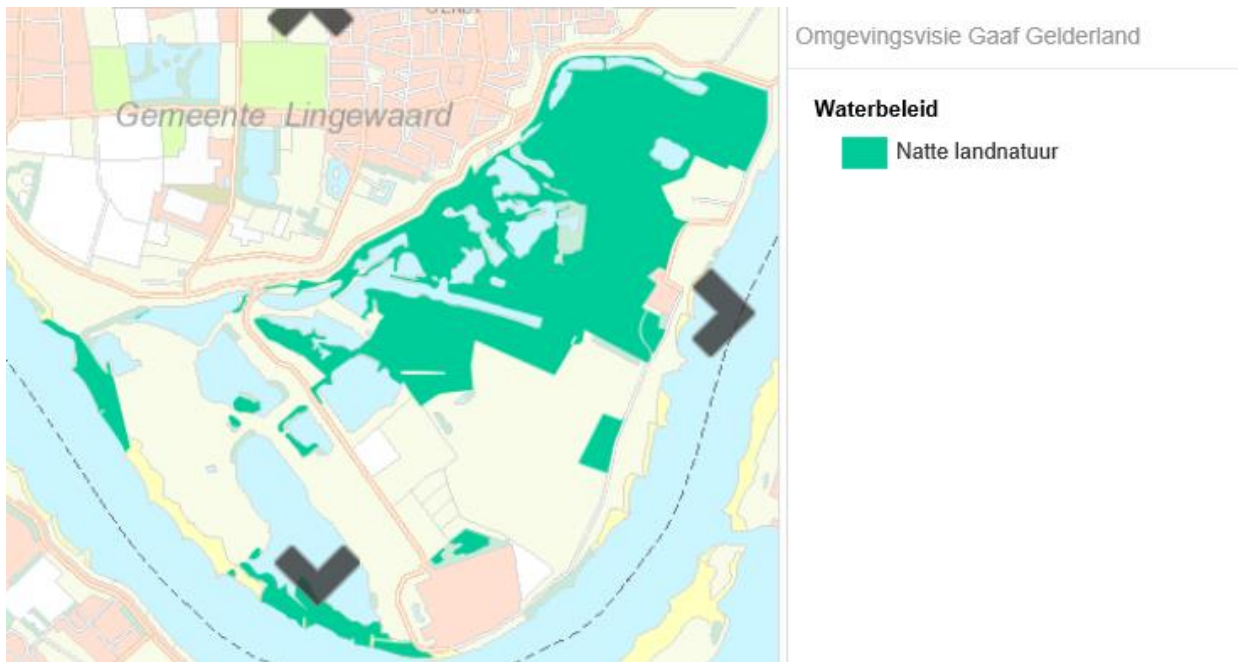
Kaart Natuur uit Omgevingsvisie Gelderland

Rustgebied voor winterganzen

Het plangebied ligt in het rustgebied voor winterganzen. Hier staat de bescherming, de instandhouding of het herstel van het leefgebied voor winterganzen voorop.

Natte landnatuur

Op basis van de kaart 'Natuur en water' is het plangebied grotendeels gelegen binnen de aanduiding 'natte landnatuur'. De natte landnatuur bevindt zich binnen het Gelders Natuurnetwerk. De provincie wil de watercondities voor verdroogde natte landnatuur herstellen.

Kaart Natuur en Water uit Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Toetsing

Het streven van voorliggend plan is erop gericht om door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, de natuurwaarden van deze gebieden te versterken. Ook voor winterganzen is er binnen de eindinrichting voldoende ruimte. Hiermee is het plan in lijn met de omgevingsvisie.

Onderhavig plan kan er verder aan bijdragen dat in het gebied de waterhuishouding op orde is.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland is in december 2018 vastgesteld en samen met de Omgevingsvisie vanaf 1 maart 2019 in werking getreden.

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. De voor het plan van belang zijnde onderwerpen worden hierna kort behandeld.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone wijzigen voor een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Het kan gaan om veranderingen uit ecologische motieven, zonder dat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Er kunnen ook wijzigingen ontstaan in de begrenzing van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone door de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en de uitvoering van projecten. Bij ingrepen in het Gelders natuurnetwerk verdwijnen er delen met een natuurbestemming. Bij de ontwikkeling van compensatie- en vereveningslocaties komen er natuurbestemmingen bij.

Binnen de zone Groen ontwikkelingszone zijn geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een significantie aantasting van de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone. Daarop zijn wel diverse uitzonderingen. Daarnaast zijn kleinschalige ontwikkelingen of een uitbreiding van een bestaand bedrijf met maximaal 30% mogelijk indien wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Toetsing

Uit de omgevingsverordening blijkt dat het plangebied in beschermde natuur is gelegen (GNN danwel GO). Hier gelden beperkingen voor ontwikkelingen. Bouwgrondstoffenwinning gaat hand in hand met natuur- en landschapsontwikkeling. De realisatie van nieuwe natuur past binnen de provinciale aanduidingen. De uitbreiding van de steenfabriek, gelegen binnen de zone Groen ontwikkelingszone is minder dan 30%. Het streven van de voorgenomen ontwikkelingen in dit plan zijn erop gericht om door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, de natuurwaarden van deze gebieden te versterken zie ook onder paragraaf 4.7.2. Omdat het voornamelijk gaat om natuurontwikkeling worden geen permanente negatieve invloeden op het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone verwacht. Maar zal de ontwikkeling zorgen voor een verbetering van de natuurwaarden en landschappelijke kwaliteiten ter plaatse. De kernkwaliteiten van het betreffende gebied worden per saldo versterkt. Onderhavig plan heeft namelijk nadrukkelijk als doel de ruimtelijke en ecologische kwaliteit te versterken.

3.2.3 Regionaal Plan 2005-2020 Stadsregio Arnhem Nijmegen

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in dit plan de gemeenschappelijke beleidsambities vast voor de ontwikkeling van de regio. Het Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN) zet met dit plan in op het verbeteren van de bestaande kwaliteiten in stad en land boven nieuw ruimtebeslag. Er worden vier doelstellingen onderscheiden:

- versterken van het economisch vestigingsklimaat;
- verbetering van de bereikbaarheid;

- vergroten van de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het landelijk gebied voor de natuur en voor de recreatie;
- verbeteren van de kwaliteit van het wonen in stad, dorp en landelijk gebied, waarbij de relatie met landschap, bereikbaarheid en voorzieningen kwaliteitsfactoren zijn.

In de regio is voor een integrale benadering voor het landelijk gebied gekozen, waarbij stedelijke en landelijke gebruiksfuncties geïntegreerd worden. Zo ontstaat een 'landschapspark' waar diverse ecologische, economische en sociaal-culturele elementen verbonden worden. Om de toegankelijkheid van het landelijk gebied te verbeteren wordt een regionaal samenhangend recreatief netwerk ontwikkeld. Door de Gendtse Waard liggen enkele fiets- en wandelroutes, waardoor het gebied ook deel uitmaakt van dit netwerk.

Toetsing

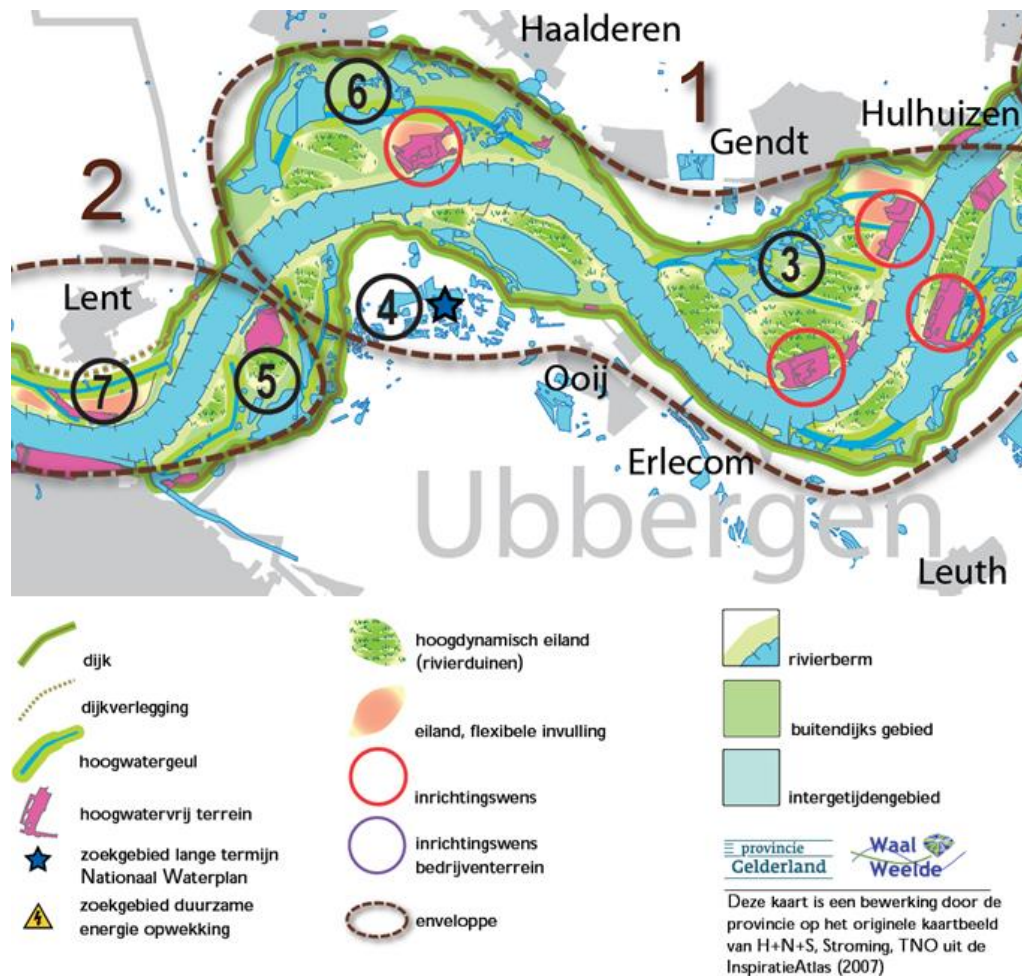
Het streven van de voorgenomen ontwikkeling is erop gericht om door natuurontwikkeling de natuurwaarden van het plangebied te versterken. De ontwikkeling zal ook bijdragen aan een verbetering van de landschappelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiermee wordt bijgedragen aan de doelen uit het Regionaal Plan.

3.2.4 Visie WaalWeelde

De Visie WaalWeelde vormt een toekomstplan voor de Waal en haar oevers. Het is een document dat tot stand is gekomen dankzij samenwerking tussen de vijftien Waalgemeenten, waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, de ministeries van V&W, LNV en VROM en de provincie Gelderland.

De Visie geeft het samenhangende beeld van het WaalWeelde-gebied en geeft aan waar ruimte is voor maatregelen om de beleids- en gebiedsopgaven te realiseren, waarbij in ieder geval de ruimtelijke kwaliteit en de opgaven voor waterafvoer en natuur zijn gewaarborgd.

De Visie WaalWeelde is geen juridisch document en heeft geen officiële status. De visie heeft echter wel een officieuze bestuurlijke status: de partijen hebben afgesproken dat dit het beeld is waaraan ze gezamenlijk gaan werken.

Kaartbeeld Visie WaalWeelde (Ruimtelijk Investeringsprogramma WaalWeelde), nummer 3 staat voor het deelgebied 'Gendtse Polder'.

In de visie zijn zeven opgaven gedefinieerd, die worden verbonden door het integrale begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Dit vormt de overkoepeling van de sectorale doelen, de paraplu waar de opgaven onder vallen. De 7 opgaven zijn:

- waterafvoer/veilig wonen en werken
- natuurontwikkeling
- economie (watergebonden bedrijventerreinen, overslag)
- wonen
- toerisme en recreatie
- cultuurhistorie
- energie en klimaat

Tussen deze is een algemene prioritering vastgesteld, beredeneerd vanuit de urgentie van de opgaven. Deze volgorde is echter geen dogma; afwegingen per project blijven maatwerk. De prioritering is als volgt:

- 1) wateropgave
- 2) natuuropgave
- 3) economie (watergebonden bedrijventerreinen, overslag)
- 4) recreatie/toerisme, cultuurhistorie, energie/klimaat, wonen.

Wat betreft economie wordt een gezond economisch klimaat, passend bij het werklandschap van de Waal, nagestreefd. Op de buitendijkse bedrijventerreinen zitten daadwerkelijk riviergebonden bedrijven, volgens de definitie uit de Beleidslijn Grote Rivieren. Wanneer economische ontwikkeling de waterafvoer of natuurontwikkeling remt, wordt gecompenseerd binnen het project/binnen de enveloppe/tussen enveloppen.

Diverse vormen van ontgrondingen kunnen een belangrijk instrument vormen voor het realiseren aan natuurdoelstellingen, doordat dit als motor fungeert voor de gewenste gebiedsontwikkeling langs de Waal. Bij ontgrondingen wordt getoetst op de ruimtelijke kwaliteit ten aanzien van de eindinrichting.

Wat betreft toerisme en recreatie staat het vergroten van de mogelijkheden voor beleving van de Waal en haar uiterwaarden voorop. Hiervoor wordt de toegankelijkheid van de uiterwaarden vergroot. Ontwikkelkansen voor recreatie worden in zoveel mogelijk WaalWeelde-projecten meegenomen, onder andere in delfstofwinprojecten.

Project Gendtse Polder

De locatie Gendtse Polder is opgenomen in de projectenlijst als locatie 3. Hiervoor geldt het navolgende beleid:

3. Gendtse Waard

NURG/PKB; oppervlakte nieuwe natuur 250 hectare.

KRW, in samenwerking met Bemmelse waard; realisatieperiode voor én na 2015 (gefaseerd). De KRW-doelstelling is het vergroten van het areaal langzaam stromend water. Door het ontwikkelen van dynamische oevers middels verwijderen van stortsteen (3500 meter), aanleg van een tweezijdig aangetakte, meestromende nevengeul, uiterwaardverlaging en het aansluiten van twee buitendijkse plassen op de rivier. PKB: verlagen suikerdam.

Toetsing

Onderhavig plan past binnen de visie Waalweelde. Met onderhavig plan kan, middels een ontgroning, de natuurwaarde van het gebied worden versterkt.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022

Op 31 mei 2012 is de Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Lingewaard. Deze structuurvisie beschrijft op hoofdlijnen de ruimtelijke visie, ambities en opgaven voor het hele grondgebied van Lingewaard.

Lingewaard ligt centraal in het stedelijk netwerk van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Met deze positie willen de gemeente zorgvuldig omgaan. De gemeente wil het netwerk versterken en op een duurzame manier verder ontwikkelen en daarbij de kwaliteiten van het landschap benutten. Het gaat hierbij vooral om het bewaken van de karakteristiek van het Betuwse landschap.

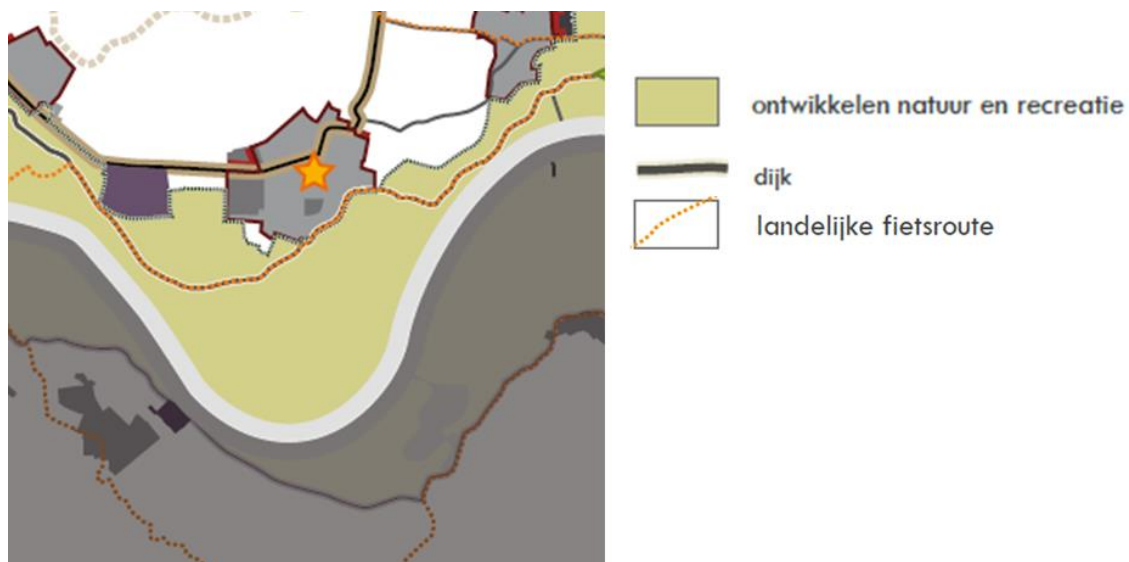
Hoofdkeuzes

Hoofdkeuzes van regionale betekenis zijn onder meer:

- de uiterwaarden meer toegankelijk en recreatief aantrekkelijker maken;
- verbeteren van het recreatieve routenetwerk met onder andere lokale ommetjes en doorlopende en goed bewegwijzerde routes;
- recreatie gericht op de beleving van het rivierenlandschap en haar geschiedenis bevorderen zonder aantasting van de natuurlijke en landschappelijke waarden die het gebied juist aantrekkelijk maken.

Onder de meer lokale of 'typisch Lingewaardse' hoofdkeuzes worden onder meer genoemd:

- cultuurhistorie en het historisch gegroeide landschap in de zone langs de rivierdijken in belangrijkere mate gebruiken als kader voor ontwikkelingsmogelijkheden;
- ruimte voor waterberging reserveren zoals afgesproken in het gemeentelijk Waterplan;
- het versterken van de lokale economie, zowel in de kernen en op de bedrijventerreinen als in het landelijk gebied.

Uitsnede visiekaart structuurvisie: gebied voor ontwikkeling van natuur en recreatie en natuur. De dijk staat ook aangeduid als landelijke fietsroute

Ambities

De gemeente Lingewaard heeft een aantal ruimtelijke ambities om een toekomstbestendige gemeente te zijn. Deze duurzame ambities zijn gericht op efficiënt ruimtegebruik, klimaat en energie, leesbaar en herkenbaar landschap, waterbeheer, bereikbaarheid, woonomgeving, werkgelegenheid en recreatie. Bij onderhavig plan zijn met name opgave 1 en 9 van belang.

Opgave 1 Uiterwaarden toegankelijk en recreatief aantrekkelijk maken

De herinrichting van veel uiterwaarden hebben onder meer tot doel het landelijk gebied meer toegankelijk te maken voor de inwoners en dat gebeurt niet toevallig. Groen in de omgeving is belangrijk en noodzakelijk voor een goed woonklimaat in de toekomst. Niet alleen in verband met het groeiend aantal inwoners, ook door klimaatverandering zal behoefte aan groene en waterrijke gebieden waar gerecreëerd kan worden in de toekomst nog groter worden. Rivierverruiming kan noodzakelijk zijn voor de veiligheid. De ambitie is dat de ruimtelijke kwaliteit van de uiterwaarden daarbij niet achteruit gaat maar juist verbetert.

De uiterwaarden zullen dan ook toegankelijk en recreatief aantrekkelijk gemaakt moeten worden. De uiterwaarden van de gemeente dienen een aantal belangrijke doelen. Ze vormen voor veel dieren en planten een beschermde omgeving. Daarnaast zorgen ze ervoor dat bij hoge waterstanden water opgevangen kan worden. Ten derde hebben de uiterwaarden een open en weids natuurlijk karakter dat voor recreanten interessant is. Vooral vanaf de dijken is het open en weidse landschap van de uiterwaarden goed te ervaren. De dijken zijn echter voor het grootste gedeelte toegankelijk voor auto's en motoren waardoor wandelen op de dijken soms tot gevaarlijke situaties leidt.

In de uiterwaarden zelf bevinden zich diverse plekken waar je optimaal van de natuur en weidsheid kunt genieten. De manier waarop je deze plekken kunt bereiken is voor veel recreanten minder aantrekkelijk: er zijn nauwelijks wandelpaden in de uiterwaarden, en de paden die er zijn, zijn vaak slecht toegankelijk of lopen dood. Een belangrijke opgave voor de inwoners van de gemeente Lingewaard en de inwoners van de regio is dan ook het vooral te voet toegankelijker maken van de natuur en de groene ruimte in de uiterwaarden. De opgave ligt niet alleen in het toegankelijk maken maar ook het verbinden van diverse (thema) routes.

Per uiterwaard zullen verschillende accenten Ontwikkeling van natuur, recreatie en opvang van water levert projecten op die per uiterwaard weer verschillende accenten kent. Het accent dat een bepaalde uiterwaard in de projecten krijgt wordt in belangrijke mate bepaald door de natuurlijke waarde die de uiterwaard kent en de potentie die de uiterwaard heeft om bij te dragen aan recreatie. De uiterwaarden in de gemeente behoren tot het Natura 2000 gebied. Ook zijn alle uiterwaarden opgenomen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. De uiterwaarden langs de Waal zijn aangewezen als EHS- natuur en zijn binnen deze hoofdstructuur het meest beschermd.

Opgave 9 Ontwikkeling van de dijkzone als authentiek en cultuurhistorisch bepalend landschap

Kern van deze opgave vormt het positioneren van cultuurhistorie in de dijkzone als uitgangspunt voor ontwikkeling. Voor ontwikkelingen in de uiterwaarden, op de oeverwallen en op de komgronden cultuurhistorie als inspiratiebron voor ontwikkeling gebruiken.

In de 13de eeuw is de dijk aangelegd die voor een enorme cultuuromslag zorgde, men ging anders leven. Wonen gebeurde nog wel steeds op de hoogste plekken maar het bewerken van land werd ineens op meerdere plekken mogelijk. Niet alleen zorgde de dijk voor een andere inrichting achter de dijk, de dijk zelf werd de belangrijkste route voor verplaatsingen. De cultuurhistorische waarde van de dijk met haar directe omgeving, de dijkzone, is dan ook groot. De dijkzone behoort samen met de uiterwaarden

tot het Nationaal Landschap “De Gelderse Poort”. De waarde van de dijkzone komt ook duidelijk naar voren in het rapport ‘Dijk als as van ontwikkeling’ van DLA+ landscape architects BV. In dit document wordt de dijkzone omschreven als een gebied met potentie om zich te ontwikkelen, vooral op het gebied van cultuurhistorie met een eigentijds tintje. Bij projecten in de dijkzone liggen talrijke kansen ten aanzien van cultuurhistorie, maar natuurlijk ook op het gebied van water, natuur, landschap, leefbaarheid en economie. In het rapport ‘Dijk als as van ontwikkeling’ zijn algemene ontwerpregels met betrekking tot cultuurhistorie opgesteld die niet alleen in de dijkzone maar in alle gebieden van de gemeente toegepast kunnen worden. Deze regels zijn voor de dijkzone bedoeld als leidend en voor de uiterwaarden, oeverwallen en kommen als inspirerend. Projecten die onder andere uit dit rapport voortkomen en bijdragen aan de authentieke en cultuurhistorisch landschap zijn het wielenproject en het woerdenproject.

Uitvoeringsstrategie

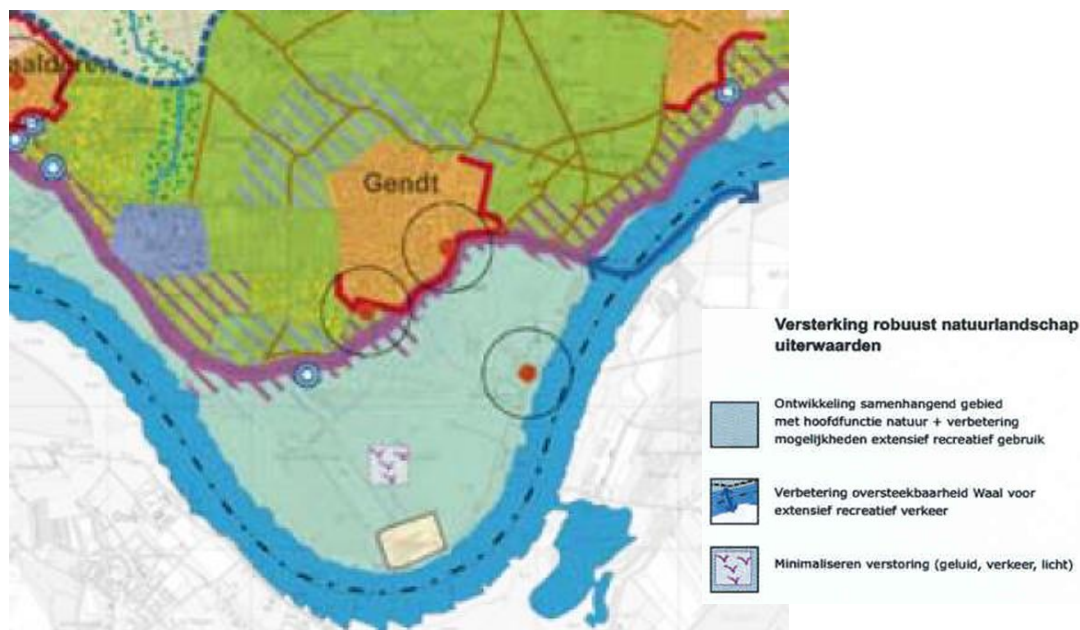
In de structuurvisie is ook een uitvoeringsstrategie opgenomen. Daarin is aangegeven op welke wijze de gemeente de visie wil verwezenlijken en hoe met kostenverhaal wordt omgegaan. Daarmee is voor initiatiefnemers duidelijk voor welke zaken de gemeente kostenverhaal toepast.

Toetsing

Voorliggend bestemmingsplan sluit aan bij de visie op de uiterwaarden, zoals weergegeven in de Structuurvisie Lingewaard 2012 - 2022. Met onderhavig plan kan de ruimtelijke kwaliteit van de Gendtse Waard verbeteren. Hiermee wordt het gebied eveneens aantrekkelijker voor recreatie en toerisme.

3.3.2 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In het door de gemeente Lingewaard opgesteld LOP wordt het landschapsbeleid voor het buitengebied van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd en worden in het plan concrete en uitvoerbare projecten genoemd. De visie van de gemeente op de wenselijke ontwikkeling van het landschap is verbeeld op de visiekaart. Een gedeelte van de visiekaart is hieronder opgenomen.

Uitsnede visiekaart LOP

De Gendtse Waard is gelegen binnen de hoofdeenheid: “versterking robuust natuurlandschap uiterwaarden”. Daarbinnen komen de volgende wenselijke ontwikkelingen voor:

- ontwikkelen samenhangend gebied met hoofdfunctie natuur + verbetering mogelijkheden extensief recreatief gebruik;
- verbetering oversteekbaarheid Waal voor recreatief verkeer;
- minimaliseren verstoring (geluid, verkeer, licht).

Om deze ontwikkelingen te bereiken worden in het LOP een aantal maatregelen genoemd:

- grootschalige natuurontwikkeling en verhoging belevingswaarde door inrichtingsmaatregelen (in kader PKB) en beheer;
- maximalisering mogelijkheden tot extensieve recreatie in de uiterwaarden door:
 - aanleg van voorzieningen voor diverse vormen van routegebonden recreatie, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, skeeleren;
 - vergroting toegankelijkheid uiterwaarden: o.a. toegankelijk maken van de rivieroeveren voor wandelaars;
 - natuurbeleving (observatiehutten e.d.);
 - vissen, et cetera.
- meenemen versterking recreatie in planvorming uiterwaarden (toegankelijkheid, aanleg paden en bruggetjes, kleinschalige voorzieningen zoals banken en uitkijkhutten, informatievoorzieningen, kleinschalige verblijfsplekken, parkeergelegenheid, etc.);
- aanleg van nieuwe voet- en fietspaden en verbinding/toegankelijk maken van bestaande paden, met gebruikmaking van cultuurhistorische gegevens en aansluiten routenetwerken recreatief verkeer tussen verschillende uiterwaarden onderling;
- verbetering oversteekbaarheid Waal voor recreatief verkeer door intensivering bestaand voet-/fietsveer bij Gendt en toevoegen voet-/fietsveer bij Bommel/ Haalderen;

- vergroten herkenbaarheid cultuurhistorisch bijzondere plekken en routes door aanleg paden en kleinschalige voorzieningen (picknickplek, uitzichtpunt, informatieverstrekking);
- terugdringen gemotoriseerd verkeer op de dijken en in de uiterwaarden;
- nemen (forse) inpassingsmaatregelen rondom steen- en betonfabrieken door aanbrengen beplantingen en voorkomen aantasting geomorfologisch waardevolle patronen door activiteiten/kleiwinning steen- en betonfabrieken.

Toetsing

Bij de totstandkoming van voorliggend bestemmingsplan is rekening gehouden met de ontwikkeling die in het LOP ten aanzien van de uiterwaarden is opgenomen en de daarbij behorende maatregelen. Onder meer de volgende onderdelen zoals die worden genoemd in het LOP zijn terug gekomen in het herinrichtingsplan:

- natuurontwikkeling;
- extensieve dagrecreatie als gebruiksfunctie;
- vergroten toegankelijkheid van de uiterwaarden;
- aanleg van nieuwe voet- en fietspaden en aaneenschakeling routes;
- vergroten herkenbaarheid cultuurhistorisch bijzondere plekken;
- landschappelijke inpassing fabrieksterrein.

Met onderhavig plan kan een deel van de doelen zoals genoemd in het LOP dus worden behaald. Een onderdeel uit het LOP wat niet met onderhavig bestemmingsplan kan worden geregeld is het terugdringen van gemotoriseerd verkeer op de dijken. Hier zijn andere maatregelen nodig dan in een bestemmingsplan mogelijk is.

4 Milieu- en uitvoeringsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

M.e.r.-plicht

Op grond van de Wet milieubeheer kan een bestemmingsplan op drie manieren m.e.r.-plichtig worden.

1. De eerste is wanneer het bestemmingsplan activiteiten mogelijk maakt als genoemd in de onderdelen C en D bij de bijlage van het Besluit m.e.r.. Het bestemmingsplan is plan-m.e.r.-plichtig wanneer het een kader stelt voor m.e.r. (-beoordelings)plichtige besluiten als genoemd in de vierde kolom van die onderdelen C en D. Een bestemmingsplan is besluit/project m.e.r.-plichtig wanneer uit een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling blijkt dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten of wanneer de omvang van de activiteit boven de drempelwaarden als opgenomen in onderdeel C van de bijlage van het Besluit m.e.r. blijft.
2. Vervolgens wordt een bestemmingsplan m.e.r.-plichtig wanneer het een activiteit mogelijk maakt die als zodanig is aangewezen in de Omgevingsverordening. Omdat hiervan in dit geval geen sprake is, wordt op deze mogelijkheid niet verder ingegaan.
3. Voor een bestemmingsplan moet een planMER worden opgesteld indien daarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van artikel 2.7 eerste lid van de Wet Natuurbescherming.

Wet Natuurbescherming

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

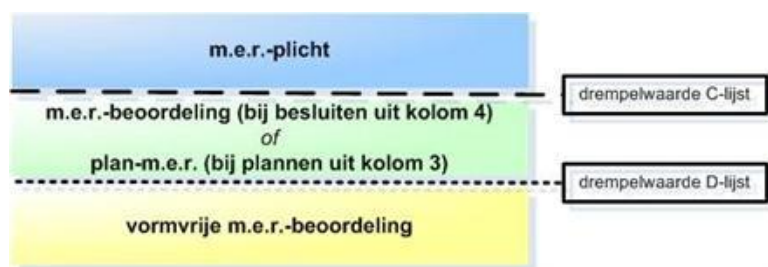
Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die de instandhoudingsdoelstellingen kunnen schaden.

Op grond van artikel 2.7, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wn), stelt een bestuursorgaan een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Op grond van artikel 7.2a, eerste lid van de Wet milieubeheer zijn bestemmingsplannen, waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, m.e.r.-plichtig.

Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied De Gelderse Poort. Ten behoeve van de aanvraag om een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming is aanvankelijk uitsluitend een voortoets uitgevoerd waarin de gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling op dit natuurgebied zijn onderzocht. Uit deze toets bleek dat significante effecten als gevolg van de ingreep op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Gelderse Poort alleen kunnen worden uitgesloten als er maatregelen worden genomen. Om die reden is ervoor gekozen om een passende beoordeling uit te voeren (deze is inmiddels afgerond). Formeel is er hiermee ook sprake van een verplichting ontstaan om een plan-m.e.r. te doorlopen.

Besluit m.e.r.

In het Besluit m.e.r. staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D in de bijlage bij het Besluit m.e.r. (hierna: C- en D-lijst) staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.
(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht.

Als een activiteit onder de drempelwaarden blijft uit onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r., betekent dit echter niet dat er geen beoordeling meer nodig is. De drempelwaarden zijn namelijk indicatieve waarden (zie artikel 2, lid 5, onder b van het Besluit m.e.r.). Dit betekent concreet dat wanneer de omvang van de activiteit onder de drempelwaarden blijft, het bevoegd gezag zich ervan moet vergewissen of de activiteit daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben, waarbij in het bijzonder moet worden nagegaan of sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling.

Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag dus via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is. Dit ziet op de besluiten op grond waarvan de activiteit direct kan worden uitgevoerd.

- In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Het bevoegd gezag mag de m.e.r.-beoordelingsprocedures ook overslaan en direct de m.e.r.-procedure volgen.

- Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is vormvrij: de wet schrijft geen procedure voor. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-procedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden opgesteld, moet een planMER worden opgesteld.

In het kader van het bestemmingsplan 'Inrichtingsplan Gendtse Waard' zijn de onderdelen van het plan getoetst aan de activiteiten waarvoor het Besluit m.e.r. van toepassing is. Er is geconstateerd dat de navolgende activiteiten (mogelijk) relevant zijn.

- Ontgronding

De ontgronding die gaat plaatsvinden in de Gendtse Waard is een activiteit als genoemd in categorie 16.1 van onderdeel C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r. (hierna: C- en D-lijst). De activiteit wordt als volgt omschreven: 'De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem'. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is een terreinoppervlakte van 25 hectare of meer in de C-lijst en 12,5 hectare of meer in de D-lijst.

Als gevolg van de beoogde ontgronding in de Gendtse Waard ontstaat circa 28 hectare aan nieuw water in het plangebied. De ontgronding heeft dus een omvang die minimaal even groot is. Hiermee overstijgt de activiteit de drempelwaarde van de C-lijst. Dit maakt dat er voor de ontgrondingsvergunning op grond van artikel 3 Ontgrondingenwet sprake is van een project-m.e.r.-plicht. Aangezien het bestemmingsplan dan het kader vormt voor dit m.e.r.-plichtige besluit, moet voor het op te stellen bestemmingsplan een planMER opgesteld worden. Het MER dat wordt opgesteld geeft invulling aan zowel de project-m.e.r.-plicht voor de ontgrondingsvergunning als de plan-m.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan. Daarmee wordt het een gecombineerd MER.

- Loswal (laad- en loslocatie)

Er wordt onderzocht of er alternatieven zijn voor de bestaande laad- loslocatie aan de Waal. Wanneer er gekozen wordt voor een variant waarbij er sprake is van invaren (locatie Vossegat) zou betoogd kunnen worden dat er sprake is van een haven. Echter in formele zin is geen sprake van een haven met alle bijbehorende voorzieningen zoals bedoeld in categorie 4 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een haven voor de binnenscheepvaart...'. De drempelwaarden zijn als volgt geformuleerd:

de aanleg betrekking heeft op:

- een haven die bevaarbaar is voor schepen met een laadvermogen van 1.350 ton (C-lijst) c.q. 900 ton (D-lijst) of meer, of
- een pier die schepen kan ontvangen met een laadvermogen van meer dan 1.350 ton (deze drempelwaarde geldt uitsluitend bij de C-lijst), of
- de wijziging of uitbreiding betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer.

Bij onderhavig plan is niet uitgesloten dat er schepen komen met een laadvermogen groter dan 1.350 ton. Hiermee wordt boven de drempelwaarde uit de C-lijst gebleven, waardoor er voor een bestemmingsplan sprake is van een project-m.e.r.-plicht. Gelet op vorenstaande overwegingen wordt dan ook de aanlegplaats of overslaglocatie zorgvuldigheidshalve meegenomen in het MER.

– **Uitbreiding terrein steenfabriek**

De steenfabriek vervaardigt keramische producten door middel van bakken, een activiteit dat is genoemd in categorie 47 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.: 'De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het vervaardigen van keramische producten door middel van bakken, in het bijzonder dakpannen, bakstenen, vuurvaste stenen, tegels, aardewerk of porselein.' Het terrein van de steenfabriek wordt beperkt uitgebreid met als doel om de opslagcapaciteit te vergroten. Dit heeft geen effect op de huidige productiecapaciteit van de steenfabriek en daarmee is er geen sprake van een directe m.e.r.-plicht.

Gezien bovenstaande geldt dat er een m.e.r. wordt doorlopen vanwege de ontgroning (omdat deze qua omvang de drempelwaarde uit de C-lijst overstijgt en vanwege het feit dat voor het plan een passende beoordeling moet worden uitgevoerd). Alhoewel formeel voor de locatie van de laad- en loslocatie geen m.e.r.-plichtig bestaat, is deze ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming meegenomen in de m.e.r.. Ditzelfde geldt voor de steenfabriek, in die zin dat deze met name bij de cumulatie van mogelijke milieueffecten wordt betrokken.

Milieueffectrapportage

Er is een MER¹ opgesteld waarin het voornemen alsmede een alternatief en enkele varianten beoordeeld zijn.

- Het voornemen betreft het oorspronkelijke plan zoals dat is opgesteld.
- Het inrichtingsalternatief ziet toe op een inrichting waarbij cultuurhistorie voorop staat en waarin het verhaal wordt verteld van het ontstaan van de huidige uiterwaard en de invloed van de steenfabrieken.
- In het voornemen, variant 'extra natuur' worden ook de agrarische gronden in het oosten van het plangebied bij de natuurontwikkeling betrokken. De oppervlakte nieuw water door ontgroning is in omvang niet groter, omdat er niet wordt ontgrond in het Vossegat.
- Naar aanleiding van de inzichten die de beoordeling van de verschillende varianten hebben opgeleverd is de voorkeursvariant ontwikkeld: variant 'doorontwikkeld extra natuur'.
- Ten slotte zijn er drie alternatieven beoordeeld voor de locatie van de huidige loswal bij de steenfabriek. De twee alternatieven liggen op respectievelijk een locatie oostelijk van de fabriek aan de Waal, en een locatie noordwestelijk van de fabriek (in het Vossegat, die dan een verbinding krijgt met de Waal). In het voornemen, alternatief en de variant 'extra natuur' is de huidige locatie van de loswal westelijk van de fabriek aan de Waal opgenomen. In het MER geldt de ligging van de loswal zuidelijk van de fabriek aan de Waal als referentiesituatie aangezien hiervoor een bestaande vergunning is.

¹ MER Gendtse Waard, gemeente Lingewaard / Provincie Gelderland, 29 maart 2019, SAB, projectnummer 160246.

De onderstaande kaartbeelden brengen schematisch het voornemen, alternatief, de variant 'extra natuur' en de doorontwikkelde voorkeursvariant 'extra natuur' in beeld.

Schematische afbeelding voornemen

Schematische weergave alternatief

Schematische weergave variant 'Extra natuur'

Voorkeursvariant 'Doorontwikkeld extra natuur'

Tevens zijn zoals gesteld drie alternatieve locaties van de loswal beoordeeld als alternatief. Navolgende figuur geeft de huidige (en beoogde) locatie van de loswal aan, de situering in de referentiesituatie (de vergunde locatie), alsmede de twee loswallocaties die als variant zijn beoordeeld.

Figuur: varianten locatie loswal

NB: De locatie voor de loswal die in dit bestemmingsplan is opgenomen, betreft de bestaande huidige locatie in de Waal.

Navolgende tabel betreft een samenvattend overzicht van de beoordeelde milieueffecten. De beoordeling van de effecten heeft plaatsgevonden aan de hand van de navolgende zes punts-beoordelingsschaal.

- -	Grote verslechtering
-	Aanmerkelijke verslechtering
0	Geen noemenswaardige verbetering of verslechtering
+	Aanmerkelijke verbetering
++	Grote verbetering
+++	Aanzienlijk grote verbetering

Milieuaspect	Toetsingscriterium
Archeologie	– effecten op archeologische waarden
Bodem	– effecten op de bodemkwaliteit – effecten op bodemopbouw
Dijkstabiliteit	– effecten op taludstabiliteit – effecten op veiligheid als gevolg van oeverinschering
Externe veiligheid	– effecten op externe veiligheidsrisico's
Geluid	– effecten van geluid op geluidsgevoelige functies – effecten van geluid op stiltegebied – effecten vanwege trillingen
Grondwaterstanden & kwel	– effecten op grondwaterstanden – effecten op kwel – effecten op hoogwatersituatie
Klimaat	– hoogwaterveiligheidsrisico – evacuatiemogelijkheden
Landschap & cultuurhistorie	– versterking/behoud/verlies fysieke landschappelijke kwaliteiten – versterking/behoud/verlies beleefbaarheid landschap – versterking/behoud/verlies inhoudelijke kwaliteiten – cultuurhistorische elementen
Lucht	– effecten op de emissies fijnstof en stikstofdioxide

Natuur	Natura 2000-gebieden – Effecten op habitattypen – Effecten ten gevolge van stikstofdepositie – Effecten op niet-broedvogels (watervogels) – Effecten op broedvogels GNN en GO – Effecten op GNN (leefgebied en kernkwaliteiten) – Effecten op GO (ontwikkelingsdoelen) Beschermde soorten – Effecten op habitatrichtlijnsoorten (incl. N2000 Rijntakken) + andere soorten (zonder provinciale vrijstelling) – Effecten op Vogelrichtlijnsoorten (soorten met jaarrond beschermde nestplaats) Natuurlijke processen – Ruimte voor natuurlijke processen als begrazing, overstroming, natuurlijk peilbeheer, robuustheid
Rivierkunde	– effecten op hoogwaterveiligheid – hydraulische effecten – morfologische effecten
Scheepvaart	– effecten op dwarsstroming – hinder door baggerwerkzaamheden – zichtlijnen – kruising van verkeer
Veiligheid & stabiliteit	– effecten op oeverstabiliteit – effecten op belendingen
Verkeer	– effecten op verkeersintensiteiten – effecten op verkeersveiligheid – effecten op bereikbaarheid steenfabriek bij hoog water
Waterkwaliteit	– effecten op de chemische waterkwaliteit – effecten op de biologische waterkwaliteit

Uit het MER blijkt dat het plan in algemene zin beperkte milieueffecten heeft. Er zijn neutrale milieueffecten voor bijvoorbeeld de aspecten archeologie, bodemkwaliteit, oeverinscharing, externe veiligheid, geluid, waterstand, evacuatiemogelijkheden, hydraulische (waterstand op de rivier) aspecten en oeverstabiliteit van de ontgrondingsplas.

Wel zijn er beperkt negatieve effecten te verwachten. Zo wordt de bodemopbouw verstoord door de ontgroning.

Er zijn echter vooral positieve milieueffecten. Positieve effecten zijn te verwachten op het gebied van natuur, morfologie, kwel, de taludstabiliteit van de Waaldijk, de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid en continuïteit van de steenfabriek. Daarnaast zal de beleving van landschap en cultuurhistorie verbeteren.

Naast het voornemen zijn een alternatief beschouwd, waarin cultuurhistorie voorop staat, een variant waarin extra natuur wordt gerealiseerd en zijn in totaal drie varianten beoordeeld voor de locatie van de loswal.

Het alternatief heeft als belangrijk nadeel dat het met name slechter scoort op het aspect natuur. Bovendien vindt hierin geen aanberming plaats van de plas naast de Waaldijk. Het alternatief scoort evenwel positiever op de versterking van de cultuurhistorische kwaliteiten en de beleefbaarheid daarvan.

In de variant 'extra natuur' wordt een groter oppervlak ontgrond en wordt meer nieuwe natuur gerealiseerd. Dit werkt evenwel negatief uit op de bodemopbouw omdat deze over een groter oppervlak wordt verstoord. Voor het overige zijn de effecten evenwel over het algemeen gelijk of zelfs enigszins beter dan het voornemen.

Ook zijn alternatieve locaties van de huidige loswal (loswal - west) beoordeeld, respectievelijk de locatie oost en de locatie Vossegat. De locatie oost scoort minder goed op het aspect geluid, omdat de loswal dichterbij een woning komt te liggen. Positief is echter dat de situering van de loswal op deze locatie een positief gevolg heeft op de zichtlijnen van de binnenvaart op de Waal. De locatie van de loswal in het Vossegat heeft een grotere impact op het landschap en natuur en scoort hier beduidend slechter. Een positief effect is er voor de binnenvaart: de zichtlijnen op de Waal worden niet aangetast en er ontstaat geen hinder door de kruising van scheepvaartverkeer. Omdat het negatieve effect van de loswal - oost op het geluid voor de nabijgelegen woning zwaarder telt dan de positievere effecten op zichtlijnen en loswal - west verder geen negatieve effecten heeft op de beoordeelde (milieu)aspecten, heeft loswal - west de voorkeur. Daar komt bij dat dat loswal - west (met bijbehorende voorzieningen) al geruime tijd in gebruik is door de steenfabriek, waardoor hier eenvoudig gebruik kan worden gemaakt van al bestaande voorzieningen.

In totaal blijkt uit de uitgevoerde m.e.r. dat de variant 'extra natuur' over het geheel genomen enigszins positiever scoort dan het voornemen. Gedurende het opstellen van dit MER is deze variant daarom geoptimaliseerd naar aanleiding van de milieueffecten. Dit heeft geleid tot de voorkeursvariant 'doorontwikkeling extra natuur'. Deze variant is een geoptimaliseerd plan dat beter scoort op meerdere milieueffecten. De basis van het ontwerp is de variant 'extra natuur'. Tussentijdse conclusies en overleg met betrokken natuurorganisaties, de omgeving en bevoegd gezag hebben geleid tot de navolgende optimalisaties:

- Geen winning in het Vossegat vanwege reeds aanwezige natuurwaarden;
- Open verbinding tussen Vossegat en de Waal vervangen door een duiker om negatieve effecten op de stroombanen en sedimentatie in de vaargeul te voorkomen en om de oeverwal niet te doorsnijden;
- Het omvormen van een groot deel van de bestaande plas naar land nabij de winterdijk ter verbetering van de stabiliteit en de kwelsituatie nabij de Waaldijk. Dit gebied wordt ingericht als vochtig grasland, want positief is als foerageergebied voor smienten;
- Inrichten van een zandig eiland in het Vossegat als rustgebied voor (water)vogels;
- Inrichten van vochtig grasland als foerageer- en rustgebied voor ganzen en smienten;
- Groter oppervlak aan hardhout ooibosontwikkeling;
- Ondiepe geulen met flauw aflopende oevers in het oostelijk deel van het plangebied;
- De toegangsweg wordt iets verder opgehoogd naar 13+NAP en komt in één profiel te liggen met de zomerkade;

- Er wordt over de gehele lengte van de toegangsweg een vrij liggend fiets-/wandelpad gerealiseerd;
- Realisatie fietsstraat ten noorden van fabrieksterrein;
- Vrije in- en uitstroom water in polder door inlaatwerk onder de toegangsweg.

De voorkeursvariant heeft hiermee een positief effect op de fysieke landschappelijke structuur: alhoewel er bestaande structuren verdwijnen, komen er kwaliteiten terug die beter passen bij het karakter van het dynamische landschap. Er is wel sprake van het verdwijnen van agrarische verkaveling, maar de nieuwe ‘vingers’ van de plas sluiten inhoudelijk goed aan op de rivierkarakteristiek. Omdat een groter deel van het bestaande water naast de primaire waterkering (de Waaldijk) wordt omgevormd naar grasland, heeft de voorkeursvariant ten slotte een positiever effect op de stabiliteit van de dijk en daarmee de kwelsituatie nabij de Waaldijk.

Het MER vormt daarmee concluderend aanleiding om de voorkeursvariant ‘doorontwikkeling extra natuur’ te gebruiken als de basis voor dit bestemmingsplan. De in dit rapport genoemde mitigerende maatregelen worden bij die verdere planuitwerking betrokken.

Doorwerking plan-MER in het bestemmingsplan

Op basis van de uitkomst van het MER is de voorkeursvariant ‘doorontwikkeling extra natuur’ gebruikt als de basis bij de verdere planuitwerking.

Met inachtneming van de uitkomsten van de passende beoordeling en het MER is verder gekomen tot de volgende regelingen in het bestemmingsplan.

- Om de mogelijke verstoring van archeologische waarden te voorkomen, moeten ontgravingswerkzaamheden plaatsvinden onder archeologische begeleiding. In het bestemmingsplan is dit geborgd middels bepalingen in een aantal archeologische dubbelbestemmingen. Indien tijdens de uitvoering alsnog archeologische resten worden aangetroffen, wordt hiervan direct melding gemaakt bij het bevoegd gezag in het kader van de wettelijke meldingsplicht conform de Erfgoedwet.
- Overleg met de rivierbeheerder zodat met het inrichtingsplan volledig kan worden voldaan aan het Rivierkundig beoordelingskader (RBK 4.0).

Aanvulling MER

Het MER is ter advies voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r. voor de milieueffectrapportage (hierna: ‘de Commissie’). Op 26 juni 2019 heeft de Commissie een voorlopig advies uitgebracht. Samengevat luidt het advies: “Het project ligt in natuurgebied de Gelderse Poort. Het rapport besteedt daarom extra aandacht aan het beperken van milieueffecten in dit bijzondere natuurgebied. Voorbeelden zijn de doorontwikkeling van natuur in de voorkeursvariant, het zo veel mogelijk gebruiken van elektrisch aangedreven materieel en rekening houden met voor natuur belangrijke periodes, zoals het broedseizoen. De Commissie vraagt desondanks nog aandacht voor een betere en complete beschrijving van de natuureffecten. Ook effecten op landschap en cultuurhistorie, grondwater, rivierkunde en dijkstabiliteit zijn nog niet compleet beschreven en de samenvatting is niet voldoende. Zij adviseert het MER op deze essentiële punten aan te (laten) passen voorafgaand aan de besluiten over het project.”

In de Aanvulling MER² wordt per onderdeel ingegaan op de tekortkomingen die door de Commissie zijn benoemd en is daarop een Aanvulling gegeven. In de voorgaande paragrafen ('Milieueffectrapportage' en 'Doorwerking plan-MER in het bestemmingsplan') zijn de aanvullingen die gedaan zijn op het MER al verwerkt.

Evaluatie

Wat betreft de in artikel 7.39 Wm voorgeschreven evaluatie, wordt opgemerkt dat de gevolgen van het plan voor natuur en rivierkunde worden gemonitord. Hiernaast vindt de monitoring en evaluatie concreet op de volgende wijze plaats:

- Archeologie: ontgraven onder archeologische werkprotocol, hetgeen betekent dat de ontgravingen worden begeleid door een deskundig archeoloog. Indien tijdens de uitvoering alsnog archeologische resten worden aangetroffen, wordt hiervan direct melding gemaakt bij het bevoegd gezag in het kader van de wettelijke meldingsplicht conform de Erfgoedwet.
- Geluid: Controlemetingen in het veld nadat de werkzaamheden zijn opgestart.
- Grondwater: Er worden peilbuizen geplaatst om de grondwaterstanden in de omgeving te monitoren.
- Trillingen: Er worden controlemetingen in het veld gedaan nadat de werkzaamheden zijn opgestart.
- Natuur: Er worden veldbezoeken tijdens en na uitvoering uitgevoerd. De voorwaarden voor evaluatie worden ook vastgelegd in de natuurvergunning. Er wordt gewerkt onder ecologisch toezicht en op basis van een protocol.

Reacties op het MER

De Commissie MER heeft op 12 november 2019 haar toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop uitgebracht³. Omdat de natuureffecten nu gedetailleerder in beeld zijn, maakt de aanvulling duidelijk dat de voorkeursvariant 'doorontwikkeld extra natuur' tot grotere natuurwinst leidt dan de andere onderzochte varianten. De aanvullende informatie geeft daarnaast meer duidelijkheid over de effecten van het project op bestaande natuur (bijvoorbeeld grasetende watervogels), ook in cumulatie met andere plannen en projecten. De beoordeling landschap en cultuurhistorie laat zien dat het project - afhankelijk van de gekozen variant - op sommige elementen een positief en op andere elementen een negatief effect heeft. Tot slot laat de aanvulling zien dat het project geen belangrijke gevolgen heeft voor bodem en (grond)water.

De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling daarop de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

² MER-aanvulling Gendtse Waard, gemeente Lingewaard / Provincie Gelderland, 4 september 2019, SAB, projectnummer 160246.

³ Gendtse Waard, Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop, 12 november 2019, Commissie voor de milieueffectrapportage, projectnummer: 3263.

4.2 Bodem

4.2.1 Algemeen

Bodemkwaliteit is in het kader van een bestemmingsplan van belang indien er sprake is van functieveranderingen of een ander gebruik. De bodem moet vanuit milieu hygienisch oogpunt geschikt zijn voor de functie. Bij een functiewijziging die leidt tot een verandering van de bestemming zal eerst een bodemonderzoek moeten worden verricht. Op basis van dit onderzoek kan worden beslist of de bodemverontreiniging dient te worden gesaneerd voordat de nieuwe functie kan worden gerealiseerd.

Het is verder verboden om te graven in een bodemverontreiniging zonder instemmingsbesluit van het bevoegd gezag (Wbb, provincie Gelderland). Verder is van belang dat Besluit bodemkwaliteit (hierna: Bbk), dat onder meer is gebaseerd op de Wbb, het beleidskader voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger vormt. Ten slotte is wat betreft de bodem en oever van oppervlaktewateren de Waterwet van belang.

4.2.2 Algemeen bekende informatie bodemkwaliteit

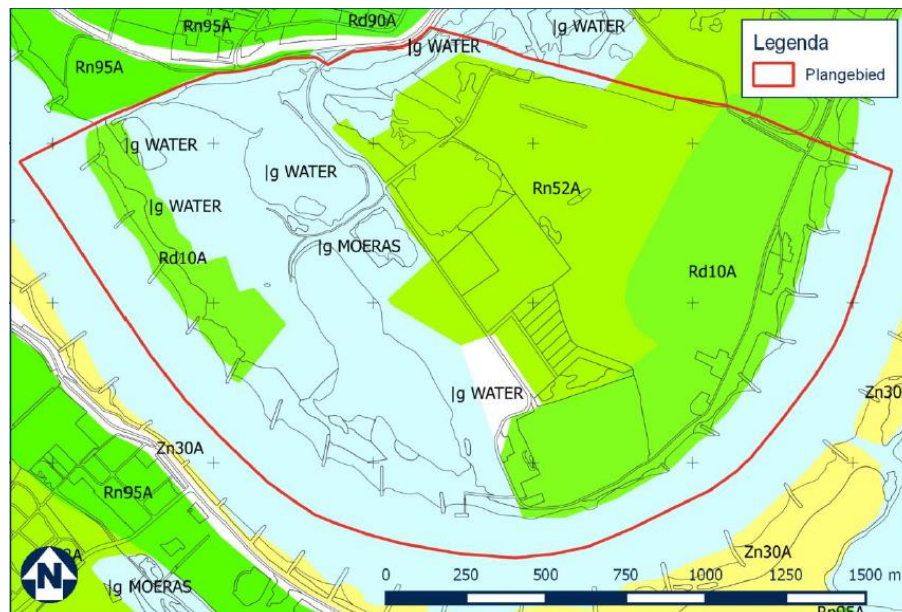
Bodemtypes

De bodems in het plangebied worden op de Bodemkaart (Archis/Stiboka) op diverse wijzen getypeerd. Het grootste deel bestaat uit water en moeras, waar de diepere ondergrond verder niet gekarteerd is. Het oostelijk deel van het plangebied bestaat voorts uit kalkhoudende poldervaaggronden bestaande uit zavel, profielverloop 2 (type Rn52A). Langs de oevers van de Waal bevinden zich kalkhoudende ooivaaggronden bestaande uit lichte zavel (type Rd10A). Nabij de steenfabriek is ook op de bodemkaart een ophoging aangegeven. Vaaggronden zijn relatief jonge gronden waarin nog nauwelijks tot geen bodemvorming in heeft plaatsgevonden.

In het Dinoloket zijn in het plangebied tientallen geologische en bodemkundige boringen opgenomen, waarvan hier een representatief deel zal worden besproken. Geologische boring B40D1200 in het oostelijk deel van het plangebied toont de bodemopbouw tot 3,2 m-mv. De gehele opbouw bestaat afwisselend uit matig fijn tot matig grof zand en zandige klei (Formatie van Echteld).

Geologische boring B40D0139 langs de Waal in het oosten van het plangebied toont de bodemopbouw tot 12,4 m-mv. Hier is de bodem tot 7 m-mv als klei aangegeven. Hieronder bevindt zich het Pleistocene rivierzand (Formatie van Kreftenheye).

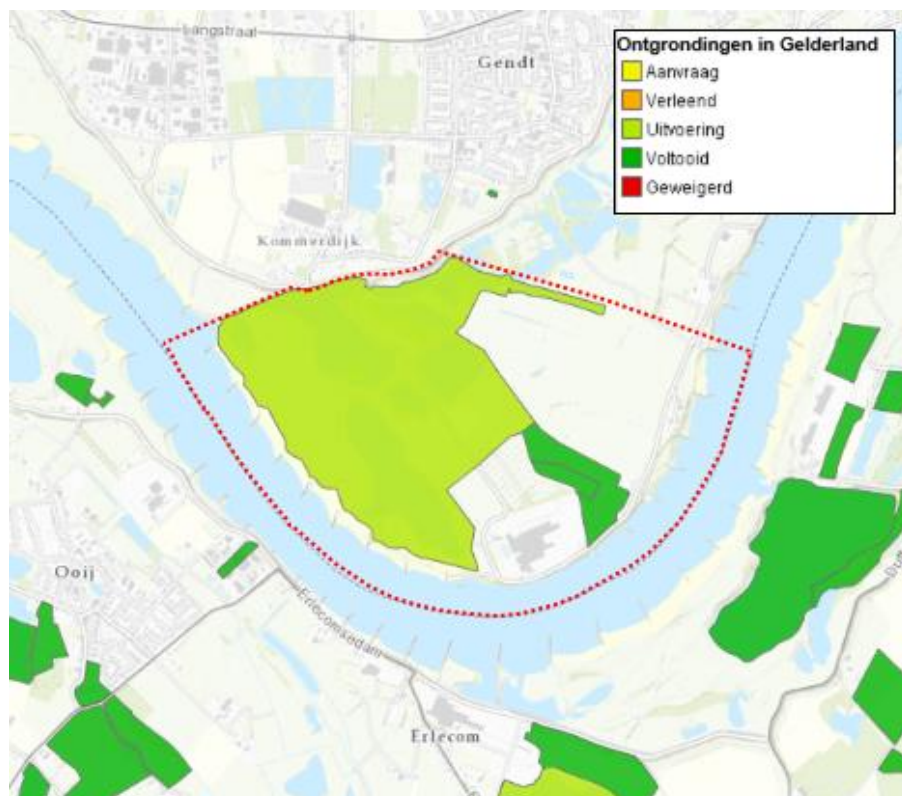
Geologische boring B40D1198 langs de Waal in het westen van het plangebied toont de bodemopbouw tot 9 m-mv. Hier bestaat de bodemopbouw tot 3,2 m-mv afwisselend uit zand en klei, waaronder het Pleistocene rivierzand begint.

Uitsnede Bodemkaart (bron: Archis3 / Stiboka)

Ontgrondingen

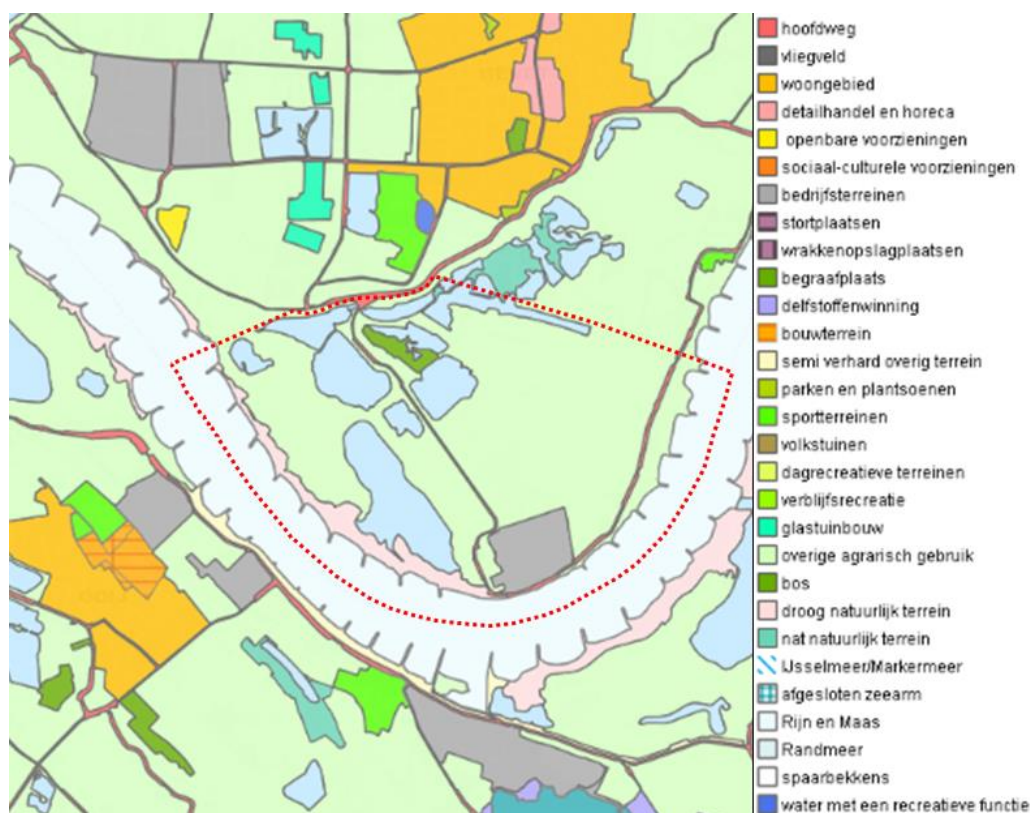
De navolgende kaart van ontgrondingen in Gelderland geeft aan dat in een aanzienlijk deel van het plangebied ontgrondingen hebben plaatsgevonden dan wel in uitvoering zijn.

Ontgrondingen in het plangebied (de rood omkadering geeft het plangebied aan) . (Bron: Atlas Gelderland)

Bodemkwaliteit

De navolgende kaart kan een indruk geven van de bodemkwaliteit op basis van de huidige bodemfuncties. Voor het grootste deel van het plangebied geldt een bodemfunctie 'overig agrarisch gebruik'.

Huidige bodemfuncties (Bron: Atlas Gelderland) met grens plangebied

4.2.3 Verricht onderzoek

Onderzoeksopzet

In het kader van de planvorming is een waterbodemonderzoek⁴ uitgevoerd. De onderzoekslocatie betreft een waterbodem die onderzocht is conform de NEN57203 (strategie Oevergebied met bodemverwachtingswaardekaart). De verdachte locaties zijn als aparte deellocaties onderzocht.

⁴ Verkennend waterbodemonderzoek Gendtse Waard, K3Delta B.V., Sweco, kenmerk 357900, datum 16-05-2018.

Figuur: Onderzochte zandwinplassen, voormalige waterpartijen en kribvak (2 alternatieven) (bron: onderzoek Sweco)

De analyseresultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden van de waterbodem uit de Regeling bodemkwaliteit (toetsingskader Besluit bodemkwaliteit).

In de Regeling bodemkwaliteit worden voor waterbodems de volgende toetsingswaarden onderscheiden:

- AW: Achtergrondwaarde, het gehalte in onbelaste natuurgebieden en landbouwgronden. Dit betekent dat de waterbodem vrij toepasbaar is (AW);
- MWA: Maximale Waarde klasse A, het maximale gehalte waarbij de bodemkwaliteit in waterbodemklasse A wordt ingedeeld;
- MWB: Maximale Waarde klasse B, het maximale gehalte waarbij de bodemkwaliteit in waterbodemklasse B wordt ingedeeld.
- >MWB: de maximale waarde klasse B wordt overschreden. Dit betekent dat de waterbodem niet toepasbaar is (klasse NT).

Klasse A en B

In het generieke toetsingskader voor toepassing in oppervlaktewater is de waterbodemkwaliteit onderverdeeld in klasse A en klasse B. Deze klassenindeling geeft een maat voor de kwaliteit van de ontvangende waterbodem en voor de kwaliteit van een partij toe te passen grond of baggerspecie. In beide gevallen is sprake van toepasbare grond (generiek). Toepasbare grond in klasse A voldoet aan de norm voor licht verontreinigd sediment. B voldoet aan de maximale waardenklasse voor industrie.

Onderzoeksstrategie

In navolgende tabel zijn per deellocatie de onderzoeksstrategieën van de NEN5720 met bijbehorende aantallen boringen en analyses weergegeven.

Deelgebied	Opp./Lengte	Strategie	Aantal boringen	Boordiepte	Aantal analyses per bodemlaag
Specievak 3	364.258	OM	8	3 m -mv	6
Voormalige waterpartijen in specievak 3	24.747	VED-HE-NL ¹⁾	8	3 m -mv	3
Specievak 4a	74.405	OM	3	3 m -mv	2
Vossegat (3 vakken) ²⁾	157.726	ONLN	18	1 m -wb	3
Zomerkade ³⁾	792	VED-HE-L ⁴⁾	18	3 m -mv	2
Oevergebied ten westen van het Vossegat	53.743	OM	3	3 m -mv	2

¹⁾ OM: oevergebied met bodemverwachtingswaarde kaart
VED-HE-NL: diffuus belaste niet-lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming
VED-HE-L: diffuus belaste lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming

²⁾ bij het Vossegat zijn 3 vakken geselecteerd die cf. de NEN5720 zijn onderzocht (100%);

³⁾ de zomerkade is volledig conform de NEN5720 onderzocht (100%)

⁴⁾ betreft onderzoeksstrategie uit de NEN5740. Conform de NEN5720 zijn verdachte deellocaties (puntbronnen) in de uiterwaard uitgesloten van de onderzoeksstrategie OM. Deze dienen onderzocht te worden conform de NEN5740.

Tabel: Boor- en analysestrategie (bij een onderzoeksinspanning van 25% van de NEN5720) (bron: onderzoek Sweco)

In het onderzoek zijn twee locaties van het zogenaamde kribvak onderzocht (de doorgang tussen het Vossengat en de rivier). Bij onderhavig plan komt er evenwel geen doorgang naar de rivier. Dit is dus beperkt relevant.

Onderzoeksresultaten

Uit het waterbodemonderzoek volgen de volgende resultaten:

- **Vossegat:** In het Vossegat bestaat de bodem tot maximale boordiepte (1 m- waterbodem) uit klei. In het westelijke gedeelte van de plas is klei op zand aangetroffen. De dikte van de kleilaag is hier circa 0,5 m. Plaatselijk bestaat de toplaag in het Vossegat uit slib en zand. De waterbodem wordt in klasse B ingedeeld, afgezien van de sliblaag, die in klasse A wordt ingedeeld. De zandlaag onder de kleilaag in het westelijke gedeelte wordt eveneens in klasse B ingedeeld.
- **Zomerkade:** De toplaag van de zomerkade (0,0-1,0 m -mv) bestaat uit overwegend matig humeuze, sterk siltige en sterk zandige klei. Onder de toplaag komt tot maximale boordiepte zand voor, waarbij bij de meeste boringen een kleilaag in de ondergrond is aangetroffen. Het materiaal in de zomerkade wordt overwegend wordt ingedeeld in klasse B. Dit geldt zowel voor de toplaag als de diepere zand- en kleilagen. Er is geen NT-materiaal aangetroffen.
- **Specievakken:** De waterbodem in de specievakken bestaat uit een humeuze, sterk zandige kleitoplaag met daaronder tot maximale boordiepte (circa 3,5 m -mv) overwegend matig fijn zand. Plaatselijk is een kleilaag in de zandondergrond aangetroffen. De kleitoplaag wordt hoofdzakelijk in klasse B ingedeeld. De diepere kleilaag betreft hoofdzakelijk klasse A-materiaal. De zandondergrond is schoon (klasse AW).

- Oeverzone ten westen van het Vossegat: Ter plaatse van de oeverzone ten westen van het Vossegat wordt zowel de toplaag als de ondergrond overwegend in klasse B ingedeeld. De overige mengmonsters worden in klasse B ingedeeld op basis van metalen, PCB, QCB, HCB en OCB. Bij één boring is niet toepasbaar materiaal aangetroffen (klassebepalende parameter: koper). Het betreft een (dunne) humeuze, matig kleihoudend bodemlaag (0,4-0,7 m -mv) onder de toplaag in een zandig profiel (matig grof zand). De bovenliggende laag wordt in klasse A ingedeeld. De bodemlaag onder de humeuze laag is schoon (klasse AW).

Uit de resultaten van het waterbodemonderzoek wordt geconcludeerd dat de vrijkomende klei overwegend in klasse B wordt ingedeeld. De zandondergrond in het westelijke deel van het Vossegat betreft ook klasse B. Ter plaatse van de overig onderzochte delen van de Gendtse Waard is de zandondergrond overwegend schoon (klasse AW). In een enkel geval is sprake van klasse A of klasse B.

In de oeverzone ten westen van het Vossegat is bij één boring (E02) niet toepasbaar materiaal (NT) aangetroffen. Deze verontreiniging ligt ter hoogte van de beoogde doorgang tussen de Waal en het Vossegat in het voornemen. De omvang is evenwel beperkt tot een (dunne) humeuze bodemlaag. Naar deze verontreiniging is geen nader onderzoek nodig omdat er voor gekozen is om niet te ontgronden in het Vossegat.

De vrijkomende grond (klassen AW, A en B) kan onder het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit worden hergebruikt. Voorafgaand aan het grondverzet dienen een Bbk-melding en een Blbi-melding te worden gedaan. Nadat het veld- en laboratoriumonderzoek is aangevuld tot 100% van de onderzoeksinspanning van de NEN5720, kan het rapport gebruikt worden als milieu hygiënische verklaring bij de Bbk- en Blbi-melding.

Conclusie

Uit de bekende informatie inzake bodemkwaliteit alsmede uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de bodemkwaliteit ter plekke redelijk goed is en dat geen verontreinigingen bekend zijn. De bodemkwaliteit staat hergebruik van de grond en hiermee de ontgroning niet in de weg.

Aangezien er in voorliggend plan verder geen sprake is van een toevoeging van gevoelige functies vormt het aspect bodem geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan.

De verrichte onderzoeksinspanning in het uitgevoerde waterbodemonderzoek bedraagt 25% van de NEN5720. In een latere fase van het project zal het veld- en laboratoriumonderzoek worden aangevuld tot 100% van de vereiste onderzoeksinspanning. Dit onderzoek zal in een later stadium uitgevoerd worden.

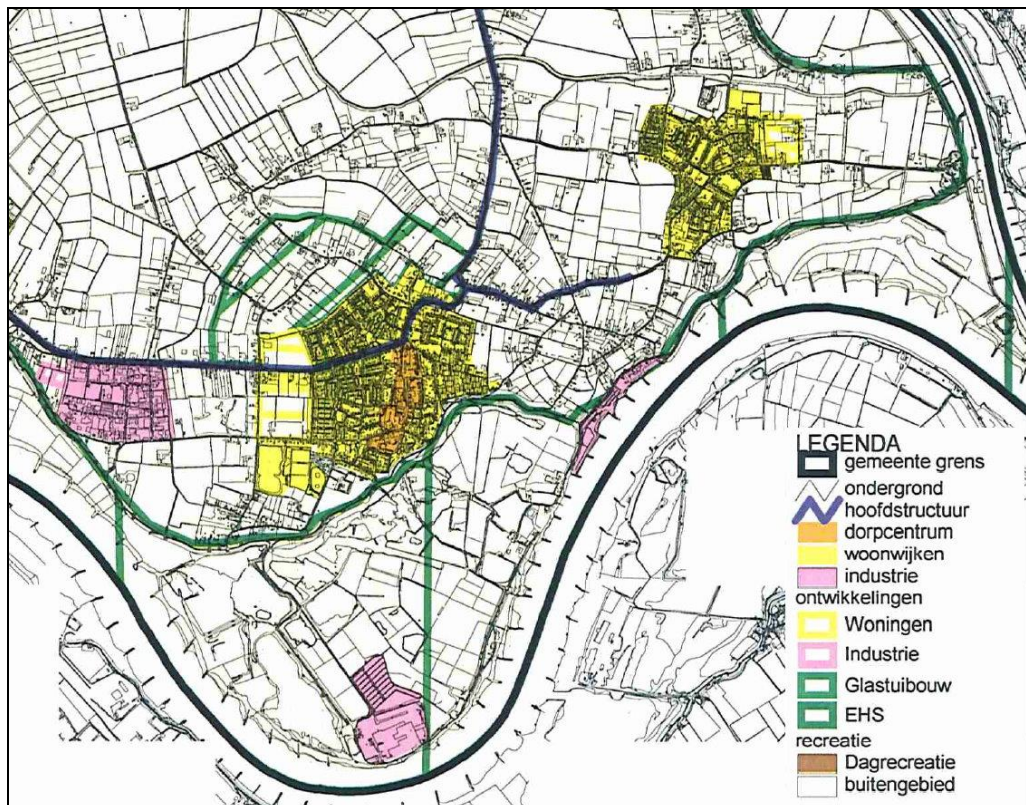
4.3 Geluid

4.3.1 Algemeen

Geluidbeleid gemeente Lingewaard

Naast de algemene wetgeving geldt dat de gemeente Lingewaard specifiek geluidsbeleid heeft opgesteld. Hieraan dient te worden getoetst.

Specifiek voor de bedrijven is de Nota Bedrijven en Geluid opgesteld. De beoordeling van het geluid afkomstig van de zandwinningsactiviteiten en de steenfabriek bij de woningen op het grondgebied van de gemeente Lingewaard heeft plaatsgevonden volgens de Nota Bedrijven en Geluid van de gemeente Lingewaard. In de volgende figuur is een uitsnede van het gemeentelijk geluidbeleid en de gebiedsindeling.

Figuur uitsnede gemeentelijk geluidbeleid indeling gebiedsindeling

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$

Uit de nota wordt afgeleid dat bij de bedrijfswoningen aan de Polder (Polder 4, 6, 8, 11 en 12) wordt uitgegaan van een ambitiewaarde van 55 dB(A) en een grenswaarde van ten hoogste 65 dB(A).

Voor de woningen aan de Polder die zijn gesitueerd in de uiterwaarden (gebiedstypering uiterwaarden met natuurfunctie/buitengebied) en de binnendijkse woningen geldt in principe een ambitiewaarde van 45 dB(A) en een grenswaarde van 45 dB(A).

Maximale geluidniveaus L_{Amax}

In de nota is aangegeven dat gestreefd moet worden naar het voorkomen van maximale geluidniveaus die niet hoger zijn dan het $L_{A,LT} + 10$ dB(A). Op basis van de beschikbare kennis over hinder door maximale geluidniveaus en de vaste jurisprudentie hierover mag de maximale geluidniveaus (L_{Amax}) niet hoger zijn dan:

- 70 dB(A) voor de dagperiode (07.00 uur – 19.00 uur);
- 65 dB(A) voor de avondperiode (19.00 uur – 23.00 uur);
- 60 dB(A) voor de nachtperiode (23.00 uur – 07.00 uur).

In de nota is aangegeven dat gestreefd moet worden naar het voorkomen van maximale geluidniveaus die niet hoger zijn dan het $L_{A,LT} + 10$ dB(A). Het vergunnen van maximale geluidniveaus hoger dan de grenswaarden moet in de considerans van de vergunning worden gemotiveerd.

Laagfrequent geluid

In de Nota Bedrijven en Geluid van de gemeente Lingewaard is voor de grenswaarden (in de woning) aansluiting gezocht bij de NSG Richtlijn laagfrequent geluid, zie het navolgende tekstvak:

In de 'NSG Richtlijn laagfrequent geluid' wordt een referentiecurve gehanteerd als hulpmiddel om te kunnen vaststellen of een bepaalde klacht mogelijk gegrond of ongegrond is. De referentiecurve in wezen een weergave van de 90%-gehoordrempel bij oudere personen (50-60 jaar). Analoog aan het milieuaspect geur, ligt een grens van 50% meer in de reden dan 90%. Uit de 'NSG Richtlijn laagfrequent geluid' blijkt dat 50%-gehoordrempel voor alle tertsbanden 11 dB boven de 10%-gehoordrempel ligt. Als grenswaarde voor vergunningverlening wordt dus de meergenoemde referentiecurve vermeerderd met 11 dB gehanteerd. In de onderstaande tabel is zowel de referentiecurve als de grenswaarde weergegeven.

	<i>frequentie [hz]</i>							
	20	25	31,5	40	50	63	80	100
referentiecurve [dB]	74	62	55	46	39	33	27	22
grenswaarde [dB]	85	73	66	57	50	44	38	33

Lf-geluid kan worden gemeten, maar het vergt praktijkervaring en goede apparatuur. De Handleiding meten en rekenen Industrielawaai 1999 is niet geschikt voor het uitvoeren van lf-geluidsmetingen. Voor het meten en berekenen van laagfrequentgeluid dient de gestelde in hoofdstuk C van de uitgave Lawaai beheersing² gevolgd te worden. Een beoordeling op basis van een totaal-dB(A)-niveau is niet geschikt.

Naar aanleiding van twee recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 2013110005/3/R4, 8 juni 2016 (Geertjesgolf Beuningen) en 201403103/2/R1 (CVI Raaieinde) van 17 augustus 2016 is voor de beoordeling van het laagfrequent geluid getoetst aan de Vercammencurve 3-10%. Het betreft een vergelijkbare inrichting waar sprake is van zand- en grindwinningsactiviteiten. De Vercammencurve 3-10% betreft grenswaarden waarbij 3-10% van de doorsnee bevolking hinder kan ondervinden. Hier is dus wel een relatie gelegd met de hinderbeleving.

In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State 2005090380/1 van 13 december 2006 (DCM Lomm) werd in het deskundigenbericht al aangegeven dat het criterium '3-10% gehinderden' besloten ligt in de Vercammencurve. De keuze voor dit criterium als toetsingsnorm is methodisch verdedigbaar en

daarmee wordt ernstige hinder in substantiële mate voorkomen. In het aanvullend deskundigenbericht wordt aangegeven dat de Vercammencurve een bruikbare methode is om de te verwachte hinder door laagfrequent geluid tot uitdrukking te brengen en dat deze systematiek aansluit bij andere (internationale) richtlijnen waarbij ook een mate van hinder ondervonden wordt.

Geconcludeerd wordt dan ook dat, als de beoordeling van het te verwachten laagfrequent geluid plaatsvindt volgens de aan de Vercammencurve 3-10%, onaanvaardbare hinder vanwege laagfrequent geluid niet zal optreden.

Geluidbeleid gemeente Berg en Dal

Het plangebied grenst aan de zuidzijde aan de gemeente Berg en Dal. Deze gemeente heeft geen geluidbeleid opgesteld. Beoordeling van het geluid afkomstig van de zandwinningsactiviteiten en de steenfabriek moet vanwege het ontbreken van het geluidbeleid plaatsvinden volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998.

Circulaire natte grindwinningen van 1992

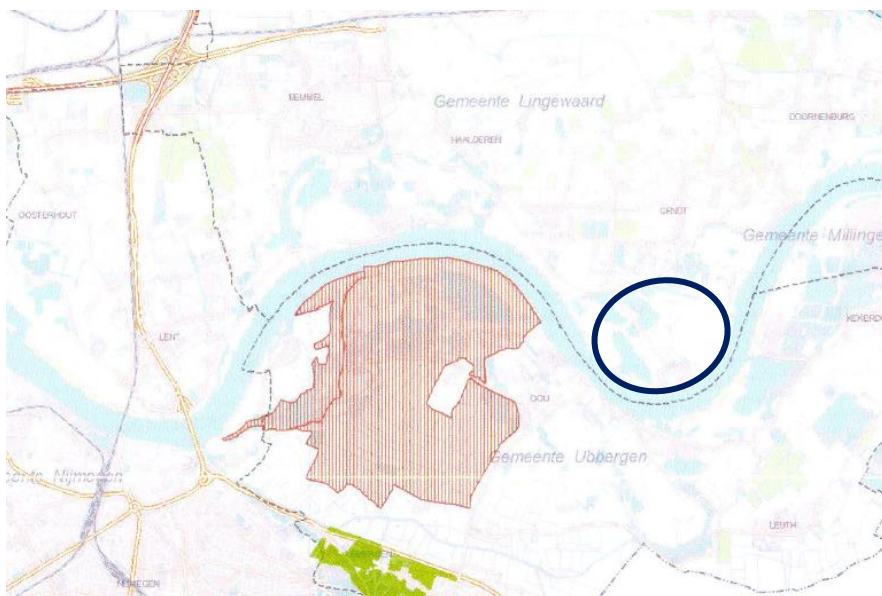
Als aanvulling op de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening dan wel het gemeentelijk geluidbeleid kan het bevoegd gezag de Circulaire natte grindwinningen van 1992 in ogenschouw nemen waardoor hogere geluidgrenswaarden mogelijk zijn. Echter vooralsnog is bij de beoordeling van het geluid de Circulaire natte grindwinningen van 1992 niet toegepast.

Indirecte hinder

Voor de beoordeling van indirecte hinder wordt in de Nota Bedrijven en Geluid van de gemeente Lingewaard verwezen naar de Circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting' van het ministerie van VROM van 29 februari 1996. Voor schepen varende van en naar de inrichting is in de nota geen toetsingskader opgenomen.

Beleid stiltegebieden

De provincie Gelderland heeft acht gebieden aangewezen met een stiltedoelstelling. Stiltegebieden in het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (aangegeven in de Omgevingsvisie) kennen speciale gedragsregels, die de provincie via het ruimtelijk beleid handhaaft. Verstoring van de rust en stilte kan dan door de provincie worden verboden. Liggen stiltegebieden buiten de stiltebeleidsgebieden dan kan de provincie het gedrag van gebruikers trachten te sturen of de gemeente verzoeken maatregelen te nemen. Gebiedseigen activiteiten, zoals normale agrarische bedrijfsvoering, ondervinden van de provinciale bevoegdheden geen belemmeringen. Het doel van stiltegebieden is om in het gebied een geluidsniveau van lager dan 40 dB(A) te behouden, waarbij gebiedseigen geluid niet wordt meegerekend. In de omgeving van het plan liggen de stiltegebieden 'Weide Oude Rijnstrangen' en 'Oude Waal'. Het plangebied ligt ten aanzien van het aspect geluid buiten de invloedssfeer van de stiltegebieden

Weergave stiltegebied Oude Waal (rood gearceerd) ten opzichte van het plangebied (globaal aangegeven met een ellips)

Trillingen

In Nederland wordt voor de beoordeling van trillingen de onderstaande richtlijnen van de Stichting Bouwresearch Rotterdam (SBR) gehanteerd. De SBR-richtlijn 'Trillingen' bestaat uit de volgende delen:

1. deel A 'Schade aan gebouwen' (door trillingen) uitgave 2002, herzien in 2017 (SBRCURnet);
2. deel B 'Hinder voor personen in gebouwen' (door trillingen), uitgave 2002;
3. deel C 'Storing aan apparatuur' (door trillingen) uitgave 2002.

Het betreft alle drie meet- en beoordelingsrichtlijnen. SBR-richtlijn C is vooral bedoeld voor situaties waarbij apparatuur en processen verstoord kunnen worden door trillingen, wat in dit geval niet relevant is. In het algemeen kan gesteld worden dat als aan richtlijn B ter bescherming van hinder voldaan wordt er ruimschoots voldaan wordt aan richtlijn A en de daaruit voortvloeiende grenswaarde die geldt voor schade aan gebouwen.

Sinds 1 januari 2008 is voor bedrijven het Activiteitenbesluit van kracht. Hierin is voor type A en B bedrijven (meldingsplichtig) een ondergrens voor toelaatbare trillingniveaus gegeven. Voor vergunningsplichtige type C bedrijven (dit zijn vaak de grotere bedrijven) gelden geen wettelijke grenswaarden.

Voor dergelijke bedrijven kan het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning trillingvoorschriften opstellen. Het bevoegd gezag kan zich dan baseren op de Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening uit 1998 (Handreiking) of op de eerder genoemde SBR-richtlijn B.

In het onderzoek dat hierna wordt besproken is ten aanzien van het aspect trillinghinder aansluiting gezocht bij de SBR-richtlijn deel B 'Hinder voor personen in gebouwen' (door trillingen), uitgave 2002. Voor uitgebreide informatie wordt dan ook verwezen naar deze SBR-richtlijnen.

4.3.2 Bestaande vergunning steenfabriek

De steenfabriek betreft een bestaande vergunde inrichting. De relevante geluidvoorschriften betrekking op de representatieve bedrijfssituatie (RBS) van de inrichting zijn opgenomen in navolgende tabel.

Beoordelingspunt	Vergunde geluidgrenswaarden $L_{A,r,LT}$ in dB(A) ten tijde van de RBS		
	Dagperiode (07.00 – 19.00 uur) op 1,5 meter hoogte	Avondperiode 19.00 – 23.00 uur op 5 meter hoogte	Nachtperiode (23.00 – 07.00 uur) op 5 meter hoogte
1 Polder 13	45	41	37
2 Erlecomsedam 84	35	31	27
3 Erlecomsedam 102	37	33	28
4 Controlepunt op toegangsweg	41	36	32

Tabel: Vergunde geluidgrenswaarden $L_{A,r,LT}$ steenfabriek De Zandberg ten tijde van de RBS.

Uit navolgende tabel wordt opgemaakt dat de vergunde grenswaarden bij de woning Polder 13 voor de avondperiode 1 dB hoger is dan de grenswaarde zoals opgenomen in het geluidbeleid van de gemeente Lingewaard. Voor de nachtperiode is dit 2 dB.

Beoordelingspunt	Vergunde geluidgrenswaarden $L_{A,max}$ in dB(A) ten tijde van de RBS		
	Dagperiode (07.00 – 19.00 uur) op 1,5 meter hoogte	Avondperiode 19.00 – 23.00 uur op 5 meter hoogte	Nachtperiode (23.00 – 07.00 uur) op 5 meter hoogte
1 Polder 13	51	54	54
2 Erlecomsedam 84	44	44	44
3 Erlecomsedam 102	46	47	47
4 Controlepunt op toegangsweg	47	46	46

Vergunde geluidgrenswaarden $L_{A,max}$ steenfabriek De Zandberg ten tijde van de RBS.

4.3.3 Onderzoek

Inleiding

In het kader van het bestemmingsplan en MER is een akoestisch onderzoek uitgevoerd⁵. In dit onderzoek is het doorontwikkelde eindinrichtingsplan 'Natuur-Plus' onderzocht. In het onderzoek zijn zowel de aanlegfase als de eindfase beschouwd. De effecten op trillingen en het stiltegebied zijn daar separaat beschouwd. Hierna wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten. Er wordt dus ingegaan op de volgende aspecten:

- effecten in de aanlegfase;
- effecten in de eindfase;
- effecten op stiltegebied;
- trillingseffecten.

⁵ Gendtse Waard MER, Aanvulling op het geluidrapport (voorkeursalternatief), LBPSight, kenmerk R087021aa.1938BGR.rvw, versie 02_001, datum 15 maart 2019.

Aanlegfase

Inleiding

In de aanlegfase zal sprake zijn van geluid afkomstig van de ontgronding en de klas-seerinstallatie. De zandwinningsactiviteiten worden binnen een tijdsbestek van 8 jaar gefaseerd uitgevoerd. Binnen het project is sprake van het verwijderen van dekgrond en klei door grondverzetmachines, het winnen en klasseren van zand en grind, de afvoer van zand en grind met schepen en herinrichtingwerkzaamheden van de plas en de oevers met grondverzetmachines. De zuiger wordt elektrisch gevoed. Hetzelfde geldt voor de booster als de persafstanden van de naar de klasseerinstallatie te groot worden voor alleen de zuiger. De klasseerinstallatie met de transportband (verlaad-band) naar de losvoorziening in de schepen wordt volledig elektrisch gevoed. Voor de herinrichting van het gebied worden vergelijkbare grondverzetmachines en vrachtwagens ingezet als voor het verwijderen van dekgrond en de vermarktbaar klei.

Resultaten akoestische berekeningen

Op basis van onder meer de voorgaande uitgangspunt is een akoestisch rekenmodel opgesteld. De geluidbelastingen zijn berekend op een hoogte van 1,5 meter boven het maaiveld. Dit is gedaan omdat de zandwinningactiviteiten alleen in de dagperiode tussen 07.00 – 19.00 uur worden uitgevoerd. In tabel 3.2 zijn de berekende langtijdge-middelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$, als gevolg van de zandwinningsactiviteiten weergegeven voor de relevante woningen.

Item	omschrijving	Hoogte [meter]	Dagperiode (07.00 – 19.00 uur) op 1,5 meter hoogte	Ambitiewaarde (richtwaarde)	Grenswaarde (grenswaarde)
001-n_A	Polder 4*	1,5	59	55	65
001-z_A	Polder 4*	1,5	51	55	65
002-n_A	Polder 6*	1,5	59	55	65
002-W_A	Polder 6*	1,5	57	55	65
002-z_A	Polder 6*	1,5	53	55	65
003-n_A	Polder 8*	1,5	50	55	65
003-z_A	Polder 8*	1,5	40	55	65
004-n_A	Polder 11 en 12*	1,5	46	55	65
004-w_A	Polder 11 en 12*	1,5	40	55	65
005_A	Polder 13	1,5	43	45	45
006_A	Polder 14	1,5	45	45	45
008_A	Polder 16	1,5	44	45	45
032_A	Erlecomsedam 84	1,5	40	45**	50**
035-1_A	Erlecomsedam 102	1,5	44	45**	50**

* Volgens het vigerend bestemmingsplan zijn dit bedrijfswoningen.

** richt- en grenswaarden conform de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998.

Tabel: Berekende $L_{Ar,LT}$ in dB(A) ten gevolge van de tijdelijke aanlegfase (zandwinning)

Ten gevolge van de zandwinningsactiviteiten worden langtijdgemiddelde beoorde-lingsniveaus $L_{Ar,LT}$ berekend van 59 dB(A) bij de bedrijfswoningen Polder 4 en 6. De hoogste geluidniveaus worden berekend bij de noordgevels van deze woningen. De ambitiewaarde van 55 dB(A) wordt met ten hoogste 4 dB(A) overschreden. De grens-waarde van 65 dB(A) wordt niet overschreden.

Bij de overige bedrijfswoningen op het grondgebied van de gemeente Lingewaard kan voldaan worden aan de ambitiewaarden. Bij de overige woningen van derden aan de Polder (Polder 13, 14 en 15) worden langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$ berekend van ten hoogste 45 dB(A). Hiermee wordt voldaan aan de ambitiewaarde.

Bij de woningen aan de Erlecomsedam gelegen in de gemeente Berg en Dal wordt ten hoogste 44 dB(A) berekend door de tijdelijke zandwinningsactiviteiten. De relevante woningen zijn gesitueerd langs de Waal en in de nabijheid van steenfabriek Erlecom. Voor deze woningen kan volgens ons dan ook worden uitgegaan van een richtwaarde van 45 dB(A).

Beschouwing mogelijke maatregelen zandwinningsactiviteiten

Gezien de overschrijding van de ambitiewaarden en de bestuurlijke afweging zijn mogelijke maatregelen beschouwd die eventueel getroffen kunnen worden om de geluidsniveaus bij de bedrijfswoningen Polder 4 en 8 te reduceren naar de ambitiewaarde van 55 dB(A). Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat met toepassing van deze maatregelen overal kan worden voldaan aan de ambitiewaarden. Er zal nader worden bepaald welke maatregelen worden uitgewerkt.

Maximale geluidsniveaus L_{Amax}

De maximale geluidsniveaus L_{Amax} die door de zandwinningsactiviteiten kunnen optreden liggen veelal niet hoger dan de berekende $L_{Ar,LT} + 10$ dB(A). Met deze maximale geluidsniveaus bij de woningen kan voldaan worden aan de $L_{Ar,LT} + 10$ dB en de maximale grenswaarde van 70 dB(A) zoals opgenomen in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

Laagfrequent geluid

De klasseerinstallatie is getoetst aan de grenswaarden zoals opgenomen in het geluidbeleid van de gemeente Lingewaard. Uit de berekeningen blijkt dat aan NSG+11 dB curve kan worden voldaan. Verder is getoetst aan de Vercammencurve 3-10%. Ook hieraan kan worden voldaan. Hiermee vormt laagfrequent geluid geen belemmering.

Eindfase

Algemeen

In de eindfase is naast de natuurontwikkeling in het plangebied sprake van een marginale uitbreiding van het tasveld ten oosten van de steenfabriek en voortzetting van de huidige loswal voor klei ten westen van de steenfabriek.

Bestaande loswal (west)

Steenfabriek De Zandberg

basis van het aangepaste geluidmodel van de steenfabriek met de extra bronnen voor het tasveld oost en de loswal west zijn op de rekenpunten de geluidbelastingen berekend.

Item	omschrijving	L _{Aeq,LT} in dB(A)		
		Dagperiode (07.00 – 19.00 uur) op 1,5 meter hoogte	Avondperiode (19.00 – 23.00 uur) op 5 meter hoogte	Nachtperiode (23.00 – 07.00 uur) op 5 meter hoogte
001-n_A	Polder 4*	44	42	37
001-z_A	Polder 4*	50	47	42
002-n_A	Polder 6*	42	42	37
002-W_A	Polder 6*	46	30	26
002-z_A	Polder 6*	49	45	41
003-n_A	Polder 8*	58	56	50
003-z_A	Polder 8*	51	35	30
004-n_A	Polder 11 en 12*	51	47	42
004-w_A	Polder 11 en 12*	51	46	43
005_A	Polder 13	45 (45)*	41 (41)*	37 (37)*
006_A	Polder 14	43	39	36
008_A	Polder 16	38	39	37
032_A	Erlecomsedam 84	37 (35)* (45)**	29 (31)* (40)**	25 (27)* (35)**
035-1_A	Erlecomsedam 102	43 (37)* (45)**	33 (33)* (40)**	28 (30)* (35)**
040	Controle punt toegangsweg	41 (41)*	36 (36)*	33 (32)*

* Volgens het vigerend bestemmingsplan zijn dit bedrijfswoningen

** vergunde grenswaarden steenfabriek

** (richtwaarden Handreiking industrielaawaai en vergunning verlening van toepassing bij de woningen op het grondgebied van de gemeente Berg en Dal.

Tabel: berekende L_{Aeq,LT} als gevolg van de steenfabriek

Bij de bedrijfswoningen Polder 4 en 6 van de steenfabriek kan voldaan worden aan de ambitie-waarde van 55 dB(A) zoals opgenomen in het geluidbeleid van de gemeente Lingewaard. Bij de bedrijfswoning Polder 8 van de steenfabriek kan niet voldaan wor-

den aan de ambitiewaarde maar wel aan de grenswaarde van 65 dB(A). Ten opzichte van de bestaande situatie van de steenfabriek zijn hier geen significante wijzigingen opgetreden.

Bij de woning Polder 13 (woning van derden) kan in de dagperiode wel voldaan worden aan de ambitie- en grenswaarde van 45 dB(A) zoals opgenomen in het geluidbeleid van de gemeente Lingewaard maar in de avond- en nachtperiode niet. Aan de reeds vergunde grenswaarden zoals opgenomen in de huidige vergunning van de steenfabriek De Zandberg kan wel worden voldaan. Daarbij geldt wel dat volgens de planvorming op de grens van het nieuwe tasveld een grondwal met een minimale hoogte van 3 meter moet worden aangelegd.

Bij de woning Erlecomsedam 102 aan de overzijde van de Waal op het grondgebied van de gemeente Berg en Dal kan voldaan aan de richtwaarde 45/40/35 dB(A) voor de dag/avond/nacht-periode.

Aan de grenswaarden zoals opgenomen in de huidige vergunning van de steenfabriek kan alleen in de dagperiode niet voldaan worden. De overschrijding wordt veroorzaakt door de loskraan voor het lossen van klei. Op het controlepunt op de toegangsweg vindt alleen in de nachtperiode een marginale overschrijding plaats. Hier liggen geen woningen en dit punt is dan ook minder relevant.

Maximale geluidsniveaus

De maximale geluidsniveaus van de bestaande activiteiten veranderen niet. Door het nieuwe tasveld en de loswal zullen wel nieuwe maximale geluidsniveaus ontstaan. Ten aanzien van de maximale geluidsniveaus L_{Amax} wordt door de heftrucks op het nieuwe tasveld oost maximale geluidsniveaus berekend van 53 dB(A) bij de woningen Polder 11 en 12. Bij de woning Polder 13 wordt door de heftrucks maximale geluidsniveaus berekend van 51 dB(A). Hiermee kan voldaan worden aan de vergunde grenswaarde bij de woning Polder 13 van 51 dB(A).

Als gevolg van de maximale geluidsniveaus die kunnen optreden bij de loswal worden maximale geluidsniveaus berekend bij de bedrijfswoning Polder 8 van 59 dB(A). Bij de woning Erlecomsedam 102 worden maximale geluidsniveaus berekend van 51 dB(A). Hiermee wordt niet voldaan aan de vergunde grenswaarde van de steenfabriek maar deze waarde is wel vergunbaar.

Ruimschoots wordt voldaan aan de maximale grenswaarde van 70 dB(A) volgens het geluidbeleid dan wel volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. In zoverre is dan ook geen sprake van een situatie die niet vergund kan worden.

Ten aanzien van het gebruik van de loswal west wordt opgemerkt dat deze al jaren gebruikt wordt door de steenfabriek voor de aanvoer van grondstoffen (klei en zand). Op 12 maart 2012 is voor deze loswal een vergunning verleend ingevolge de Waterwet. Op 27 juni 2017 is deze verlengd tot 30 maart 2022. De activiteit 'Jaarlijkse aanvoer van 150.000 m³ klei van buiten de inrichting' is ook opgenomen in de door de provincie Gelderland verleende vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet van 5 januari 2016 nummer 2015-009136. Dit betreft blijkens de aanvraag van de laatst

bedoelde vergunning (kenmerk R085527ab.0001.fw van 25 juni 2015, opgesteld door LBP|SIGHT) zowel de aanvoer van klei per as als per schip via de los- en laadkade.

Laagfrequent geluid en trillingen

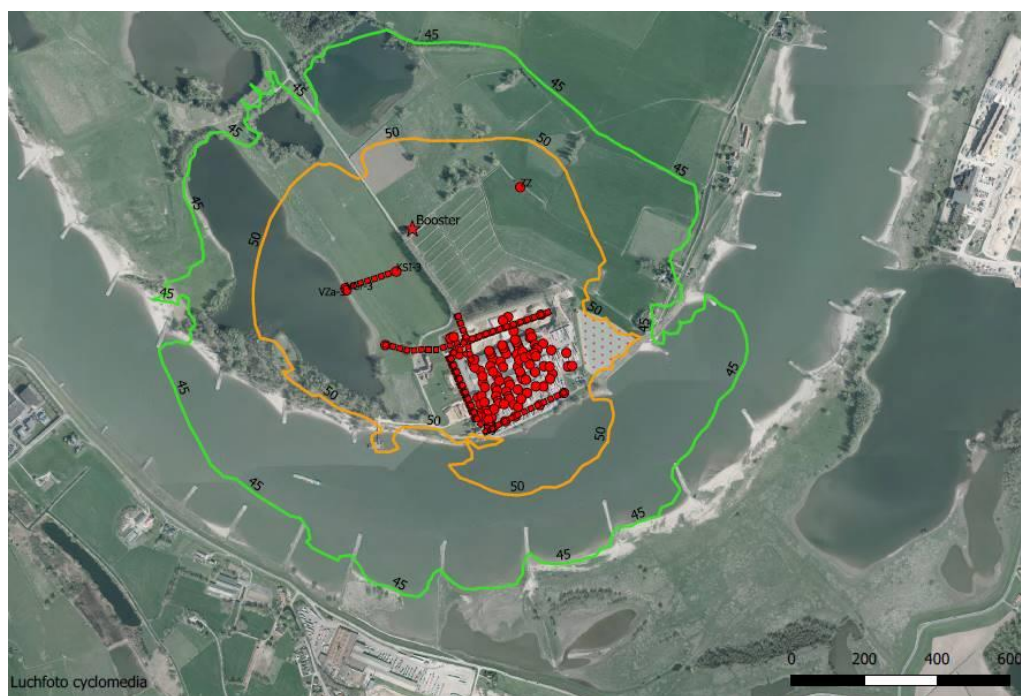
De geluidbronnen gerelateerd aan twee uitbreidingen (tasveld oost en loswal west) van de steenfabriek zijn geen bronnen waarvan verwacht mag worden dat deze bij de omliggende woningen hinder ten aanzien van laagfrequent geluid of trillingen veroorzaken.

Stiltegebieden Weide Oude Rijnstrangen en Oude Waal

Het stiltegebied Weide Oude Rijnstrangen en het stiltegebied Oude Waal ligt ten aanzien van het aspect geluid buiten de invloedsfeer van het plan. De veroorzaakte geluidbelasting ter plaatse van de stiltegebieden wordt volledig bepaald door de varende schepen over de Waal.

Cumulatieve geluidbelasting

In het geluidsonderzoek is ook de gecumuleerde geluidsbelasting in beeld gebracht. Het kenmerk 'CV8' komt hierbij overeen met deze variant. Onderstaande kaart brengt de gecumuleerde geluidsbelasting in beeld.

Cumulatieve geluidcontouren (1,5 m) bij 'CV8' (bron: geluidsonderzoek)

Uit de voorgaande kaart blijkt dat er sprake is van een grotere geluidscontour aan de noordwestzijde en een kleinere geluidszone aan de zuidwestzijde. Aan de noordwestzijde zijn evenwel geen geluidsgevoelige functies gelegen, waarmee de milieugevolgen gunstiger zijn in vergelijking met het voornemen. Omdat geen sprake is van geluidshinder op woningen (overschrijding grens- of ambitiewaarde) is sprake van een neutraal milieueffect ('0').

Trillingen

De klasseerinstallatie op locatie 3 (KSI-3) ligt op circa 245 meter afstand van de bedrijfswoningen van de steenfabriek (Polder 4 en 6). Binnen deze afstand liggen geen andere woningen.

Getoetst is aan de SBR-richtlijn B die gaat over hinder van personen in gebouwen. Normaliter moet dan getoetst worden aan de waarde A1. Als daar niet aan voldaan wordt aan de waarde van A2 in combinatie met A3. Omdat hier sprake is van een continue trilling zal de A3-waarde niet aan de streefwaarde voldoen. Om die reden moet er getoetst worden aan de A1-waarde. De streefwaarde bedraagt bij woningen 0,1 voor de dag- avond- en nachtperiode. Uitgaande van de berekende Vmax-waarde van minder dan 0,1 mm/s mag verwacht worden dat er geen trillinghinder in deze woningen zal optreden.

Eindconclusie geluid (en trillingen)

- In de aanlegfase is na toepassing van geluidreducerende maatregelen in het kader van de Omgevingswet sprake is van een vergunbare situatie.
- In de eindfase is sprake van een vergunbare situatie. Ook moet erop worden gewezen dat voor de loswal-west reeds een vergunning geldt.
- Wat betreft het stiltegebied blijkt dat onderhavig plan hier geen meetbaar effect op heeft.
- Wat betreft trillingen wordt geen trillingshinder op de bestaande omringende woningen verwacht.

4.4 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) en PM_{2,5} (zeer fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Projecten die 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3%

van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aanneemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is significant is ten opzichte van een etmaal. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval is bij een woning, school of sportterrein.

Onderzoek

Algemeen

In het kader van het bestemmingsplan en het MER is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd⁶. In het luchtkwaliteitsonderzoek zijn de effecten op de luchtkwaliteit in beeld gebracht van het voorkeursalternatief dat de basis heeft gevormd voor dit bestemmingsplan (elders ook het doorontwikkelde voorkeursvariant 'extra natuur' genoemd). In dit rapport is de beoogde herinrichting in kaart gebracht en getoetst aan de grenswaarden inzake PM₁₀, PM_{2,5} en NO₂ zoals genoemd in de Wet luchtkwaliteit.

De ligging van de verschillende woningen die (deels) in het onderzoek zijn betrokken, is opgenomen op navolgende kaart.

Onderzoekresultaten

De resultaten zijn samengevat in navolgende tabel, waarbij de maximaal berekende waarden zijn weergegeven (beschouwd over alle toetspunten). Achter de concentraties is de berekende bronbijdrage tussen haakjes opgenomen.

Component		Ontgronding (elektrisch)	Norm
NO ₂	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	15,1 (0,01)	40
	Overschrijdingen uurnorm	0	18
Fijn stof PM ₁₀	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	17,9 (0,01)	40
	Overschrijdingen etmaalnorm	7	35
Zeer fijn stof PM _{2,5}	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	11,2 (0,01)	25

Tabel Resultaten aanlegfase -voorkeursalternatief (bron: luchtkwaliteitsonderzoek LBPSight)

Uit de berekeningen blijkt duidelijk dat de normen voor luchtkwaliteit niet worden overschreden door de activiteiten. De maximale bronbijdrage is marginaal ten opzichte van de achtergrondconcentratie en de normen. Voor de goede orde geldt hierbij dat de voorkeursvariant uitgaat van elektrische installaties.

Conclusie

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat het aspect 'luchtkwaliteit' niet leidt tot een belemmering voor onderhavig bestemmingsplan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Inleiding

Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door nieuwe ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

In het kader van een goede beoordeling moeten in eerste instantie de richtafstanden zoals aangegeven in de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009) worden aangehouden. De richtafstanden gelden ten opzichte van rustige woonwijken. Bij een gemengd gebied kan de richtafstand met één stap verlaagd worden. Van de richtafstanden kan op basis van maatwerkonderzoek gemotiveerd worden afgeweken. Hierbij merken we op dat bij de bedrijfswoningen van de steenfabriek (Polder 4, 6, 8, 11 en 12) en de woningen van derden (Polder 13, 14, 15, 16, 18, 20, 22), vanwege de aanwezige steenfabriek en de aanwezige scheepvaart op de rivier de Waal, niet echt sprake is van een rustige woonwijk.

Toetsing

Steenfabriek

In het voorliggende bestemmingsplan is allereerst de bestaande steenfabriek opgenomen, inclusief een herinrichting en beperkte uitbreiding van het tasveld. De bedrijfsactiviteiten betreffen uitsluitend de voortzetting van bestaande bedrijfsactiviteiten; er is geen sprake van een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten; de uitbreiding aan de oostzijde wordt uitsluitend gebruikt voor het beter kunnen neerzetten van producten die gereed zijn voor vervoer en voor opslag van grondstoffen.

In de bedrijvenlijst uit de genoemde VNG-publicatie Baksteen en baksteenelementenfabrieken onder de SBI2018-code 233.A. Dit is een categorie 4.1. bedrijf. Hiervoor gelden de volgende richtafstanden:

- geur en gevaar: 30 meter;
- geluid en stof: 200 meter.

Voor de bedrijfsactiviteiten van de steenfabriek geldt dus dat in principe rekening gehouden moet worden met de maximale milieucontour, dus van 200 meter.

Ontgronding

Hiernaast is in het bestemmingsplan de ontgronding opgenomen.

In de bedrijvenlijst uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) valt de winning van onder meer zand, grind, klei en zout onder de SBI2018-code 0812.1. Dit is een categorie 4.1-bedrijf. Hiervoor gelden de volgende richtafstanden:

- geluid: 200 meter;
- stof: 100 meter;
- geur en gevaar: 10 meter.

De zone geldt met name voor de klasseerinstallatie, aangezien dit bedrijfsonderdeel de meeste hinder met zich meebrengt.

Loswal

Hiernaast bevindt zich een loswal c.q. overslaglocatie naast ten westen van de steenfabriek. Als de loswal op zichzelf wordt beschouwd dan valt die onder de noemer 'Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart: bulk' (SBI2018-code 52242.0).

Hiervoor gelden de volgende richtafstanden:

- geur: 0 meter;
- stof: 10 meter;
- gevaar: 50 meter
- geluid: 100 meter;

Toetsing richtafstanden

Geconcludeerd kan worden dat voor zowel de steenfabriek als de landinstallatie behorende bij de ontgronding een indicatieve hinderzone geldt van 200 m.

Steenfabriek

De bedrijfswoningen Polder 4,6,8,11 en 12 ondervinden geen hinder van de steenfabriek.

De burgerwoningen 13,14,15,16 vallen binnen de indicatieve zone van 200 m. Het maatgevende aspect is 'geluid' en 'stof'.

- Geluid: Uit het verrichte onderzoek blijkt dat ten aanzien van de aspecten geluid, laagfrequent geluid en trillingen ten aanzien van het aspect geluid zowel voor de zandwinnings-activiteiten als voor de steenfabriek (met het nieuwe tasveld oost en de loswal west) na het toepassen van geluidsreducerende maatregelen in het kader van de Omgevingswet sprake is van een vergunbare situatie. De geluidgrenswaarden zoals opgenomen in de vergunning van de steenfabriek moeten wel beperkt worden aangepast. Gezien voorgaande vormt het aspect geluid geen belemmering.
- Stof: Stofhinder kan optreden bij een steenfabriek door bijvoorbeeld open opslag van grond- en hulpstoffen, of productie in de openlucht. Hiervan is bij dit bedrijf geen sprake. Uit de berekeningen blijkt duidelijk dat de normen voor luchtkwaliteit niet worden overschreden door de activiteiten.

Hiernaast geldt het aspect geur en gevaar, met een indicatieve zone van 30 m. Hierbinnen bevinden zich geen hindergevoelige functies. Hiermee zorgt de steenfabriek niet voor belemmeringen.

Ontgronding

De ontgronding heeft eveneens een indicatieve zone van 200 m. Het maatgevende aspect is 'geluid'. In het geluidsonderzoek is de geluidshinder nader in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat het aspect geluid niet zorgt voor belemmeringen.

Verder geldt het aspect stof, met een indicatieve zone van 100 m. Van stof is evenwel beperkt sprake aangezien de zandwinning na een korte droge fase, hoofdzakelijk zal plaatsvinden in de vorm van een natte winning. Hierbij is geen sprake van stof dat kan opwaaien. Om die reden hoeft eveneens geen hinder te worden verwacht als gevolg van stof bij de ontgronding.

De aspecten geur en gevaar hebben ten slotte een zeer beperkte zone van 10 meter. Binnen deze zone bevinden zich geen hindergevoelige functies.

Loswal

De loswal vormt een onderdeel van de fabriek, maar als deze toch los wordt beschouwd, dan is sprake van een indicatieve zone van maximaal 100 m, waarbij het maatgevende aspect 'geluid' is. Uit het geluidsonderzoek blijkt dat bij de dichtstbijzijnde woning wat betreft geluid kan worden voldaan aan de grenswaarde. Hiermee vormt het aspect geluid geen probleem.

Hiernaast geldt het aspect 'gevaar' met een indicatieve zone van 50 m. In de paragraaf 4.6 wordt hierop nader ingegaan. Hieruit volgt dat dit aspect niet leidt tot belemmeringen.

Ten slotte geldt het aspect stof, met een indicatieve zone van 50 m. Binnen deze indicatieve afstand bevinden zich geen hindergevoelige functies.

Conclusie

Gelet op bovenstaande zal er naar verwachting geen belemmering bestaan voor de realisatie van het bestemmingsplan vanwege de bedrijven en de bijbehorende milieuzonering.

4.6 Externe veiligheid

Inleiding

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico biedt burgers in hun woon-omgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp. Een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers.

Aan de kans op een ramp met 100 doden wordt dan ook een grens gesteld, die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met 10 doden. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) (stb. 250, 2004) wordt verder een verantwoordingsplicht (door de overheid) voor het groepsrisico rond inrichtingen wettelijk geregeld (art. 13). De verantwoording houdt in dat wordt aangegeven of risico's acceptabel zijn en welke maatregelen worden genomen om de risico's te verkleinen. Voor transportassen zijn de regels vastgelegd in de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRNVGS)', voor buisleidingen in het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB)' en voor bedrijven in het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI)'. De besluiten hanteren dezelfde risicobenadering. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grens en een richtwaarde. De beoordeling van het groepsrisico vindt niet plaats door toetsing aan een vaste norm, maar door middel van het afleggen van een verantwoording. Het bevoegd gezag beoordeelt hierbij de aanvaardbaarheid van het groepsrisico in het besluit.

Toetsing

Algemeen

Voorliggend bestemmingsplan geeft ruimte aan ontgrondingen, een beperkte uitbreiding van het bestaande bedrijf, behoud van de bestaande (bedrijfs-)woningen en de ontwikkeling van recreatie, ecologie en waterberging. Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe, voor externe veiligheid, kwetsbare objecten.

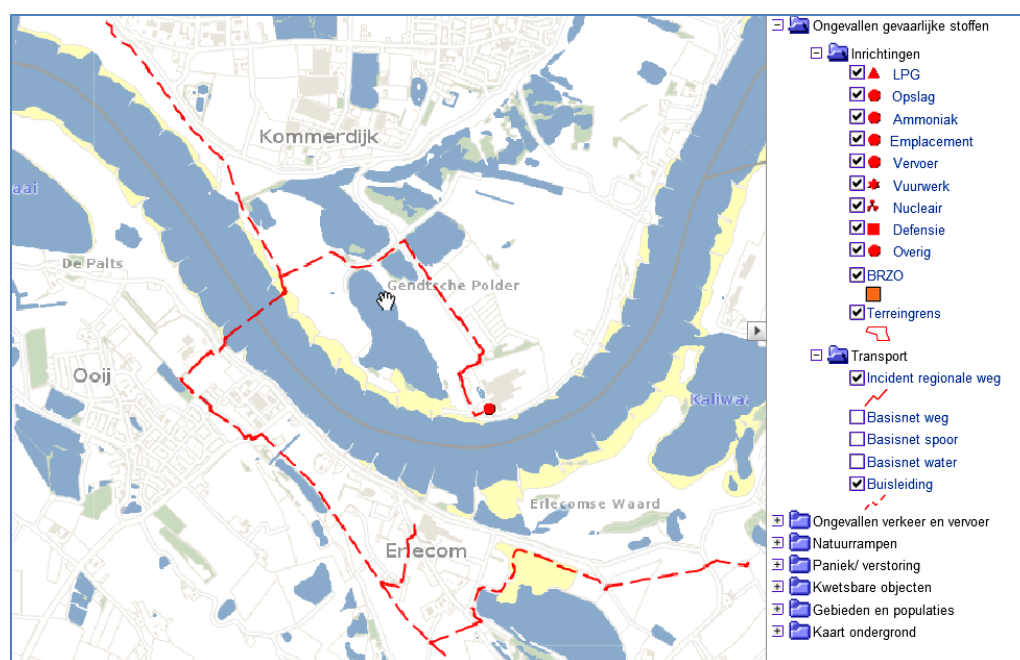
Er heeft een toetsing⁷ plaatsgevonden aan het aspect 'externe veiligheid' waarin een risico-inventarisatie heeft plaatsgevonden. Hierna worden de belangrijkste resultaten uit dit onderzoek gepresenteerd.

Risicobronnen

Binnen 1 km afstand van het plangebied is gekeken naar de volgende aspecten, die van invloed kunnen zijn op het plangebied:

- risicovolle inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg.

De navolgende afbeelding bevat een fragment van de risicokaart Nederland.

Uitsnede uit risicokaart externe veiligheid met aanduiding plangebied (Bron: www.risicokaart.nl)

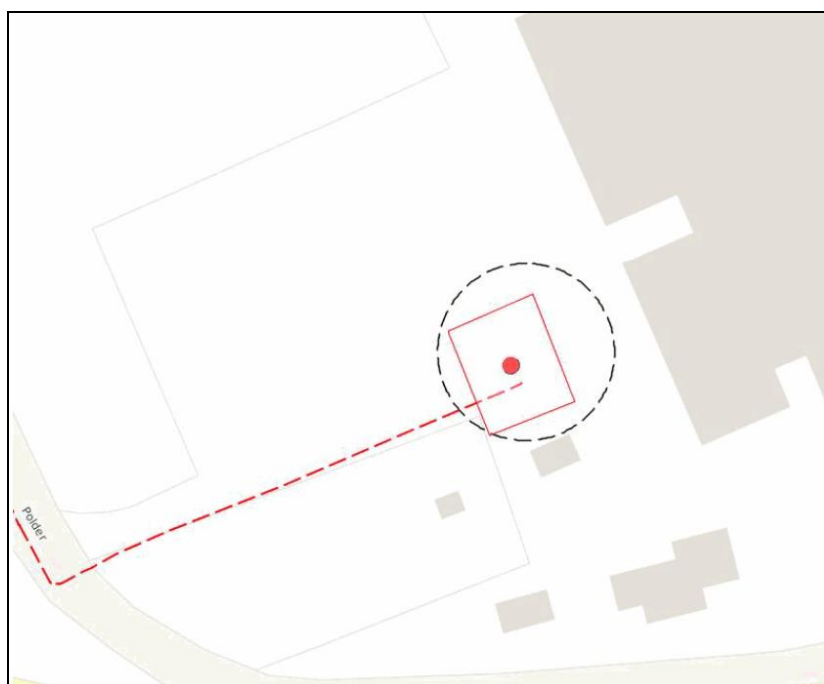
⁷ Quick scan externe veiligheid Gendtsche Waard, 5 juni 2018, SAB, projectnummer 160246.

In navolgende tabel is een analyse van de externe veiligheid-situatie voor de locatie opgenomen. Rondom en in het plangebied zijn de volgende externe veiligheidsrisicobronnen relevant:

Risicobron	Gendtse Waard te Lingewaard
Hogedruk aardgasleidingen (Bevb ⁸)	Binnen het plangebied is een hogedruk aardgasleiding (N 578-24) gelegen. Aan de westzijde sluit die aan op de gasleiding aan de westrand van het plangebied (kenmerk N-578-04).
Gasontvangstation	Ter hoogte van de bestaande steenfabriek bevindt zich een gasontvangstation (adres: Polder 8)
Transport gevaarlijke stoffen over het water (Bevt)	Het plangebied ligt in het invloedsgebied van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Waal.

Stationaire bronnen

Binnen het plangebied bevindt zich een gasontvangstation van de Nederlandsche Gasunie aan de Polder 8. Het gasontvangstation is geen Bevi-inrichting, maar vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen is de bron risicovol. Uit de gegevens van de risicokaart blijkt dat het gasontvangstation een $PR10^{-6}$ contour van 15 meter heeft. Gezien er binnen het plangebied geen (beperkt) kwetsbare objecten worden gerealiseerd vormt dit geen belemmering voor realisatie van het plan. Het gasontvangstation heeft geen invloedsgebied voor het groepsrisico op dit gebied vormt het gasontvangstation dan ook geen belemmering voor het planvoornemen.

Ligging gasontvangstation (bron: Risicokaart)

⁸ Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen.

Mobiele bronnen

In de omgeving van het plangebied kunnen verschillende mobiele bronnen voor vervoer van gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Hierbij gaat het om hogedrukaardgasleidingen en vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

- *Transport over spoor*

Er bevinden zich geen relevante spoorlijnen in de nabijheid van het plangebied, derhalve kan nader onderzoek naar transport over spoorlijnen achterwege blijven.

- *Transport over wegen*

Er bevinden zich geen relevante wegen in de nabijheid van het plangebied, derhalve kan nader onderzoek naar transport over wegen achterwege blijven.

- *Transport over water*

De rivier de Waal vormt de grens van het plangebied. De Waal behoort tot het Basisnet Water. Er vindt dan ook vervoer van gevaarlijke stoffen over de Waal plaats. De waal heeft geen plaatsgebonden risico contour van 10^{-6} . Dit vormt dan ook geen belemmering voor het planvoornemen. Wel ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de Waal, aangezien geen (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt zal er geen wijziging van het groepsrisico optreden. Tevens zal, gezien de beperkte populatie binnen het plangebied, het groepsrisico vanwege de Waal niet hoger zijn dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Er kan dus worden volstaan met een beperkte verantwoording van het restrisico.

- *Buisleidingen*

Zoals gesteld lopen er door het plangebied enkele gastransportleidingen. De buisleidingen hebben geen plaatsgebonden risico contour van 10^{-6} . Dit vormt dan ook geen belemmering voor het planvoornemen. Wel ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de buisleidingen. Aangezien geen (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt zal er geen wijziging van het groepsrisico optreden. Tevens zal, gezien de beperkte populatie binnen het plangebied, het groepsrisico vanwege de buisleidingen niet hoger zijn dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Er kan dus worden volstaan met een beperkte verantwoording van het restrisico.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan geconcludeerd worden dat het plangebied niet binnen de plaatsgebonden risico contour van 10^{-6} van de bronnen bevindt. Daarmee wordt het planvoornemen niet beperkt; wel dient een beperkte verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden. Bovendien dient advies te worden gevraagd aan de veiligheidsregio.

Beperkte verantwoording groepsrisico

De benodigde beperkte verantwoording groepsrisico is opgesteld⁹ en opgenomen in de bijlagen bij deze toelichting (incl. het in dit kader uitgebrachte advies van de VGGM).

Conclusie uit de notitie is dat op basis van de beperkte verantwoording groepsrisico geconcludeerd kan worden dat het ruimtelijke initiatief geen significant effect heeft op het groepsrisico en op de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Ook de VGGM ziet geen aanleiding om aanvullend te adviseren over de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Daarmee is het aspect externe veiligheid geen belemmering voor de realisatie van het plan.

⁹ Verantwoording groepsrisico Gendtse Waard, 10 december 2018, ODRA.

Conclusie

Het bestemmingsplan 'Inrichtingsplan Gendtse Waard' beoogt alleen een herinrichting van de uiterwaarden. De herinrichting heeft geen invloed op de al aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten (aantallen personen). Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico.

De beperkte verantwoording groepsrisico is uitgevoerd en hieruit volgt dat er geen belemmering is tegen realisatie van het plan.

4.7 Flora en fauna

4.7.1 Inleiding

Algemeen

In de natuurbeschermingswetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming.

- Gebiedsbescherming: Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. De provincies zijn op basis van de Wet natuurbescherming verplicht om in de verordening de bescherming van het landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland, op te nemen.
- Soortenbescherming: De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Uitgevoerd onderzoek

Er is een natuurtoetsing¹⁰ uitgevoerd in het kader van het MER en dit BP.

In dit onderzoek is het voornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming en aan de provinciale regels die gelden voor het Gelders Natuurnetwerk. In het onderzoek zijn de effecten van de voorgenomen ingreep op soortbescherming en Natura 2000-gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Daarnaast zijn effecten beoordeeld in het kader van het Gelders Natuurnetwerk. Omdat significante effecten in het kader van Natura 2000-gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten is tevens gekeken of effecten kunnen worden gemitigeerd. Dit rapport is hiermee tevens een passende beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming.

¹⁰ Natuurtoets herinrichting Gendtse Waard, Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming, 20 maart 2019, kenmerk 16-717/16-233.

In het kader van de aanvulling op het MER is daarnaast een addendum bij de passende beoordeling¹¹ opgesteld.

Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de gevolgen op gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden, en Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone), soortenbescherming en houtopstanden.

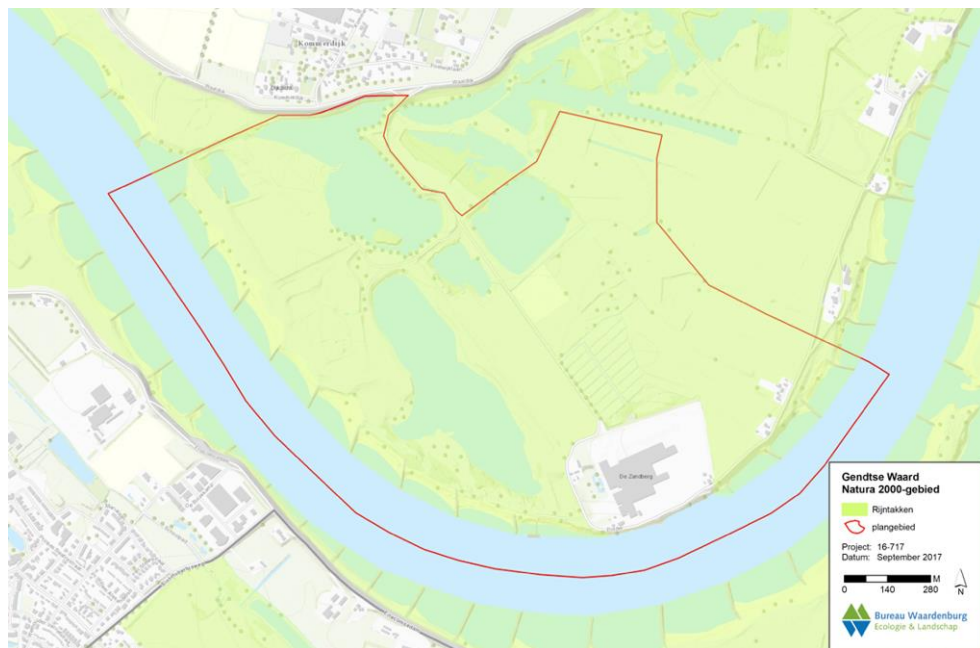
4.7.2 **Gebiedsbescherming**

Natura 2000

Algemeen kader

Het plangebied de Gendtse Waard ligt in het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied De Gelderse Poort (zie navolgende figuur). Als een project negatieve effecten heeft op de Gelderse Poort, is een vergunning op grond van de Wnb vereist. Ook kunnen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen, te verminderen of te compenseren nodig zijn.

Een plan, dat een kader vormt voor het uitvoeren van het project en dat significante effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, kan op grond van de Wet natuurbescherming alleen worden vastgesteld wanneer uit een Passende Beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Figuur: Ligging van het plangebied (rode lijn) in het Natura 2000-gebied Rijntakken.

De Gelderse Poort is de naam van een meer dan 6.000 hectare groot rivierenlandschap tussen de Duitse grens en de steden Arnhem en Nijmegen. Het omvat de stroomgebieden van de Rijn tussen Tolkamer en Arnhem (Bijlands Kanaal en Panner-

¹¹ Addendum passende beoordeling, Bureau Waardenburg, 29 augustus 2019, kenmerk 16-717/19.05724/DimEm.

dens Kanaal), van de Waal tussen Millingen aan de Rijn en Nijmegen, alsmede van de Oude Rijn tussen Elten (in Duitsland) en het dorpje Loo ten zuidoosten van Arnhem. Het Natura 2000-gebied Rijntakken is voor de volgende habitattypen aangewezen (navolgende tabel).

Tabel: Habitattypen waarvoor de Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelen (Ministerie van EZ 2014). Kernopgaven gelden voor deelgebied Gelderse Poort.			
Naam	Doel omvang	Doel kwaliteit	Kernopgave
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Uitbreiding	Verbetering	3.13
H3260B Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	Uitbreiding	Behoud	
H3270 Slikkige rivieroever	Uitbreiding	Verbetering	
H6120 Stroomdalgraslanden*	Uitbreiding	Verbetering	
H6430A Ruigten en zomen (moerasspirea)	Behoud	Behoud	
H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden)	Uitbreiding	Verbetering	
Naam	Doel omvang	Doel kwaliteit	Kernopgave
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooi-landen (glanshaver)	Uitbreiding	Verbetering	3.13
H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooi-landen (grote vossenstaart)	Uitbreiding	Verbetering	
H91E0A Vochtige alluviale bossen (zachthout-ooibossen)*	Behoud	Verbetering	3.07
H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) *	Uitbreiding	Verbetering	3.07
H91F0 Droge hardhoutooibossen	Uitbreiding	Verbetering	

* prioritaire habitats.

De Rijntakken is voor de volgende soorten van Bijlage 2 van de Habitatrichtlijn aangewezen (zie navolgende tabel).

Soorten van Bijlage II van de Habitatrichtlijn waarvoor Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelen (Ministerie van EZ 2014). Kernopgaven gelden voor het deelgebied Gelderse Poort.				
Naam	Doel omvang leefgebied	Doel kwaliteit leefgebied	Doel populatie	Kernopgave
zeeprik	Uitbreiding	Verbetering	Uitbreiding	3.07
rivierprik	Uitbreiding	Verbetering	Uitbreiding	
elft	Behoud	Behoud	Uitbreiding	
zalm	Behoud	Behoud	Uitbreiding	
bittervoorn	Behoud	Behoud	Behoud	
grote modderkruiper	Uitbreiding	Verbetering	Uitbreiding	
kleine modderkruiper	Behoud	Behoud	Behoud	
rivierdonderpad	Behoud	Behoud	Behoud	
kamsalamander	Uitbreiding	Verbetering	Uitbreiding	
meervleermuis	Behoud	Behoud	Behoud	
bever	Behoud	Verbetering	Uitbreiding	

De Rijntakken is voor de volgende broedvogels van Bijlage 1 van de Vogelrichtlijn aangewezen (navolgende tabel).

Tabel: Soorten broedvogels waarvoor Rijntakken is aangewezen en hun instand-houdings-doelen (Ministerie van EZ 2014). Kernopgaven gelden voor het deelgebied Gelderse Poort.				
Naam	Doel omvang leefgebied	Doel kwaliteit leefgebied	Doel populatie (draagkracht voor ten minste)	Kern-opgave
dodaars	Behoud	Behoud	45 paar	
aalscholver	Behoud	Behoud	660 paar	
roerdomp	Uitbreiding	Verbetering	20 paar	3.08
woudaapje	Uitbreiding	Verbetering	20 paar	3.08
porseleinhoen	Uitbreiding	Verbetering	40 paar	
kwartelkoning	Uitbreiding	Verbetering	160 paar	
watersnip	Behoud	Behoud	17 paar	
zwarte stern	Uitbreiding	Verbetering	240 paar	
ijsvogel	Behoud	Behoud	25 paar	
oeverwaluw	Behoud	Behoud	680 paar	
blauwborst	Behoud	Behoud	95 paar	
grote karekiet	Uitbreiding	Verbetering	70 paar	3.08

De Rijntakken is voor de volgende niet-broedvogels van de Vogelrichtlijn aangewezen (navolgende tabel). Voor alle soorten geldt dat het doel voor de omvang en kwaliteit van het leefgebied beide zijn gericht op behoud. Daarmee vormen beide de pijlers onder het numerieke voor de populatieomvang. Deze laatste is uitgedrukt als een seizoensgemiddelde (gemiddelde van de maanden juli t/m juni).

Voor enkele soorten geldt naast een numeriek doel voor de functie foerageren een numeriek doel voor de functie slapen. Deze is uitgedrukt als het seizoenmaximum in de maanden juli t/m juni.

Tabel: Soorten niet-broedvogels waarvoor Rijntakken is aangewezen en hun instand-houdingsdoelen (Ministerie van EZ 2014; 2016). Kernopgaven gelden voor het deelgebied Gelderse Poort (f = foerageren, s = slapen).				
Naam	Doel omvang leefgebied	Doel kwaliteit leefgebied	Doel populatie	Kern-opgave
fuut	Behoud	Behoud	570 ex.	
aalscholver	Behoud	Behoud	1.300 ex.	
kleine zwaan	Behoud	Behoud	100 ex.	3.10
wilde zwaan	Behoud	Behoud	30 ex.	3.10
toendrarietgans (f)	Behoud	Behoud	125 ex.	
toendrarietgans (s)	Behoud	Behoud	2.800 ex.*	
kolgans (f)	Behoud	Behoud	35.400 ex.	
kolgans (s)	Behoud	Behoud	180.100 ex.*	3.10
Naam	Doel omvang leefgebied	Doel kwaliteit leefgebied	Doel populatie	Kern-opgave
grauwe gans (f)	Behoud	Behoud	8.300 ex.	
grauwe gans (s)	Behoud	Behoud	21.500 ex.*	3.10
brandgans (f)	Behoud	Behoud	920 ex.	
brandgans (s)	Behoud	Behoud	5.200 ex.*	3.10
bergeend	Behoud	Behoud	120 ex.	

smient	Behoud	Behoud	17.900 ex.	3.10
krakeend	Behoud	Behoud	340 ex.	
wintertaling	Behoud	Behoud	1.100 ex.	
wilde eend	Behoud	Behoud	6.100 ex.	
pijlstaart	Behoud	Behoud	130 ex.	
slobeend	Behoud	Behoud	400 ex.	
tafeleend	Behoud	Behoud	990 ex.	
kuifeend	Behoud	Behoud	2.300 ex.	
nonnetje	Behoud	Behoud	40 ex.	
meerkoet	Behoud	Behoud	8.100 ex.	
scholekster	Behoud	Behoud	340 ex.	
goudplevier	Behoud	Behoud	140 ex.	
kievit	Behoud	Behoud	8.100 ex.	
kemphaan	behoud	Behoud	1.000 ex.	
grutto	Behoud	Behoud	690 ex.	
wulp	Behoud	Behoud	850 ex.	
tureluur	Behoud	Behoud	65 ex.	

* seizoenmaximum van slapende dieren.

Voor het bereiken van de instandhoudingsdoelen zijn de volgende kernopgaven geformuleerd. Tevens is aangegeven of een 'sense of urgency' of een wateropgave geldt.

- 3.07 Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen en essen-iepenbossen)
*H91E0_A en *H91E0_B uitbreiden mede ten behoeve van bever H1337. Er geldt een wateropgave.
- 3.08 Kwaliteitsverbetering en uitbreiding rietmoeras met de daarbij behorende broedvogels (roerdomp A021, grote karekiet A298), aangevuld met noordse woelmuis *H1340. Er geldt een wateropgave en er is sprake van een 'sense of urgency' ten aanzien van het beheer en de watercondities.
- 3.10 Behoud voldoende slaapplekken- en foerageerterrein voor ganzen, kleine zwanen A037, wilde zwanen A038 en smienten A050.
- 3.13 Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van stroomdalgraslanden H6120, glanshaver- en vossestaartheuvels (subtype glanshaver) H6510_A. Er is sprake van een 'sense of urgency' ten aanzien van het beheer.

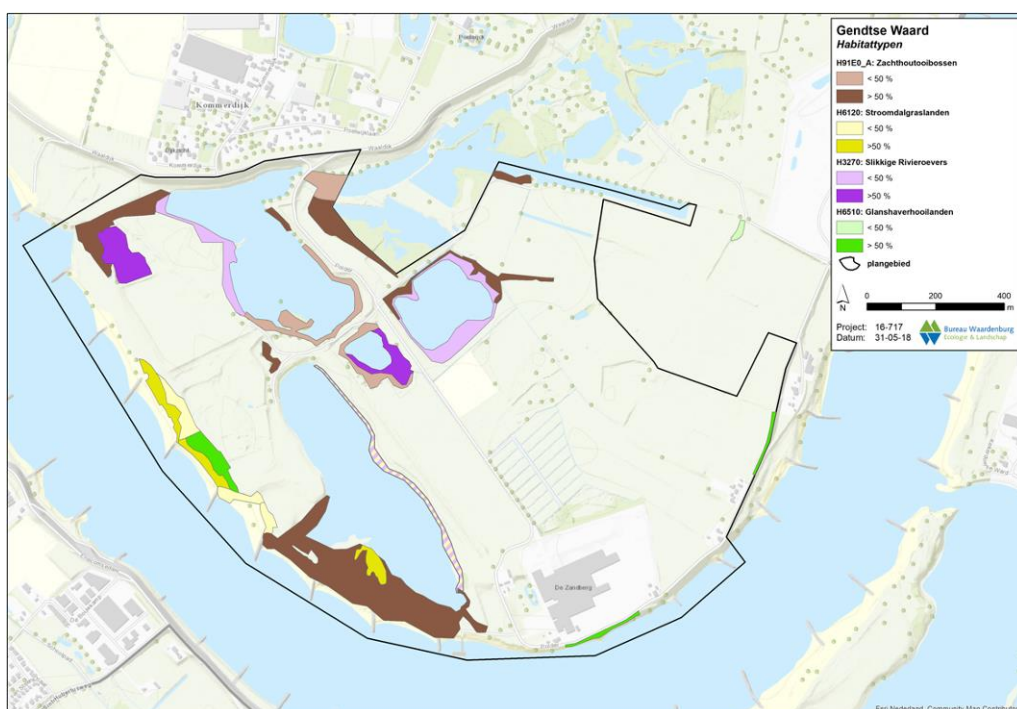
De kernopgaven zijn beleidsopgaven. Ze zijn vastgesteld in het Natura 2000 Doelendocument van het Ministerie van LNV (2006). De kernopgaven geven aan wat in een gebied de belangrijkste bijdrage is voor het realiseren van de landelijke doelen. Binnen de kernopgaven geeft de aanduiding 'sense of urgency' een prioritering gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang. Er is sprake van een dreiging als een kernopgave en de daaronder liggende verplichting om minimaal de huidige waarden in stand te houden, niet meer realiseerbaar is als in de eerste planperiode (10 jaar) geen maatregelen worden genomen. Het gaat om maatregelen ten aanzien van beheer of de watercondities. Zijn de watercondities belangrijk voor het realiseren van de kernopgave, maar is de dreiging van achteruitgang niet zo groot, dan geldt alleen een wateropgave, zonder 'sense of urgency'.

Bestaande situatie

Van de habitattypen waarvoor de Gendtse Waard is aangewezen komen de volgende habitattypen voor (situatie 2017): Zachthoutoibossen (H91E0_A), Stroomdalgraslanden (H6120), Slikke rivieroeveren (H3270) en Glanshaverheide (H6510). De

aanwezigheid van Glanshaverhooiland is beperkt tot enkele percelen op de oeverwal. Stroomdalgraslanden zijn tevens te vinden op de oeverwal, alsmede op een aantal locaties rond het Vossegat. De oppervlakte aan Slikkige rivieroeveren kan sterk variëren per jaar, en heeft betrekking op de flauwe oeverdelen van aanwezige plassen. De grootste oppervlakte Zachthoutoibossen is te vinden langs het Vossegat en langs de winterdijk.

Van de Bijlage 2-soorten komen kleine modderkruiper en bittervoorn in alle aanwezige wateren voor, met een afwisselende dichtheid. In de Gendtse Waard, en daarmee ook het plangebied, komen verschillende beverterritoria's voor. Binnen het plangebied bevindt zich een hoofdburcht ten zuiden van het Vossegat en in de zuidpunt van de meeste noordwestelijke plas. Meervleermuis komt incidenteel voor en gebruikt daarbij het plangebied om te foerageren. Kamsalamander kan uitgesloten worden binnen het plangebied.

Figuur: Aanwezigheid van habitattypen waarvoor Rijntakken is aangewezen binnen het plangebied van de Gendtse Waard op basis van veldonderzoek 2017 en voorjaar 2018.

De volgende broedvogelsoorten uit het aanwijzingsbesluit Rijntakken zijn bekend van de Gendtse Waard: dodaars, porseleinhoen, kwartelkoning, oeverzwaluw, blauwborst. Andere broedvogelsoorten uit het aanwijzingsbesluit zijn de afgelopen 20 jaar niet vastgesteld in deze uiterwaard omdat geschikt habitat ontbreekt (of de oppervlakte te klein is). De aanwezigheid van niet-broedvogels is een stuk uitgebreider en omvat onder meer aalscholver, diverse ganzen- (kolgans, grauwe gans, brandgans) en eendensoorten (hoge aantallen van smient, kraakeend, wilde eend, slopeend en kuifeend), meerkoet, kievit en wulp.

Effectbeoordeling

Er is getoetst of sprake is van significante effecten van het plan op Natura 2000. Er is sprake van significante effecten als een plan of project het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen bemoeilijkt of in de weg staat.

- Habitattypen, bijlage 2-soorten

Ten aanzien van habitattypen, bijlage 2-soorten hebben de ingrepen van het onderhavige project hoogstens een tijdelijk effect of zijn bestaande locaties meegenomen in de planvorming, waardoor een positief effect optreedt. De realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen komen door uitvoering van dit project niet in gevaar. De herinrichting levert een bijdrage aan de kernopgaven 3.07 en 3.13.

- Broedvogels

Ten aanzien van broedvogels hebben de ingrepen van het onderhavige project geen effect of worden overwegend positieve effecten ingeschat. De realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen komen door uitvoering van dit project niet in gevaar. De herinrichting levert een bijdrage aan maatregelen ten behoeve van kwartelkoning en porseleinhoen.

- Niet-broedvogels

Onder niet-broedvogels worden geringe effecten ingeschat.

- Gedurende de uitvoering van de herinrichting zal in de directe omgeving van de activiteiten verstoring optreden. Voor deze vogels binnen de uiterwaard voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Daarnaast zijn verstoorde locaties gedurende het weekend beschikbaar voor gebruik.
- Als gevolg van de herinrichting wordt 30 ha gras- en bouwland omgezet in open water met ondiepe oeverzones. Dit gaat ten koste van de draagkracht voor foeragerende ganzen. Vogels van deze soortgroep kunnen binnen de uiterwaard, dan wel elders binnen de Rijntakken, onbenutte draagkracht vinden. Daarnaast zijn deze soorten thans talrijker dan het instandhoudingsdoel vraagt. Effecten op het bereiken van instandhoudingsdoel zijn uitgesloten.
- Als gevolg van de herinrichting wordt 30 ha gras- en bouwland omgezet in open water met ondiepe oeverzones. Dit gaat ten koste van de draagkracht voor foeragerende smienten. Deze soort foerageert vooral buiten het plangebied, en niet op de graslandpercelen ten oosten van de ontsluitingsweg. Daarnaast komt als gevolg van afschot van met name grauwe gans draagkracht voor andere herbivore soorten (o.a. smient) beschikbaar. Ook voor deze soort zijn significante effecten op het instandhoudingsdoel uitgesloten.
- De herinrichting van de uiterwaard leidt tot een toename in de oppervlakte water. Hiermee worden de mogelijkheden voor gebruik als slaapplek door ganzen en dagrustplaats voor eenden vergroot. Daarnaast vergroot dit de foerageermogelijkheden voor visetende vogelsoorten.
- Door de herinrichting zal 30 ha gras- en bouwland worden omgezet in open water met ondiepe oeverzones. Naar verwachting zal de oeverzone van het water voor grondeleenden dezelfde functies faciliteren als het huidige gras- en bouwland (foerageren en rusten); daarmee zal het netto-effect ongeveer gelijk zijn. De instandhoudingsdoelen voor deze soorten komen door de herinrichting niet in het geding.

– Stikstofdepositie

Met de uitvoering van het plan, wordt onlosmakelijk met het plan, 90 hectare landbouwgrond uit productie genomen. Op deze landbouwgrond wordt thans dierlijke mest toegepast, hetgeen tot een significante stikstofemissie en -depositie leidt in wijde omgeving. Uit onderzoek¹² blijkt dat door de verdwijning van landbouwgronden met bemesting de netto stikstofdepositie (stikstofdepositie van het planvoornemen minus de stikstofdepositie die deze landbouwgrond veroorzaakt) sterk daalt in en om het plangebied. Binnen het plangebied treden afnames op van 100 tot 360 mol N/ha/jaar. Overal buiten het plangebied, ter hoogte van stikstofgevoelige habitattypen in omliggende Natura 2000-gebieden, neemt de stikstofdepositie als gevolg van de totale planvorming ook af in de orde grootte van 0,1 tot 5 mol N/ha/jaar.

Negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebied Rijntakken en omliggende Natura 2000-gebieden zijn dan ook uitgesloten.

Gelders Natuurnetwerk (GNO) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voor gebieden die zijn begrensd binnen het Natuurnetwerk Nederland, ecologische verbindingzones en gebieden met agrarisch natuurbeheer, geldt een planologisch beschermingsregime. Ingrepen in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen. Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland, dan geldt het 'nee, tenzij-regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de schade zoveel mogelijk worden beperkt door mitigerende maatregelen en moet de resterende schade door de initiatiefnemen worden gecompenseerd. Dit beschermingsregime is verankerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)/Besluit Algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en in de Provinciale verordening van de Provincie Gelderland (2018). De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in Gelderland vervangen door het Gelders Natuur Netwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).

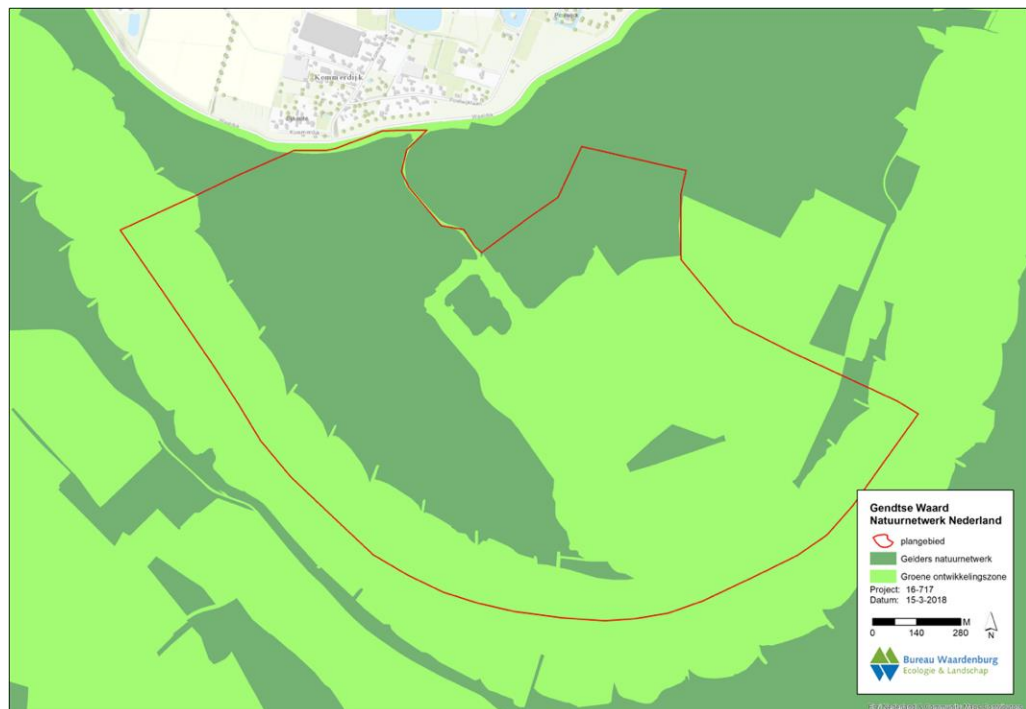
Alleen wanneer sprake is van een bestemmingswijziging binnen de begrenzing van het GNN en de Groene Ontwikkelingszone (GO) zijn de bepalingen uit de Omgevingsverordening Gelderland van toepassing. De planologische bescherming van het GNN / de GO kent geen "externe werking", dat wil zeggen ziet niet op plangebieden buiten het GNN / de GO.

¹² Aanvullende berekeningen stikstofdepositie, LPB Sight, 3 september 2019, kenmerk V087021aa.198FLZ3.djs.

Voor ingrepen binnen het GNN / de GO waarvoor een bestemmingswijziging nodig is, dient het volgende getoetst te worden:

bestaat er een reële kans dat de voorgenomen ingreep een significant negatief effect heeft op de kernkwaliteiten, oppervlak en samenhang van het GNN en de GO?

De kernkwaliteiten die gelden binnen het GNN en de GO zijn opgenomen in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO en in Bijlage 6 en 7 van de Omgevingsverordening Gelderland. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezige natuurwaarden, maar ook om de nagestreefde natuurwaarden en de bijbehorende milieucondities. De kernkwaliteiten van het GNN en de GO zijn in de Omgevingsverordening per deelgebied uitgewerkt. Het plangebied valt binnen deelgebied 146 "Gelderse Poort zuid". De nagestreefde natuurwaarden zijn ruimtelijk weergegeven door middel van beheertypen in het Natuurbeheerplan 2018 (Provincie Gelderland 2017). Navolgende figuur toont de ligging van het plangebied in de Gendtse Waard ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Op figuur 4 zijn de beheertypen van het Natuurbeheerplan weergegeven.

Figuur: Ligging van de plangebieden in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) (kaarten.gelderland.nl).

De kernkwaliteiten van het GNN bestaan uit de aanwezige en potentiële waarden, gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied, waartoe behoren de natuurdoelen en natuurkwaliteit en ecologische samenhang, geomorfologische processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van de bodem, lucht en water, de mate van stilte, donkerte en openheid en de landschappelijke waarden (zie de navolgende tabel).

Tabel: De kernkwaliteiten van het Gelders Natuur Netwerk voor gebied 146 Gelderse Poort zuid (Provincie Gelderland 2018). *Cursief gedrukte kwaliteiten zijn niet van toepassing voor de Gendtse Waard.*

Nr.	Omschrijving
1.	Dynamische rivier met geologische en geomorfologische dynamiek, water-, sediment- en diasporen-transport; ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) én verbinding tussen Midden-Europa en de Noordzeekust
2.	onderdeel van Nationaal Landschap Gelderse Poort
3.	uiterwaarden Waal met vooral deels agrarisch, grotendeels industrieel/recreatief landschap: klei- en zandwinningen, recreatiegebied
4.	natuurcomplexen Millinger Waard, Klompenwaard, Gendtse Waard, Erlecomse Waard, Bemmelsche Gendtse en Ooijrijkse Polder, Oude Waal
5.	<i>Parel Pannerdense Kop: zeer rijke flora op en om Fort Pannerden</i>
6.	<i>Parel Kekerdome-Millingen; Colenbrandersbos en Kekerdome Waard: moeras, nat grasland, pioniervegetaties, stroomdalgrasland, hardhoutooibos, zachthoutooibos, moerasvogels, libellen; grootschalig natuurlijk rivierenlandschap met actieve rivierduinen, grote vogelrijkdom</i>
7.	<i>A-locatie Colenbrandersbos: abelen-iepenbos (hardhoutooibos), geen natuurlijke samenstelling, maar rijk aan soorten</i>
8.	<i>Parel Oude Waal-Groenlanden: moeras, nat grasland, vochtig kleibos, moerasvogels</i>
9.	waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën, vissen en bevers
10.	leefgebied das
11.	leefgebied steenuil
12.	leefgebied kamsalamander
13.	plaatselijk kleinschalige landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen en kleine ooibosjes
14.	cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken, waterstaatswerken (kades en sluisjes), kleiwinningen
15.	onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen en steenfabrieken)
16.	rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden
17.	abiotiek: aardkundige waarden (o.m. reliëf van oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen), kwel, bodem
18.	ecosysteemdiensten: recreatie, wateropvang en -afvoer

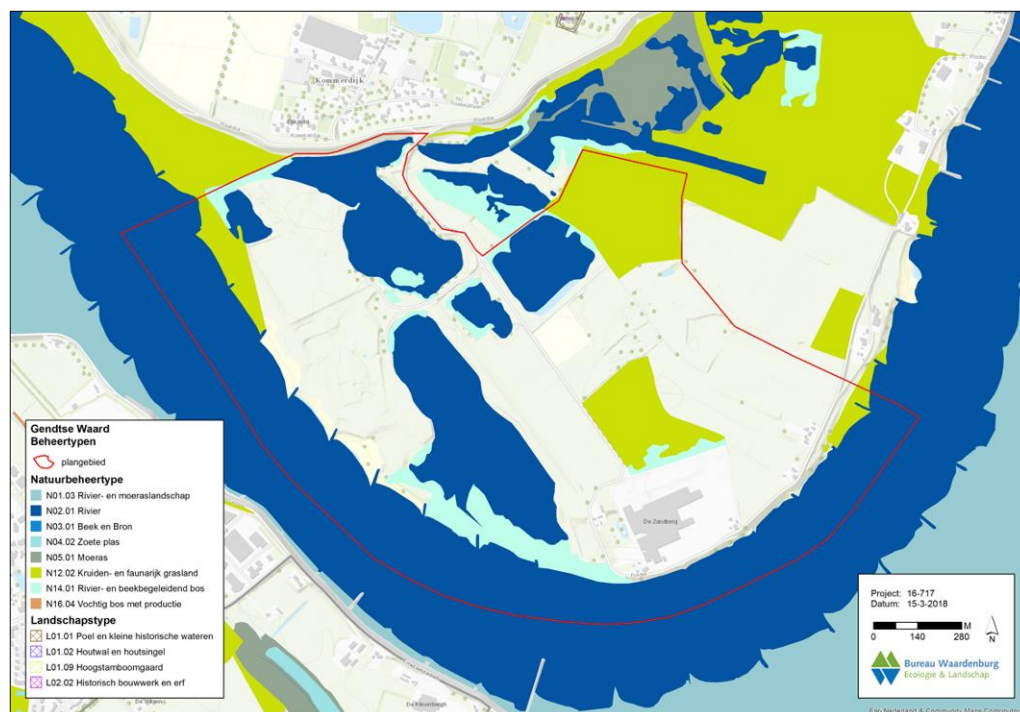
De kernkwaliteiten van de GO bestaan uit de aanwezige ecologische waarden, de ecologische samenhang met inliggende en aangrenzende natuur van het GNN, de geomorfologische processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, de mate van stilte, donkerte en openheid en de landschappelijke waarden. Navolgende tabel toont de ontwikkelingsdoelen.

Tabel: De ontwikkelingsdoelen van de Groene Ontwikkelingszone voor gebied 146 Gelderse Poort zuid (Provincie Gelderland 2018). Cursief gedrukte doelen zijn niet van toepassing voor de Gendtse Waard.

Nr.	Omschrijving
1.	ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden
2.	ontwikkeling water- en oeverhabitats
3.	ontwikkeling hard- en zachthoutoibossen
4.	ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden
5.	<i>ontwikkelen weidevogelpopulaties</i>
6.	ontwikkeling populaties van water-, oever- en moerasvogels
7.	ontwikkelen biotopen voor vlinders, reptielen, amfibieën, w.o. kamsalamander en vissen
8.	ontwikkeling populatie bevers (en otters)
9.	<i>vermindering barrièrewerking Hulhuizen en Erlecom-Ooij</i>
10.	ontwikkeling coulissenlandschap met strangen, knotwilgenrijen en meidoornhagen (evenwijdig aan de stroom) met lokaal doorzichten op de rivier, dorpen en steden
11.	behoud reliëf oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen

Bestaande situatie

Het plangebied ligt deels binnen het Gelders Natuurnetwerk en deels binnen de Groene Ontwikkelingszone, waaronder de nieuwe plas. In navolgende figuur zijn de beheertypen weergegeven binnen het plangebied. Van de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen zijn de meeste van toepassing voor de Gendtse Waard; zie cursief gearceerde kwaliteiten en doelen in de voorgaande tabellen die niet van toepassing zijn.

Figuur: Ligging van beheertypen binnen het plangebied (kaarten.gelderland.nl).

Effectbeoordeling

Uit het rapport blijkt dat de kernkwaliteiten van het GNN niet worden aangetast.

De herinrichting van de Gendtse Waard levert daarnaast een positieve bijdrage aan zeven kernkwaliteiten van het GNN, te weten:

- toename van de dynamiek van de rivier;
- de waarde van de Gendtse Waard als natuurcomplex neemt toe door het omzetten van percelen met de bestemming ‘Agrarisch’ naar de bestemming ‘Natuur’;
- vergroten van de waarden van de Gendtse Waard voor weide-, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën en bevers;
- uitbreiding van leefgebied van kamsalamander;
- herstel van strangen;
- verbetering van abiotische processen die huidige agrarische gebieden in de Gendtse Waard opnieuw natuurlijk gaan vormgeven.
- verbetering mogelijkheden voor recreatie, wateropvang en -afvoer.

Ook ten aanzien van de ontwikkelingsdoelen levert het project een positieve bijdrage, namelijk met betrekking tot:

- ontwikkeling glanshaverhooilanden en stroomdalgraslanden;
- ontwikkeling van hard- en zachthoutoobos;
- ontwikkeling ruigteranden;
- ontwikkeling van populaties van water-, oever- en moerasvogels;
- ontwikkeling van biotopen voor vlinders, en amfibieën;
- ontwikkeling populatie bevers;

Er treden geen negatieve effecten op die moeten worden gecompenseerd.

4.7.3 Soortenbescherming

Algemeen kader

Dit onderdeel beschrijft de effecten van de herinrichting van de Gendtse Waard op beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en op welke wijze rekening moet worden gehouden met deze soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

Bestaande situatie

De soorten binnen het plangebied van beschermingsregime ‘Habitatrichtlijn’ en ‘overige soorten’ hebben betrekking op de rivierrombout (alleen langs de Waal), rugstreep-pad (incidenteel door ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop), bever (zie boven), das en verschillende vleermuissoorten. De das heeft zijn verblijfplaats buiten het plangebied, maar gebruikt het plangebied wel om zijn voedsel te zoeken. Van de vleermuizen zijn zeven verschillende soorten aangetroffen: rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Hiervan zijn gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis algemeen in het plangebied vastgesteld, en laatvlieger en rosse vleermuis minder algemeen. Verder zijn de soorten watervleermuis, meervleermuis en tweekleurige vleermuis incidenteel in het plangebied vastgesteld. Alleen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn ook verblijfplaatsen (alleen paarverblijven / ter-

ritoria) aangetroffen. Voor de overige soorten fungeert het plangebied enkel als foera-geergebied. Van de Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd hebben boomvalk, buizerd en steenuil een territorium binnen het plangebied. Sperwer zit buiten het plangebied, in het kleiputtencomplex langs de Waal.

Effectbeoordeling

Ten aanzien van het onderdeel soortbescherming gelden de volgende conclusies:

- effecten op beschermde soorten planten, ongewervelden, grondgebonden zoogdieren, vissen en reptielen uitgesloten;
- voor poelkikker en gewone dwergvleermuis worden mogelijk verbodsbepalingen overtreden, en is een ontheffing nodig. De gunstige staat van instandhouding komt voor deze soorten niet in het geding;
- effecten door beschadiging of vernietiging van (in gebruik zijnde) nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaatsen zijn uitgesloten. Bij broedvogels dient verstoring door de werkzaamheden in de aanlegfase voorkomen te worden;
- voor de werkzaamheden dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden. Hierin staan de maatregelen beschreven waarmee effecten worden voorkomen of verzacht, door rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten, de werkvolgorde en vooraf realiseren van vervangend habitat. Het ecologisch werkprotocol dient jaarlijks geactualiseerd te worden gedurende de aanlegfase;
- verspreidingsgegevens zijn 3 jaar geldig; na deze periode dienen de gegevens geactualiseerd worden (2021-2022). Gelet op de doorlooptijd van het project (max 8 jaar) adviseren wij een monitoring van in ieder geval amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nestplaats.

Houtopstanden (Wnb Hoofdstuk 4)

Voor het rooien van wilgen die als perceelsgrens worden aangemerkt en populieren die onderdeel uitmaken van wegbepanting hoeft geen kapvergunning aangevraagd te worden. Hiervoor dient een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan

4.7.4 Conclusie

Het aspect 'flora en fauna' leidt niet tot belemmeringen voor onderhavig bestemmingsplan.

4.8 Water

4.8.1 Relevant beleid

Algemeen

Op het gebied van het water gelden diverse beleidsstukken en wetten. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid op basis van de Waterwet. De notitie 'Waterbeleid 21e eeuw' beschrijft de beoogde principes voor duurzaam waterbeheer, waarbij twee tritsen voorop staan, te weten de tritsen: 'vasthouden, bergen en afvoeren' en 'schoonhouden, scheiden en zuiveren'. Verder is specifiek voor riviergebieden de beleidslijn Grote Rivieren van belang, waarin er naar wordt gestreefd meer ruimte voor de rivier te creëren. Op enkele van deze rapporten wordt hieronder nader ingegaan.

Nationaal Waterplan

Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer.

In het Nationaal Waterplan is opgenomen dat de Planologische Kernbeslissing (PKB) 'Ruimte voor de Rivier' voortvarend wordt uitgevoerd. Ook is opgenomen dat, waar dit mogelijk en kosteneffectief is, geanticipeerd kan worden op de lange termijn en nu al maatregelen genomen kunnen worden voor rivierafvoeren die op de langere termijn worden verwacht. Ook is in het plan opgenomen dat het Rijk in samenwerking met alle betrokken overheden een lange termijnopgave voor de buitendijkse gronden langs de rivieren formuleert. Hierbij wordt rekening gehouden met veiligheid, waterkwaliteit, natuur, ruimtelijke kwaliteit en (regionale) ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van een afgewogen inzet, beheer en benutting van het rivierbed.

Waterwet

In Nederland is de bescherming tegen overstromingen van levensbelang en is daarom bij wet vastgelegd in de Waterwet. Deze wet stelt normen aan de primaire waterkeringen. De Waaldijk rondom de Gendtse Waard maakt deel uit van dijkkring 43. Volgens de Waterwet dient deze beschermd te worden tegen waterstanden die voorkomen met een overschrijdingskans van 1/1250 per jaar. Dit betekent dat de waterkeringen het nog moeten houden onder omstandigheden van rivierhoogwater die voorkomen met een kans van ongeveer 0,08% per jaar.

Om te bepalen tegen welke concrete waterstanden de waterkeringen bestand moeten zijn, worden allereerst de maatgevende rivierafvoeren bepaald. De maatgevende rivierafvoer is de extreme afvoer die gemiddeld eens per 1250 jaar voorkomt. Van deze maatgevende rivierafvoer wordt vervolgens voor een groot aantal locaties langs de rivier de Maatgevende Hoogwaterstand (MHW) afgeleid. De waterkeringen dienen deze MHW's te kunnen keren.

PKB Ruimte voor de Rivier

De besluitvorming over het noodzakelijke maatregelenpakket voor het plangebied Gendtse Waard heeft in eerste instantie plaatsgevonden in het kader van een Planologische Kernbeslissing (PKB) "Ruimte voor de Rivier".

In de PKB Ruimte voor de Rivier wordt een visie op de ontwikkeling van meer ruimte voor de rivier neergelegd, met een concreet maatregelenpakket voor de korte termijn, een doorkijk naar de lange termijn en in samenhang daarmee een gedifferentieerde ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit.

De nationale doelstelling in de PKB richt zich op een integrale aanpak van de hoogwaterproblematiek, waarbij voor het rivierengebied als geheel één koers wordt uitgezet en waarbij rekening wordt gehouden met de functies en belangen die in de betreffende deelgebieden aan de orde zijn. De doelstelling in de PKB is tweeledig:

- het veilig stellen van gebieden voor toekomstige wateroverlast.
- het benutten van kansen om de omgeving van de rivieren mooier en aantrekkelijker te maken, het rivierengebied moet er in economisch, ecologisch en landschappelijk opzicht beter van worden (ruimtelijke kwaliteit).

De nationale doelstelling is door het Rijk uitgewerkt in 39 maatregelen. Ter plaatse van de Gendtse Waard gelden geen specifieke maatregelen. Wel maakt het plangebied deel uit van het grotere gebied Waalbochten, waar wordt gestreefd naar kribverlagingen.

Beleidslijn grote rivieren

Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'bergend' regime en een 'stroomvoerend' regime. Voor het plangebied geldt uitsluitend het 'stroomvoerend' regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten. Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden.

De juridische vertaling van de regimes is verwerkt in de Beleidsregels grote rivieren. De Beleidsregels grote rivieren zijn beleidsregels in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Deze moeten worden gehanteerd bij de beslissing tot verlening van een Watervergunning. De Watervergunning waar de beleidsregels betrekking op hebben is opgenomen in artikel 6.12, eerste lid Waterbesluit.

Waterschap

De eisen welke het Waterschap Rivierenland stelt aan het onderhoud en beheer van watergangen, alsmede beperkingen voor de aanliggende gronden staan in de Keur. In aanvulling op de Keur zijn in dit bestemmingsplan de dijken en de beschermingszones van deze dijken specifiek bestemd. Deze worden beschermd door bouwen op deze gronden uit te sluiten en risicovolle werkzaamheden aan een omgevingsvergunning te binden. Vergunningen worden slechts verleend nadat de dijkbeheerder en de rivierbeheerder een advies hebben uitgebracht.

Watertoets

Een belangrijk instrument om waterbelangen in ruimtelijke plannen te waarborgen is de watertoets, die sinds 1 november 2003 wettelijk is verankerd. Initiatiefnemers zijn verplicht in ruimtelijke plannen een beschrijving op te nemen van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het doel van de wettelijk verplichte watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgedwongen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het Waterschap Rivierenland is op de hoogte van het voornemen en zijn betrokken bij het planproces en zijn akkoord met het planvoornemen.

Rivierkundig Beoordelingskader

Het Rivierkundig Beoordelingskader voor ingrepen in de Grote Rivieren (RBK4.0, Rijkswaterstaat, 2017) beschrijft hoe Rijkswaterstaat bij de vergunningverlening rivierkundige effecten van voorgenomen ingrepen in de rivier bepaalt en beoordeelt. Het

toepassingsgebied van het Rivierkundig Beoordelingskader betreft de grote rivieren in Nederland die in beheer zijn van het Rijk.

RBK 4.0 is tot stand gekomen in samenwerking tussen Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid en Rijkswaterstaat Zuid-Nederland. Het RBK 4.0 komt voort uit de behoefte om ingrepen in de rivier in het kader van de Waterwet op een eenduidige en uniforme manier rivierkundig te kunnen beoordelen en geldt voor ingrepen in onder meer de Rijntakken.

4.8.2 Huidige situatie

Algemeen

De Gendtse Waard is een uiterwaard gelegen aan de Waal. Het rivierengebied wordt gekenmerkt door de bedding van de rivier, oever en komafzettingen. De uiterwaard kenmerkt zich in de bestaande situatie door de afwisseling van plassen, natuur en agrarische percelen.

Er bevinden zich geen A-watergangen in het plangebied.

Grondwatertrappen

Als gevolg van seizoensfluctuaties verandert de freatische grondwaterstand en de stijg-hoogte van het diepere grondwater. De Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG) geeft het bereik weer, waartussen de grondwaterstand zich gedurende het grootste deel van het jaar beweegt. Dit kan vertaald worden naar een klasse-indeling: grondwatertrappen (Gt). In Tabel 2.1 zijn de grondwatertrappen weergegeven, zoals deze in de Bodemkaart van Nederland gehanteerd worden.

Grondwaterstand (cm –mv)	Grondwatertrap (Gt)						
	I	II ¹	III	IV ¹	V	VI ¹	VII ²
GHG	<20	<40	<40	>40	<40	40 - 80	>80
GLG	<50	50 - 80	80 - 120	80 - 120	>120	>120	(>160)

¹ een * achter deze Gt-codes betekent 'natter deel', dat wil zeggen een GHG tussen 25 en 40 cm –mv.
² een * achter deze Gt-codes betekent 'zeer droger deel', dat wil zeggen een GHG dieper dan 140 cm –mv.

Tabel: Grondwatertrappen

4.8.3 Onderzoek

Inleiding

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan en het MER. Hieronder wordt ingegaan op de uitgevoerde onderzoeken inzake:

- rivierkundige effecten (toetsing aan RBK4.0);
- grondwater, kwel en hoogwatersituatie;
- waterkwaliteit;
- dijkstabiliteit.

Rivierkundige effecten

In een hydraulisch onderzoek zijn de hydraulische / rivierkundige gevolgen van het de doorontwikkelde voorkeursvariant 'extra natuur' onderzocht¹³.

De grootste veranderingen zijn zichtbaar in de uiterwaard waar sprake is van een vergraving en natuurontwikkeling rondom de nieuwe plas. Verder heeft het hoogwater-vrije terrein van de steenfabriek een andere grootte en vorm gekregen. Ten slotte is de zomerkade ten noorden van de steenfabriek verlegd en gecombineerd met de toegangsweg naar de steenfabriek. In het onderzoek zijn in het kader van het MER diverse varianten onderzocht. De onderhavige voorkeursvariant voldoet aan het RBK 4.0.

Bodemhoogte (m+NAP), *gendt_ref*

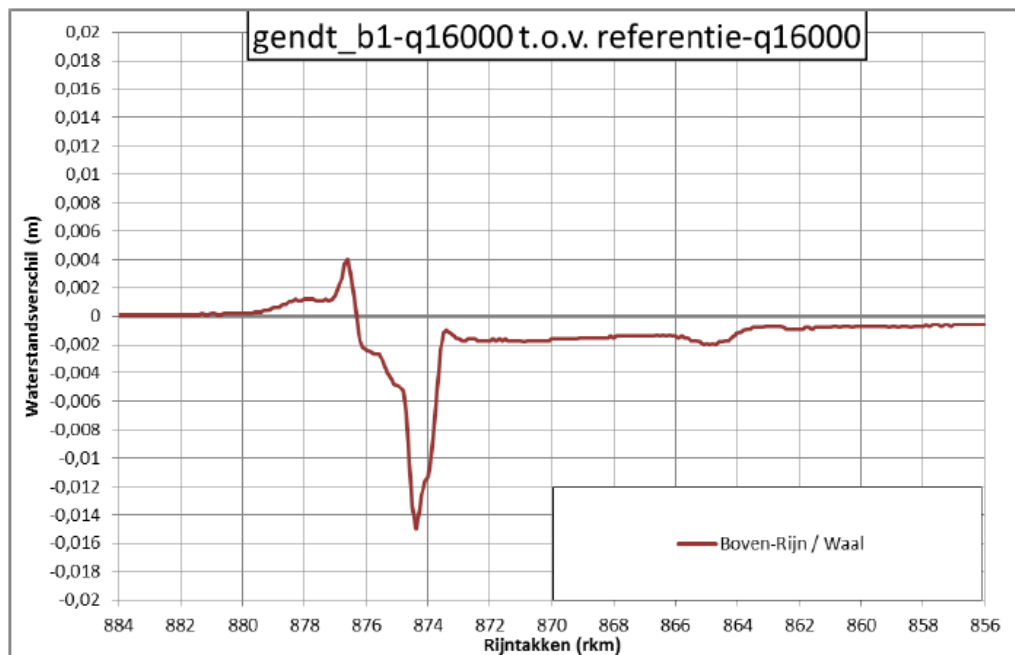
Bodemhoogte (m+NAP), *gendt_b1*

De hydraulische beoordeling van de basisvariant 'gendt_b1' is uitgevoerd conform het RKB4.0.

Effecten op hoogwaterveiligheid

Onderstaand figuur toont het waterstandseffect bij MHW (16.000 m³/s bij Lobith) van het plan (Voorkeursvariant 'Doorontwikkeld extra natuur') in de as van de rivier. Zichtbaar is dat er sprake is van een waterstandsverhoging van lokaal 4 mm aan de benedenstroomse zijde. In bovenstroomse richting strekt de waterstandsverlaging die tot rkm 873 meer bedraagt dan 1 mm. Ter hoogte van het splitsingspunt Pannerdensche Kop (rkm 865) is de waterstandsverlaging nog circa 1,5 mm. Deze waterstandseffecten voldoen aan de eisen van het RBK4.0.

¹³ Herinrichting Gendtse waard, Hydraulische beoordeling ten behoeve van vergunningsaanvraag Waterwet, AHA Agtersloot Hydraulisch advies, kenmerk P0085.7, 11 maart 2019.

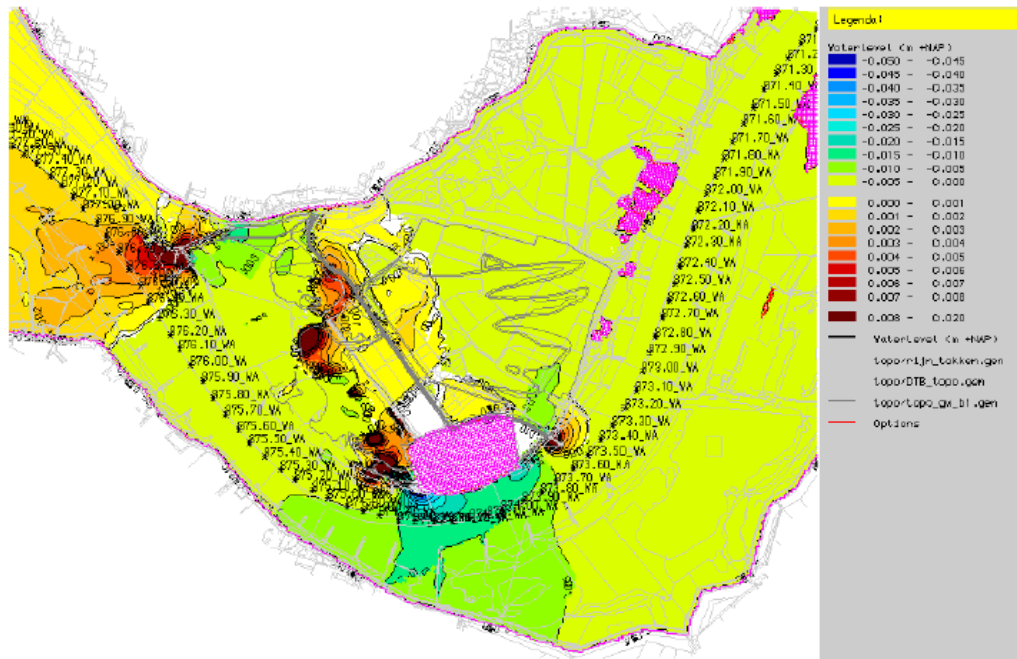

*Figuur: Waterstandseffect gendt_b1 in de as van de rivier, MHW-situatie
(Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)*

De navolgende figuur laat zien dat de waterstandsverhoging maximaal is ter hoogte van de uitstroomopening van de Gendtse Waard (rkm876,5). Vanaf de steenfabriek is zichtbaar sprake van een waterstandsverlaging die voldoende compensatie biedt voor herinrichting van het hoogwatervrije steenfabrieksterrein.

Over een traject van 10 kilometer aan weerszijden van de Waal is sprake van een waterstandsverlaging tussen de 1 en 2 mm. Op de zuidelijke (linker) oever van de Waal is sprake van een waterstandsverlaging tussen 1 en 2 mm vanaf rkm 876,3 in benedenstroomse richting over een lengte van circa 1,6 kilometer.

Deze waterstandseffecten voldoen aan de eisen van her RBK4.0. Tegenover de waterstandsverhoging (1 tot 2 mm over een lengte van circa 1,6 km) staat een waterstandsverlaging van 1 tot 2 mm over een lengte van meer dan 20 km. Verder is enkel sprake van lokale effecten in de uiterwaard zelf.

Figuur: 2D-waterstandseffect MHW-situatie (bron: hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De invloed op de afvoerverdeling bij MHW wordt getoond in navolgende tabel.

Rijntak	<i>gendt_ref</i> (m³/s)	<i>gendt_b1</i> (m³/s)	<i>verschil</i> (m³/s)
Boven-Rijn	16.000	16.000	0
Waal	10.155	10.155	0
Pannerdensch Kanaal	5.845	5.845	0
Nederrijn / Lek	3.342	3.341	-1
IJssel	2.509	2.508	-1

Tabel Afvoerverdeling bij MHW (16.000 m3/s te Lobith)

Deze verandering van afvoerverdeling voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

Hydraulische effecten

Inundatiefrequentie van de uiterwaard

In het noordwestelijke deel van de uiterwaard zijn (behoudens de aanvulling tegen de dijk) geen geometrische veranderingen. In dit deel van de uiterwaard zijn dan ook geen veranderingen in inundatie. In de huidige situatie inundeert het zuidwestelijke deel van de Gendtse Waard bij een afvoer bij Lobith van circa 6.000 m³/s; bij lagere afvoeren is het Vossegat in dit deel van de uiterwaard niet aangetakt aan de Waal. In de toekomstige situatie vult de uiterwaard via de verbinding met de Waal ter hoogte van rkm 975,8. Dit betekent dat het Vossegat mee fluctueert met de waterstand in de Waal en dat de lagere oevers rondom het Vossegat een hogere inundatiefrequentie zullen krijgen.

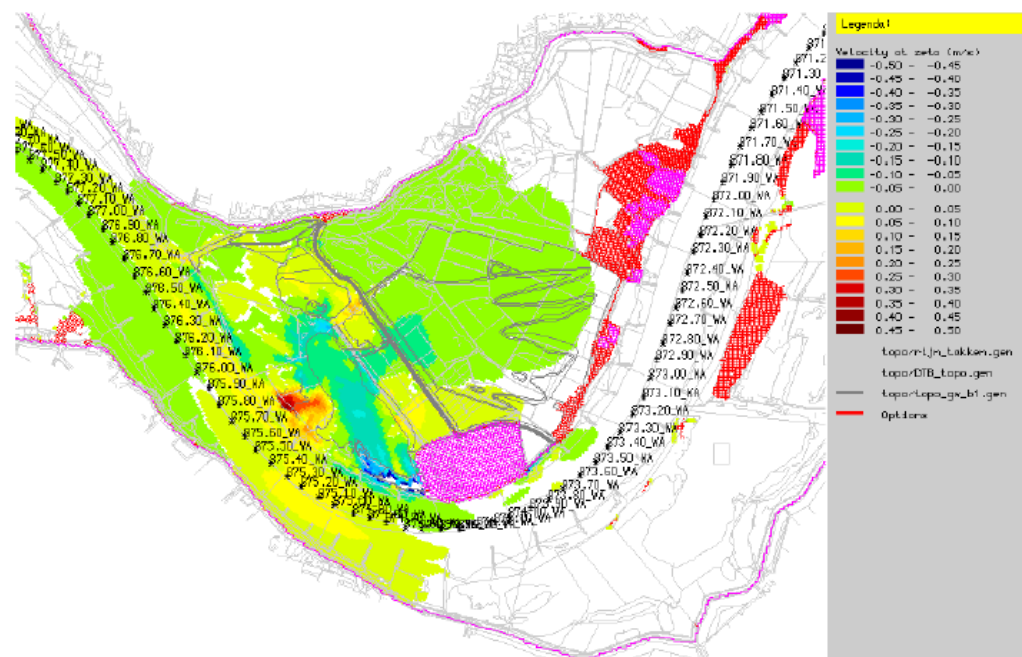
De zomerkade die de uiterwaard splitst in een westelijk en een oostelijk deel blijft qua hoogte gehandhaafd; hij wordt deels in oostelijke richting verplaatst. In de zomerkade komt een niet afsluitbare duiker te liggen. Dit betekent dat het oostelijke deel van de uiterwaard iets eerder zal inunderen dan nu reeds het geval is. Doordat de woon- en

bedrijfsfuncties echter hoger gelegen zijn en de weg ook wordt verhoogd is dit een wenselijk effect voor de natuurwaarden in het gebied.

De verandering van inundatiefrequentie voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

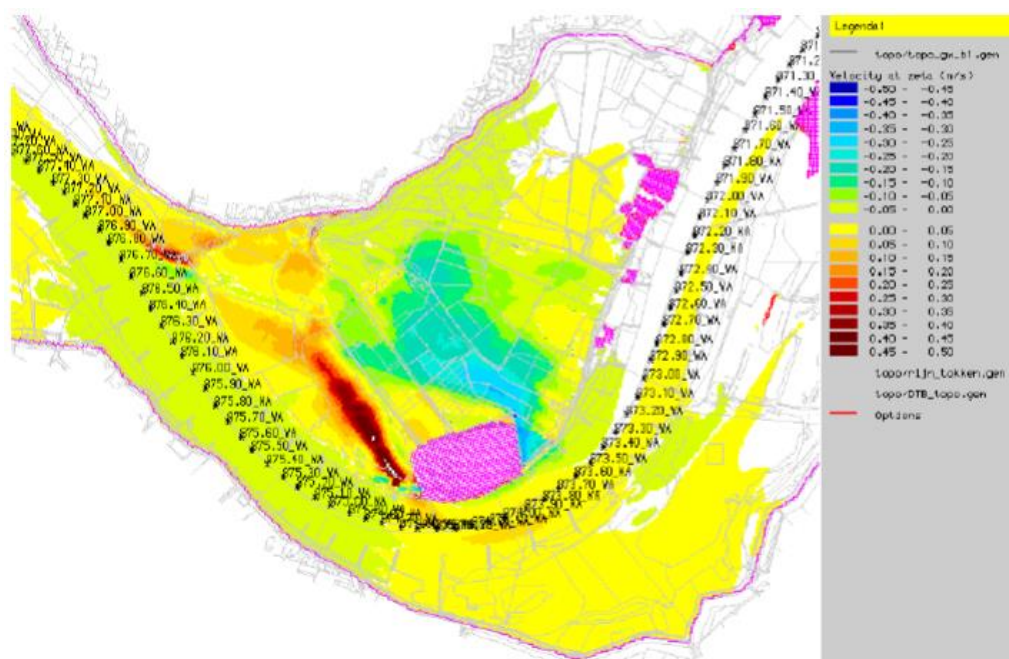
Stroombeeld in de uiterwaard

Bij een afvoer van $6.000 \text{ m}^3/\text{s}$ stroomt het westelijke deel van de uiterwaard mee. Er is sprake van beperkte verandering in het stroombeeld als gevolg van de herinrichting en natuurontwikkeling. De stroomsnelheden zijn lager dan $0,5 \text{ m/s}$ dus er is geen risico op erosie. Bij een afvoer van $8.000 \text{ m}^3/\text{s}$ overstroomt de zomerkade en gaat het oostelijke deel van de uiterwaard meestromen. In het westelijke deel van de uiterwaard zijn de stroomsnelheden maximaal $0,8 \text{ m/s}$ waardoor er nog geen risico op erosie is. In het oostelijke deel van de uiterwaard zijn de stroomsnelheden lager dan $0,2 \text{ m/s}$.

Figuur: 2D-stroomsnelheidseffecten (m/s), $Q = 8.000 \text{ m}^3/\text{s}$ (Lobith) (Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De grootste veranderingen zijn zichtbaar bij $16.000 \text{ m}^3/\text{s}$ (zie de navolgende figuur). Het oostelijke deel van de uiterwaard stroomt nu mee in zowel de referentiesituatie als in het ontwerp. Als gevolg van de vergravingen en de natuurontwikkeling zijn relatief grotere verschillen zichtbaar in de stroomsnelheden in de oostelijke uiterwaard. Bij deze hogere afvoer zijn er minder droge gebieden; dit is vanzelfsprekend het gevolg van de hogere waterstanden die optreden bij een afvoer van $16.000 \text{ m}^3/\text{s}$.

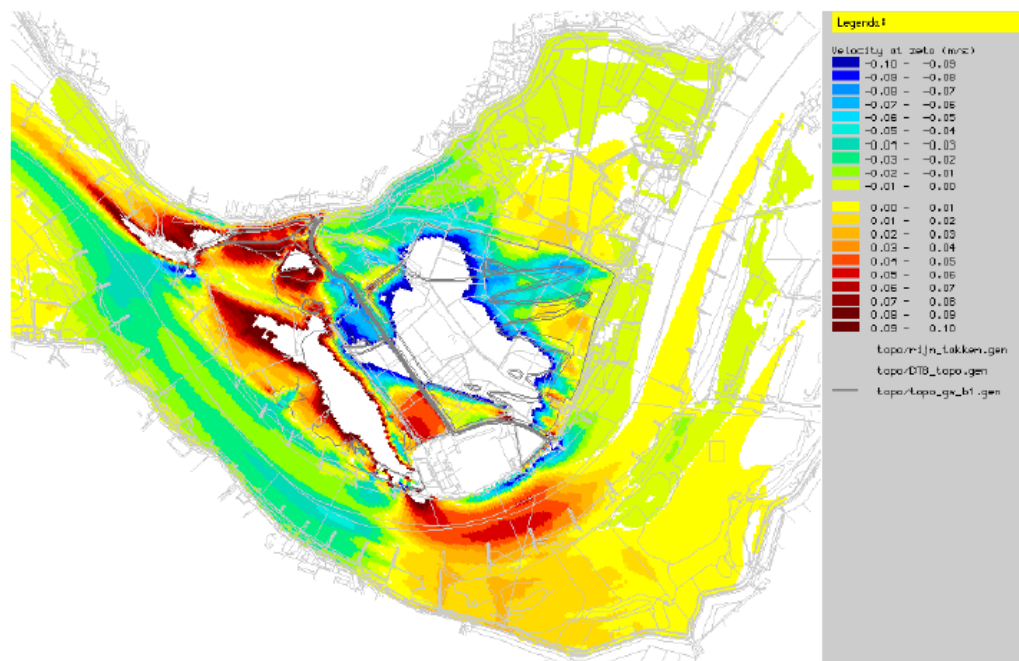
Figuur: 2D-stroomsnelheidseffecten (m/s), $Q = 16.000 \text{ m}^3/\text{s}$ (Lobith) (Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

Het hydraulisch onderzoek constateert dat de verandering van stroombeeld in de uiterwaard voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

Stroombeeld in de vaarweg

De voorgaande figuren kunnen ook worden gebruikt voor een beoordeling van de verandering van stroomsnelheden in de vaarweg. Uit deze figuren is duidelijk dat de effecten op stroomsnelheden in de vaarweg beperkt veranderen, tot maximaal 0,02 m/s. Als gevolg van de herinrichting voldoet variant gendt_b1 aan het RBK4.0. Als gevolg van het aanpassen van de oeverwal benedenstrooms van de steenfabriek (rkm 874,5 - 875,5) is op dit traject sprake van een afname van de dwarsstrooming.

Bij een afvoer van 16.000 m³/s is sprake van het grootste gebied met verandering in de stroomsnelheden en ook de grootste veranderingen. Navolgende figuur vormt een verdere detaillering van de gevolgen.

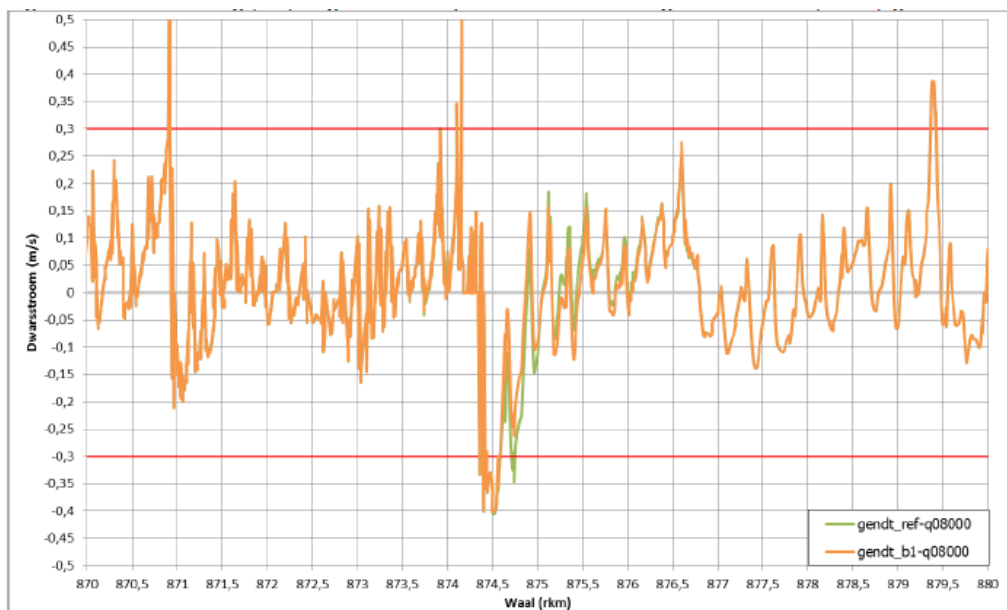

Figuur Detaillering 2D-stroomsnelheidseffecten (m/s), $Q = 16.000 \text{ m}^3/\text{s}$ (Lobith) (Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De voorgaande verdere detaillering bij $16.000 \text{ m}^3/\text{s}$ laat zien dat minder dan $0,1 \text{ m/s}$ in de vaarweg concreet neerkomt op een verandering van minder dan $0,04 \text{ m/s}$. Er is dus geen significante verandering van het stroombeeld in de vaarweg.

Dwarsstroming in de vaarweg

Naast grootte van de stroomsnelheid is dwarsstroming een ander aspect wat is beoordeeld. De meeste veranderingen in geometrie en/of natuurontwikkeling bevinden zich in de uiterwaard achter (hoge) zomerkaden. Conform de verwachting is er weinig invloed op de dwarsstroming. Voor de afvoersituaties van $8.000 \text{ m}^3/\text{s}$ toont de volgende figuren de dwarsstroming van de huidige situatie (referentie, groene lijn) en het voorliggende plan (gendt_b1, oranje lijn) langs de rand van de vaarweg.

Figuur: Dwaarsstroming (m/s) langs de noordelijke rand van de vaarweg, $Q = 8.000 \text{ m}^3/\text{s}$ (Lobith)
(Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De verschillende figuren met de dwarsstroming laten zien dat bij alle afvoeren de effecten op de dwarsstroming beperkt zijn tot maximaal $0,02 \text{ m/s}$. De effecten op dwarsstroming voldoet aan het RBK4. Als gevolg van het aanpassen van de oeverwal benedenstrooms van de steenfabriek (rkm874,5 875,5) is op dit traject sprake van een afname van dwarsstroming.

Verandering in afvoerverdeling

De onderstaande tabel bevat de veranderingen bij een afvoer van $8.000 \text{ m}^3/\text{s}$, $10.000 \text{ m}^3/\text{s}$ en $16.000 \text{ m}^3/\text{s}$.

Rijntak	$8.000 \text{ m}^3/\text{s}$	$10.000 \text{ m}^3/\text{s}$	$16.000 \text{ m}^3/\text{s}$
Boven-Rijn	0	0	0
Waal	0	+1	0
Pannerdensch Kanaal	0	-1	0
Nederrijn / Lek	0	-0	-1
IJssel	0	-0	-1

Tabel: Veranderingen in afvoerverdeling bij verschillende afvoeren te Lobith (Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De verandering van afvoerverdeling bij hoogwater voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

Afvoerverdeling bij Overeengekomen Lage Rivierstand (OLR)

Het voornemen heeft invloed op het stroombeeld bij afvoeren lager dan $6.000 \text{ m}^3/\text{s}$ bij Lobith. Er is dan ook geen invloed op de afvoerverdeling bij OLR ($1.020 \text{ m}^3/\text{s}$ bij Lobith). De verandering van afvoerverdeling bij OLR voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

Onttrekking water uit zomerbed

De ingreep onttrekt geen water uit het zomerbed. De afwezigheid van onttrekking van afvoer voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

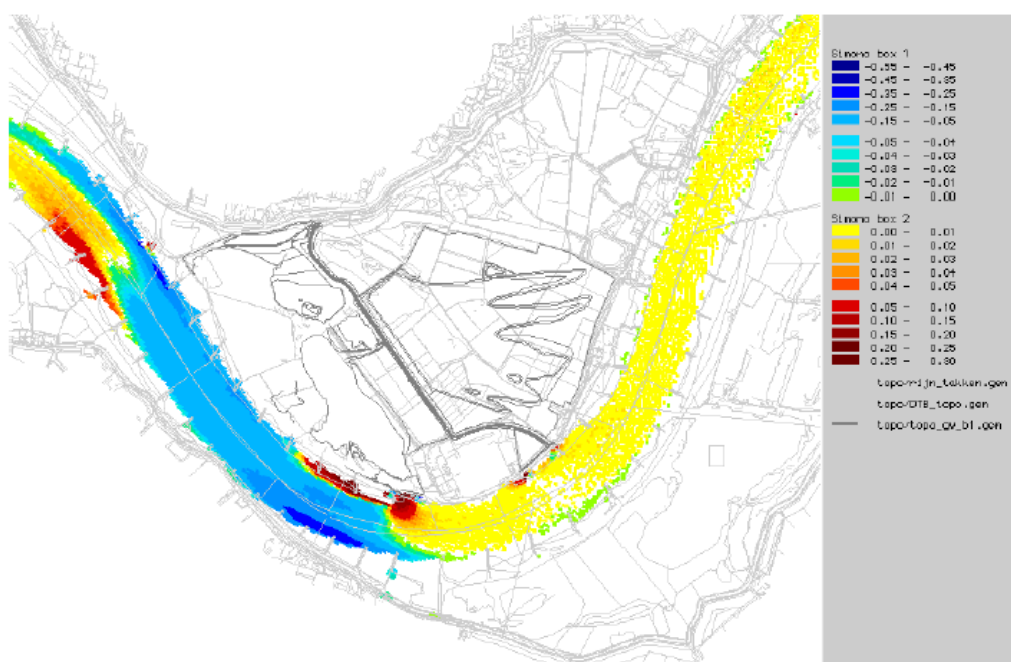
Conclusie

Wat betreft alle hydraulische effecten zoals hiervoor beschreven wordt geconcludeerd dat wordt voldaan aan het RBK4.0.

Morfologische effecten

Sedimentatie en erosie van het zomerbed

Voor de morfologische effecten is gebruik gemaakt van WAQmorf. Het volume aan-zanding in de vaargeul bedraagt respectievelijk 800, 2.100 en 8.800 m³ voor de mini-male, jaargemiddelde en maximale morfologische effecten. Daarnaast is er ook sprake van erosie als gevolg van oeverwallen en hierdoor valt de netto balans van morfologische effecten negatief uit. Dat wil zeggen dat er meer erosie dan sedimentatie optreedt.

Figuur: Morfologische effecten gendt_b1, veranderingen (m) na hoogwater periode (Bron: Hydraulisch onderzoek Agtersloot)

De morfologische effecten van het plan zijn beperkt maar maken de bevaarbaarheid in de vaargeul iets gunstiger doordat er een kleine afname van 1.250 m³ aan bagger boven de norm ontstaat. Het plan voldoet aan de eisen van het RBK4.0..

Sedimentatie en erosie van de uiterwaard en nevengeulen

Zoals eerder beschreven zijn de veranderingen van de stroomsnelheden in de uiterwaard relatief beperkt. Ook in absolute zin zijn de stroomsnelheden beperkt. In het oostelijke deel van de Gendtse waard staat het water bijna stil (stroomsnelheid minder dan 0,05 m/s), in het westelijke deel van de uiterwaard zijn de stroomsnelheden lager dan 0,8 m/s. Bij deze lage stroomsnelheden is het risico op erosie van de uiterwaard

verwaarloosbaar. Sedimentatie zou kunnen optreden in de nieuwe plas. Vanwege de diepte van de plas is dit geen probleem. De sedimentatie en erosie van de uiterwaard voldoet aan de eisen van het RBK4.0.

Conclusie rivierkundige aspecten

Wat betreft de meeste morfologische effecten zoals hiervoor beschreven wordt geconcludeerd dat wordt voldaan aan het RBK4.0. In hoeverre de Morfologische effecten voldoen is ter beoordeling van de rivierbeheerder. Hierover heeft overleg plaatsgevonden met RWS-ON.

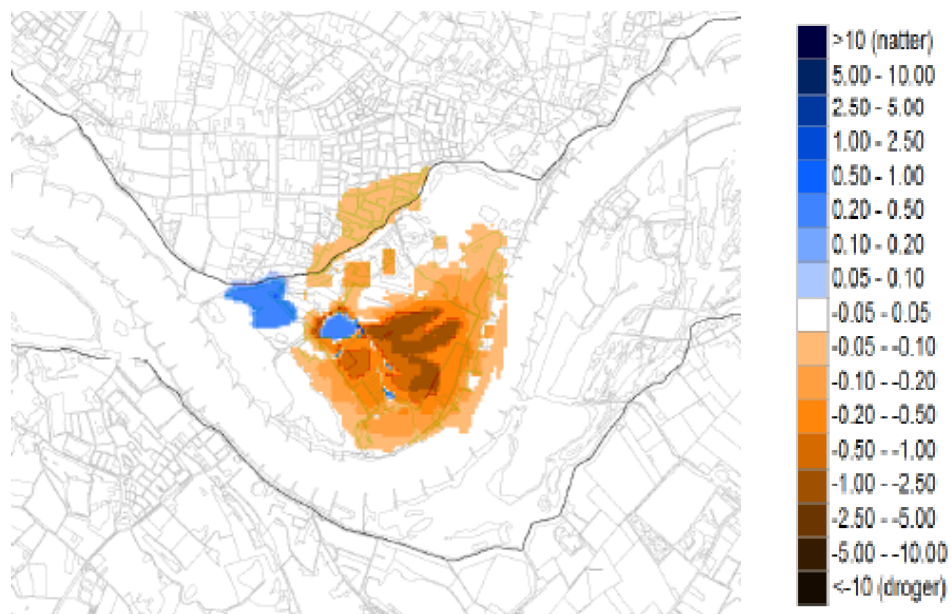
Grondwater, kwel en hoogwatersituatie

Er is door bureau Sweco¹⁴ een onderzoek gedaan naar de gevolgen van het plan voor het grondwater, de kwel en de hoogwatersituatie. In dit rapport is de voorkeursvariant 'Doorontwikkeld extra natuur' specifiek onderzocht op de gevolgen voor grondwater, kwel en de hoogwatersituatie.

Grondwaterstanden

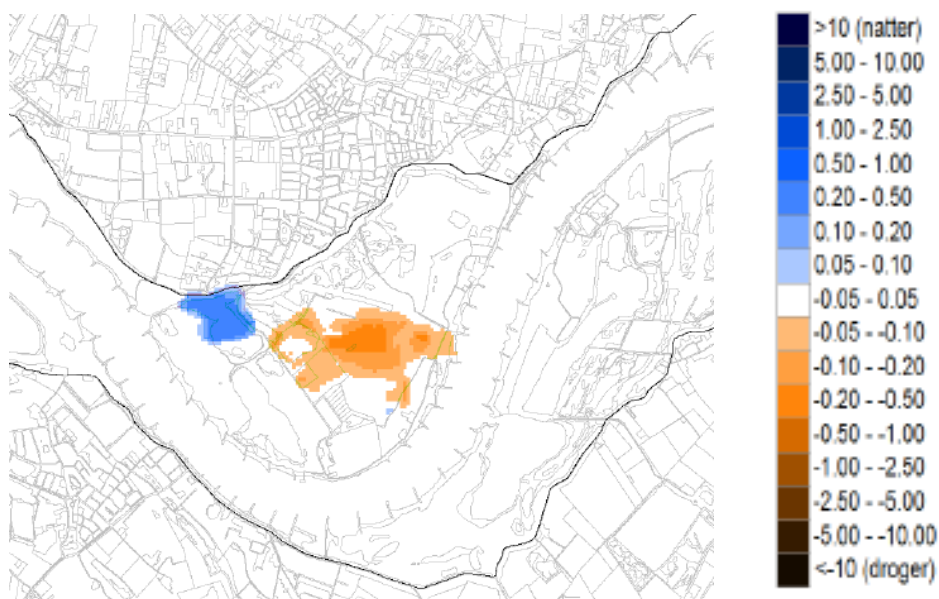
Realisatiefase (uitvoeringsfase)

De navolgende figuren laten de verandering in GHG en GLG in modellaag 1 voor de uitvoerfase zien.

Verandering van de GHG in laag 1 gedurende de uitvoerfase (Bron: geohydrologisch onderzoek Sweco)

¹⁴ Rapport Geohydrologische Effecten Zandwinning en natuurontwikkeling in de Gendtse Waard, Sweco, kenmerk 357900 / SWNL0240548, datum 22-03-2019.

Verandering van de GLG in laag 1 gedurende de uitvoerfase (Bron: geohydrologisch onderzoek Sweco)

Voor zowel de GHG als de GLG blijft de invloed binnen de uiterwaarden. De GHG zal maximaal 0,50 m afnemen en de GLG zal maximaal 0,15 m afnemen. De grootste afname is rond de locatie waar de nieuwe plas gegraven wordt. Voor enkele locaties neemt de stijghoogte toe. Binnendijs neemt de GHG binnen een zone van maximaal 100 meter van de dijk met 10 cm af.

De verklaring dat zowel de GHG als de GLG afnemen is dat voor zowel de GHG als de GLG situatie de grondwaterstand hoger is dan het opgelegde peil van NAP +7,8 m op de plassen. De toegevoegde plassen zullen dus drainerend werken en de grondwaterstand verlagen.

In praktijk zal het effect kleiner zijn aangezien in de berekening uit is gegaan dat de gehele zandwinplas ontgraven is. In praktijk zal er sectiegewijs ontgraven en aangevuld worden.

Eindfase

De effecten op de stijghoogten voor de eindfase laten een vergelijkbaar patroon zien als de verandering gedurende de uitvoeringsfase. De uiteindelijke verandering in de grondwaterstand zullen in de eindfase kleiner zijn dan voor de werkfase omdat de zandwinplas weer gedeeltelijk is opgevuld met kleiige materiaal.

Ter hoogte van de aanberming neemt de GHG en GLG toe.

Secundaire effecten

In het huidige landbouwgebied ten oosten van de zandwinplas is er sprake van een verlaging van de GHG van 0,05 tot 0,1 m. Hier is geen grondwatertrap gedefinieerd op de Bodemkaart van Nederland waardoor de HELP-tabellen niet toegepast kunnen worden om te bepalen of deze verandering leidt tot landbouwschade. De huidige landbouwgronden zijn onderdeel van de voorkeursvariant en deze worden omgevormd tot natuur. De lichte daling van de GHG, in een relatief nat gebied, draagt positief bij aan natuurontwikkeling. In dit gebied is er geen verandering in GLG berekend.

De kans op het optreden van schade ten gevolge van de zettingen is afhankelijk van de bodemopbouw (mate van voorkomen van zettingsgevoelige lagen), de grondwaterstandsverlaging, de duur van de grondwaterstandsverlaging, de afstand tot zettingsgevoelige objecten en de staat van de zettingsgevoelige objecten. Omdat er geen bebouwing binnen het invloedsgebied van de GLG ligt, zal er ook geen schade ontstaan aan bebouwing.

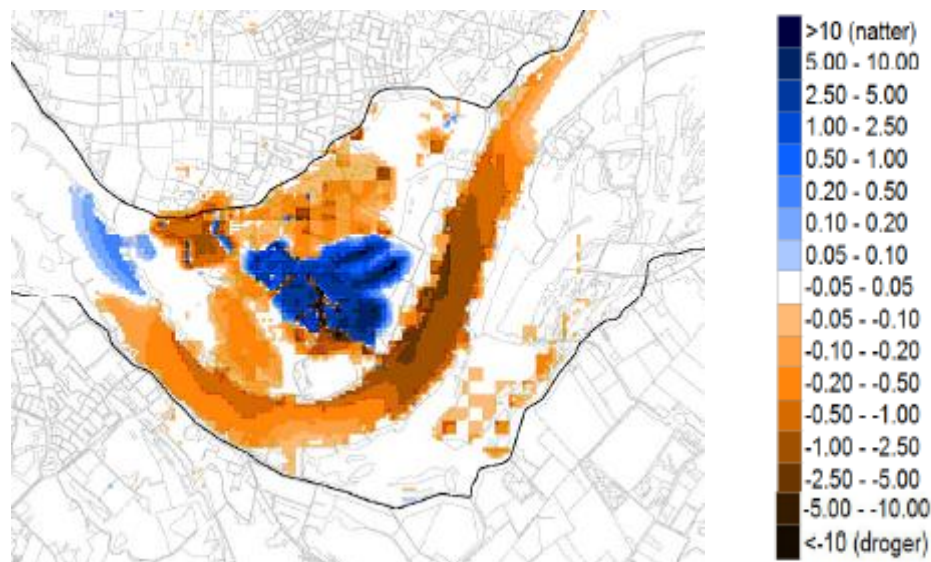
Concluderend leidt de analyse van secundaire aspecten niet tot andere conclusies inzake de milieueffecten voor de grondwaterstanden.

Eindconclusie grondwaterstanden

De effecten op de grondwaterstanden zijn beoordeeld als zeer beperkt, tot neutraal, ook in de eindfase. De beoordeling van secundaire effecten heeft niet geleid tot andere conclusies. Hiermee vormen de grondwaterstanden geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

Kwel

In het geohydrologische onderzoek is de kwelwerking in beeld gebracht. De navolgende figuren geven de gemiddelde verandering in kwel weer gedurende de uitvoer- en eindfase in m³/dag. Voor een celgrootte van 25x25 m betekent dit dat 1 m³/dag overeenkomt met 1,6 mm/dag. Te zien is dat de invloed op de kwel nagenoeg buiten-dijks blijft. De nieuwe zandwinplas zal drainerend optreden, waardoor er op de huidige locaties met oppervlaktewater meer infiltratie zal optreden. Het geïnfiltreerde water zal bij hoog-watersituaties onder de zomerdijk stromen en in de nieuwe zandwinplas opkwellen. Grondwater zal dus vanuit de omgeving richting de nieuwe plas gaan stromen.

Verandering kwel gedurende uitvoerfase [m³/dag] (Bron: geohydrologisch onderzoek Sweco)

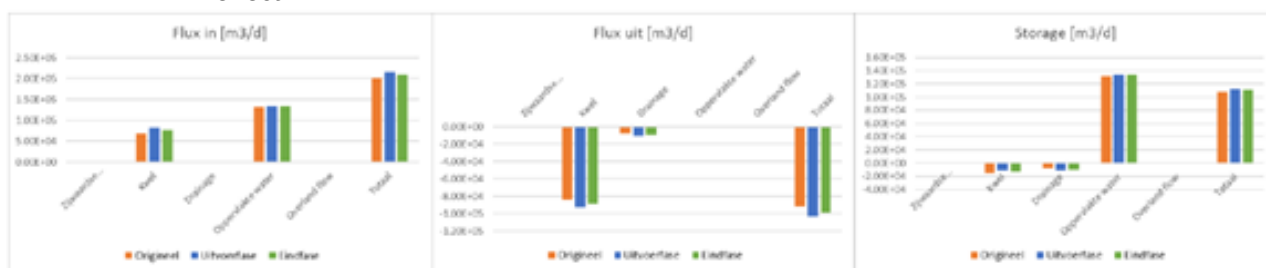

De verandering van de kwel komt voornamelijk voor in de uiterwaarden en is marginaal. Verandering in kwel treedt vooral op ter plaatse van de bestaande en nieuw aan te leggen waterpartijen. Binnendijks is de verandering verwaarloosbaar.

Hoogwatersituatie

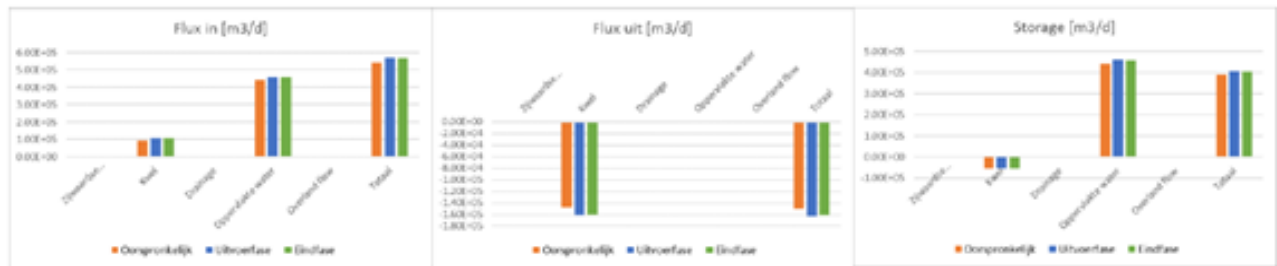
Voor de hoogwaterstand van de Waal is in het geohydrologische onderzoek een waterbalans opgesteld op het globale effect van de werkzaamheden inzichtelijk te maken. In theorie is het bijvoorbeeld mogelijk, vanwege de vermindering van de slecht doorlaatbare deklaag, dat bij hoge Waal-standen de binnendijkse kwel toeneemt.

De T1-hoogwaterstand, de maximale waterstand die gemiddeld één keer per jaar voorkomt, van de Waal ter plaatse van de Gendtse Waard is circa NAP +11,4 m. Deze waterstand kwam voor op 16-02-2007. De waterbalans is opgesteld voor deze dag. Navolgende figuur laat zien dat binnendijks minder kwel plaatsvindt. Dit is een positief effect.

Figuur: Waterbalans uiterwaard voor T1 hoogwatersituatie (Bron: geohydrologisch onderzoek Sweco)

De T10-hoogwaterstand, de maximale waterstand die gemiddeld één keer per tien jaar voorkomt, van de Waal ter plaatse van de Gendtse Waard is circa NAP +12,9 m. Deze waterstand kwam voor op 15-01-2011 en de waterbalans is opgesteld voor deze dag. Navolgende figuur laat zien dat ook voor de T10-hoogwatersituatie de werkzaamheden weinig effect hebben op de waterbalans. De toename aan kwel en drainage is verwaarloosbaar. De grootste binnendijkse kwelverandering is de afname van kwel ter plaatse van de aanberming van de bestaande waterplas.

Figuur: Waterbalans uiterwaard voor T10 hoogwatersituatie (Bron: geohydrologisch onderzoek Sweco)

Voor beide situaties is de verandering in kwel/drainage uit de uiterwaarde te verwaarlozen.

Waterkwaliteit

In het kader van het MER en dit bestemmingsplan is een onderzoek¹⁵ gedaan van de effecten van het plan op de chemische en biologische waterkwaliteit. Hierop wordt hierna ingegaan.

Chemische kwaliteit

Er is in het onderzoek van uitgegaan dat de chemische waterkwaliteit nagenoeg gelijk blijft na herinrichting. Mogelijk verbetert de chemische kwaliteit zelfs doordat de diepe ontgrondingsplassen fungeren als bezinkingsbassin voor prioritair en verontreinigende stoffen. Er is in ieder geval geen sprake van een negatief effect of een belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig bestemmingsplan.

Biologische kwaliteit

Als gevolg van het plan worden de volgende effecten verwacht op de biologische waterkwaliteit:

- Meer habitat in het oostelijk deel: de flauwe oevers van de nieuwe ontgrondingsplassen bieden ruimte voor de groei van oevervegetatie en pioniersvegetatie. Hiermee wordt meer habitat gecreëerd voor macrofauna en vis. Het betreft een substantiële lengte aan oevers.
- Meer en dynamischere riviernatuur in het westelijk deel: het verbinden en vergroten van de waterpartijen, en het verleggen van de zomerkade, leidt tot vergroting van het areaal aan riviernatuur en meer waterpeildynamiek van het westelijk deel. Doordat het water in vrije verbinding komt met de Waal zal het waterpeil meer fluctueren en is er meer ruimte voor sedimentatie- en erosieprocessen. Dit komt de biologische waterkwaliteit ten goede. De open verbinding met de Waal zorgt wel voor extra toevoer van nutriënten vanuit de Waal. De kwaliteit van het Waalwater is de laatste decennia echter zo verbeterd (zie Figuur 5.6) dat de extra inlaat van Waalwater waarschijnlijk niet leidt tot waterkwaliteitsproblemen.
- Kleinere nutriëntenbelasting: De ontgraving vindt plaats op agrarisch gebied waardoor er minder mest en daarmee minder nutriënten in het water terecht komen. Dit pakt gunstig uit voor de waterkwaliteit en vermindert de kans op (blauw)algengroei.

¹⁵ Bijdrage MER Gendtse Waard, Aspecten Scheepvaart, Dijkstabiliteit, Waterkwaliteit, Grondwater en kwel, RoyalHaskoningDHV, datum 4 juli 2018, WATBF1514-100-103_20180531_N0004_D2.0.

- Grotere peilfluctuaties in het oostelijk deel: Door de ontgravingen en afgraving van de waterscheidende klei-toplaag zal de invloed van de Waal op de waterstand in het oostelijk gebied toenemen (door toenemende grondwaterstromen). Dit zal leiden tot een peil dat dynamischer en meer natuurlijk varieert. Hierdoor zullen de waterpartijen eerder droogvallen in droge periodes. Dit stimuleert de regeneratie van waterplanten en zorgt tevens voor vastlegging van fosfor in de waterbodem. Vis kan zich in de droge periodes terugtrekken in de diepe ontgrondingsplassen. Dit alles is gunstig voor de biologische waterkwaliteit.

De voorgaande effecten leiden allemaal tot een verbetering van de biologische waterkwaliteit. Dit aspect geldt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Dijkstabiliteit

Dit aspect betreft de stabiliteit van de primaire waterkering aan de noordzijde van het plangebied (de Waaldijk).

De doorontwikkelde variant 'extra natuur' die de basis vormt voor dit bestemmingsplan gaat uit van het dempen van water binnen de Keur- en beschermingszone van het waterschap. Gezien dit feit zijn er positieve effecten op dijkstabiliteit en op het aspect piping.

Eindconclusie

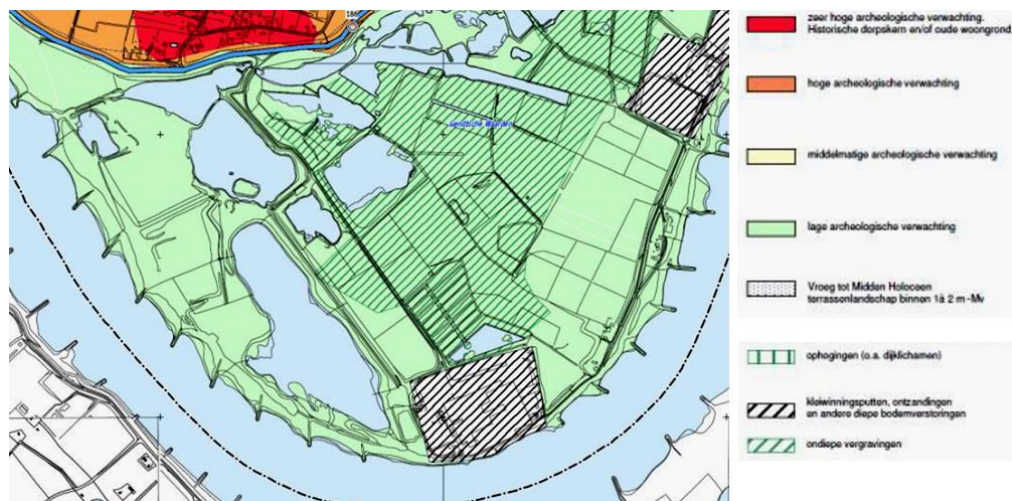
De rivierkundige effecten, de effecten op grondwaterstanden, kwel en hoogwater van dit plan en de effecten van het plan op waterkwaliteit en de stabiliteit van de nabije primaire waterkering (dijk) zijn in beeld gebracht. Er zijn positieve effecten. Hiernaast wordt aangemerkt dat in voorliggend plan het de bedoeling is waterberging mogelijk te maken en de natuur en het landschap te ontwikkelen. De herinrichting draagt hieraan bij en past binnen het beleid voor water en heeft een positieve invloed op de waterhuishouding.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

4.9.1 Archeologie

Algemeen

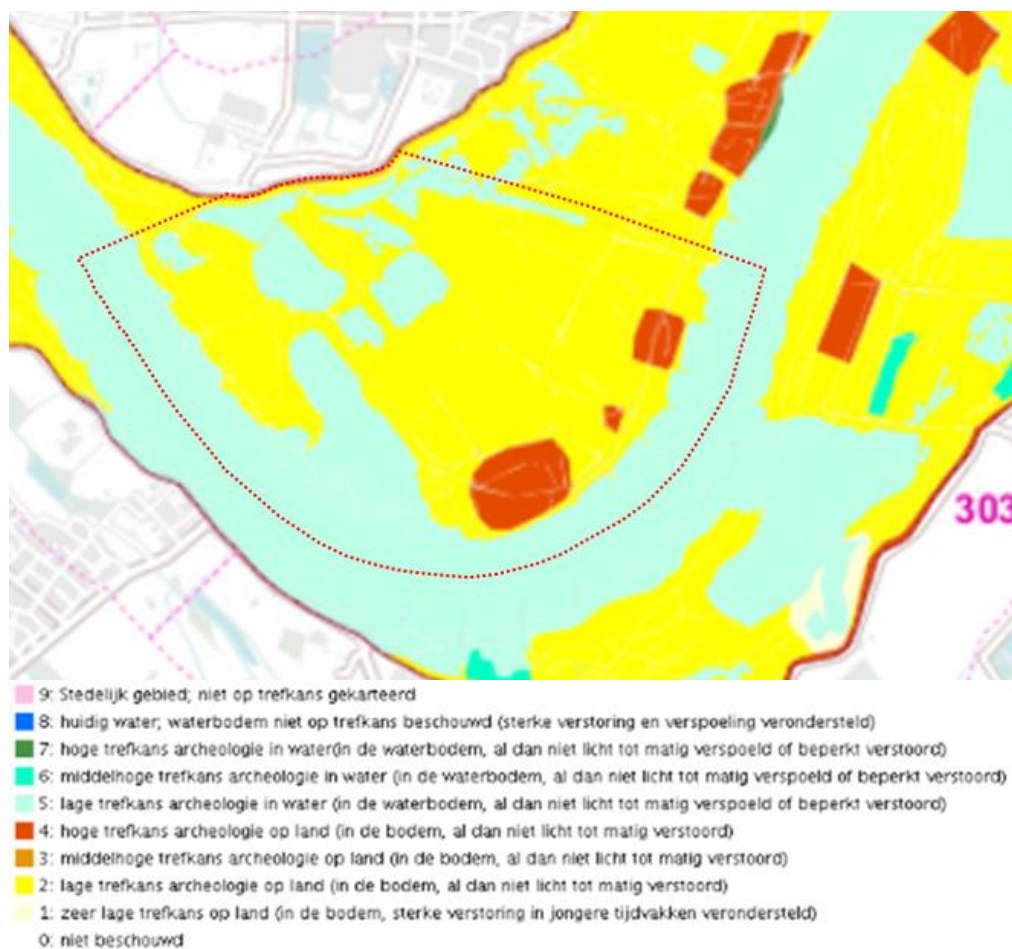
Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. De locatie van het plangebied waar bodemingrepen worden uitgevoerd ligt op grond van de 'Archeologische beleidsadvieskaart' van de gemeente Lingewaard in een gebied met een lage verwachting. Tevens geldt voor grote vlakken dat sprake is van kleiwinningsputten, ontzandingen en andere diepe bodemvergravingen. Hier worden ook om deze reden geen archeologische waarden verwacht. Uitsluitend voor het bestaande bedrijfsterrein geldt dat geen archeologische verwachting is gekarteerd.

Uitsnede archeologische beleidsadvieskaart gemeente Lingewaard

Archeologische verwachtingskaart rivierengebied

Er is een archeologische verwachtingskaart van de rivierengebieden opgesteld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Rijkswaterstaat Ruimte voor de Rivier. Hieronder is een uitsnede uit deze kaart weergegeven.

Uitsnede uit verwachtingskaart uiterwaarden rivierengebieden met aanduiding contour plangebied (rode stippellijn) (bron: www.archeologieinnederland.nl)

Uit de kaart blijkt dat voor het grootste deel van het plangebied een lage trefkans voor archeologie op land (in de bodem) geldt, en een middelhoge trefkans voor archeologie in water (in de waterbodem) voor onder meer de fabriekslocatie en nog twee (kleinere) locaties aan de Polder. De kaart sluit hiermee in grote lijnen aan op de archeologische beleidskaart die de gemeente Lingewaard hanteert.

Verricht onderzoek

Eerdere onderzoeken

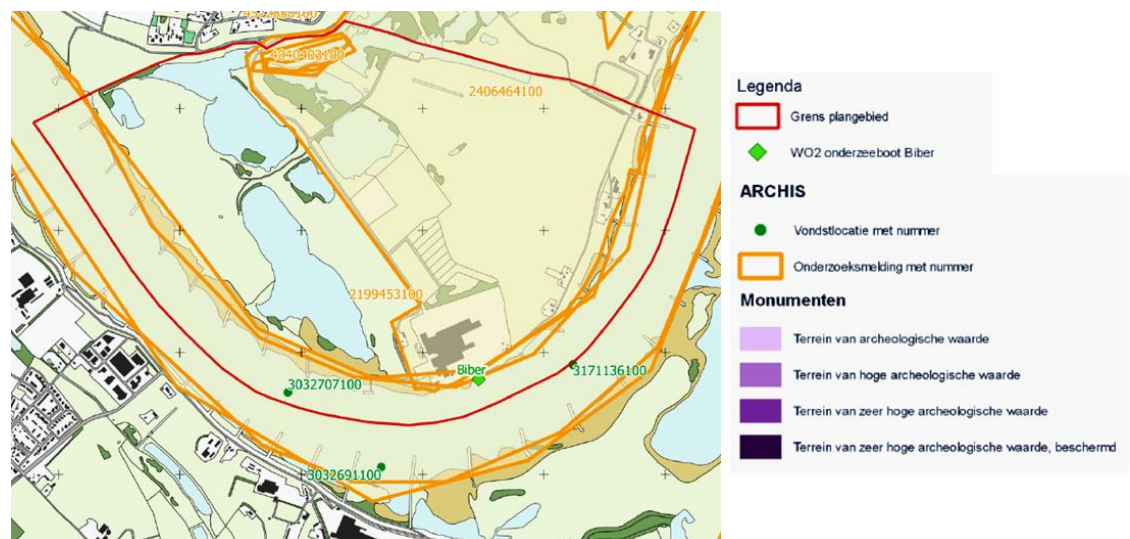
Binnen het plangebied Gendtse Waard zijn in het verleden diverse archeologische onderzoeken uitgevoerd.

Archeologisch bureauonderzoek

Er is in het kader van het voorliggende plan een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd¹⁶.

Middels het archeologisch bureau onderzoek is een lage archeologische verwachting bevestigd. Dit betekent evenwel niet dat met zekerheid kan worden gesteld geen archeologische waarden aanwezig zijn.

Dat sprake is van een lage archeologische verwachting wordt ook bevestigd na bestudering van de Archis-kaart (zie hierna).

Monumenten, vondstlocaties en onderzoeksmeldingen (bron: Archis3) met grens inrichtingsplan

De voorgaande kaart geeft aan dat binnen het plangebied geen terreinen van archeologische waarde aanwezig zijn. Er liggen wel twee vondstlocaties binnen het plangebied zelf, beide afkomstig van baggerwerkzaamheden in de Waal. Deze zijn niet relevant voor het vaste land waar het plangebied toe behoort. De herkomst van een baggervondst is bovendien niet duidelijk.

¹⁶ Archeologisch onderzoek Gendtse Uiterwaard te Gendt, Bureauonderzoek (BO), 20 juni 2019, Greenhouse Advies, kenmerk 2018.13.

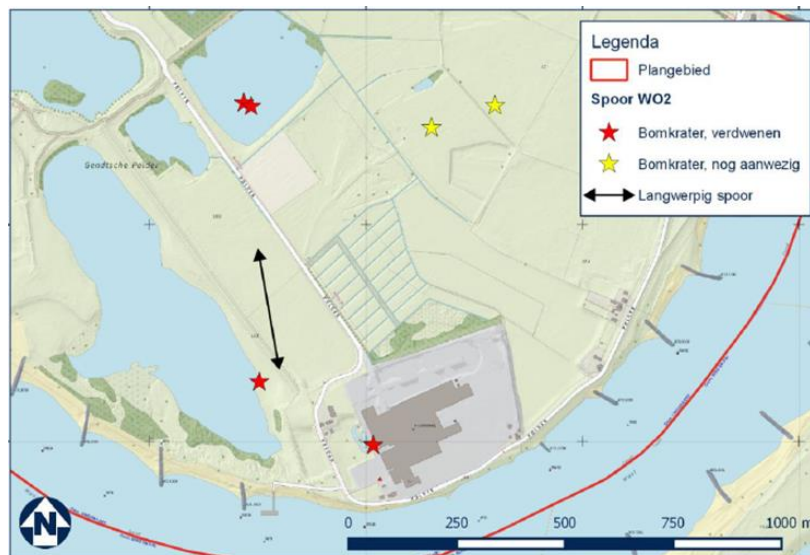
Vondstlocatie	Datering	Complextype	Opmerkingen
3171136100	Nieuwe Tijd Vroeg – Nieuwe Tijd Laat	Scheepvaart, onbepaald	Eikenhouten onderdeel van schip
3032707100	Nieuwe Tijd Vroeg – Nieuwe Tijd Laat	Scheepvaart, onbepaald	Zwaar stuk hout met houten pennen en kapsporen

Vondstlocaties binnen plangebied

Tevens is op de kaart binnen het plangebied een aanduiding ‘biber’ van toepassing. Het betreft een Duitse mini- of éénmansonderzeeboot (type ‘Biber’, bever) die in 2009 per toeval is aangetroffen. Deze Biber wordt thans in het Fort Pannerden tentoongesteld. Ook hiermee is dus geen sprake van een bestaande archeologische waarde in het plangebied.

Voorts zijn vijf vondstlocaties in de directe omgeving van het plangebied gemeld. Al deze vondstlocaties bevinden zich buitendijks en op de relatief hoger gelegen rivier-oeverwallen en zullen dus niet tot nauwelijks representatief zijn voor het geheel buitendijks gelegen plangebied.

De omgeving van het plangebied heeft daarnaast sterk geleden onder de Tweede Wereldoorlog. Tegenwoordig zijn twee bomkraters nog op de reliëfkaart zichtbaar en bevinden zich dus nog in het landschap. Deze zijn echter niet van archeologisch belang. Ook is een spoor aangetroffen van circa 240 meter lang, dat op zijn breedste punt circa 20 meter breed is. Het spoor doet sterk denken aan een crashlocatie van een vliegtuig. Vast staat dat spoor is verdwenen: er is niets meer te zien op de huidige reliëfkaart. Hiermee zijn er ook vanuit de Tweede Wereldoorlog geen archeologische waarden.

*Overzicht van op luchtfoto's herkende sporen uit de Tweede Wereldoorlog in het plangebied.
(bron: Greenhouse advies)*

Op basis van de voornoemde onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat voor het plangebied een lage verwachting geldt. Het plangebied bestaat uit uiterwaarden die tussen de Late IJzertijd en Late Middeleeuwen binnen het stroomgebied van de Waal lagen. De eventuele sporen uit de voorgaande periodes zijn door deze rivier waarschijnlijk geërodeerd. Het gebied is zover bekend hierna door steenfabrieken en

enkele huizen aan de (zuid)westelijke oevers langs de Waal bebouwd geweest. Bovendien hebben (sub)recente afgravingen (kleiwinning ten behoeve van de steenfabrieken) de natuurlijke bodem in grote delen van het plangebied verstoord. Op basis van de resultaten geldt een lage archeologische verwachting voor het plangebied.

Omgang met archeologie bij dit plan

Archeologische onderzoek is noodzakelijk bij een grotere bodemverstoring dan 2.500 m² en >30 cm -mv. Ontgravingswerkzaamheden vindt daarom onder archeologische begeleiding plaats. Indien tijdens de uitvoering alsnog archeologische resten worden aangetroffen, wordt hiervan direct melding gemaakt te bij het bevoegd gezag in het kader van de wettelijke meldingsplicht conform de Erfgoedwet.

Conclusie

Op basis van voorgaande kan worden gesteld dat in het plangebied een lage archeologische waarde geldt. Ook ter plaatse van de ontgrondingen worden op basis van het specifieke archeologische bureauonderzoek, geen archeologische waarden verwacht.

Om de verstoring van archeologische waarden te voorkomen is er wel een archeologische werkwijze ontwikkeld waarbij de ontgraving plaatsvindt onder archeologische begeleiding. Om dit te borgen is het gehele plangebied in een dubbelbestemming archeologie opgenomen. Hierin is allereerst geregeld dat archeologisch onderzoek noodzakelijk bij een grotere bodemverstoring dan 2.500 m² en > 30 cm - mv. Hiervan zal bij de ontgrondings- c.q. ontgravingswerkzaamheden in principe geen sprake zijn aangezien steeds kleinere oppervlaktes per keer worden ontgraven c.q. ontgrond. Ten tweede is in de archeologische dubbelbestemming geregeld dat ontgravingswerkzaamheden moeten plaatsvinden onder archeologische begeleiding.

4.9.2 Cultuurhistorie

Algemeen

Per 1 januari 2012 is in het kader van de modernisering van de monumentenzorg (MOMO) in het Besluit ruimtelijke ordening van het rijk opgenomen dat gemeenten bij het maken van bestemmingsplannen rekening moeten houden met cultuurhistorische waarden. In deze paragraaf worden de verschillende cultuurhistorische waarden in de nabijheid van het plangebied benoemd en wordt besproken op welke wijze met de cultuurhistorische waarden wordt omgegaan.

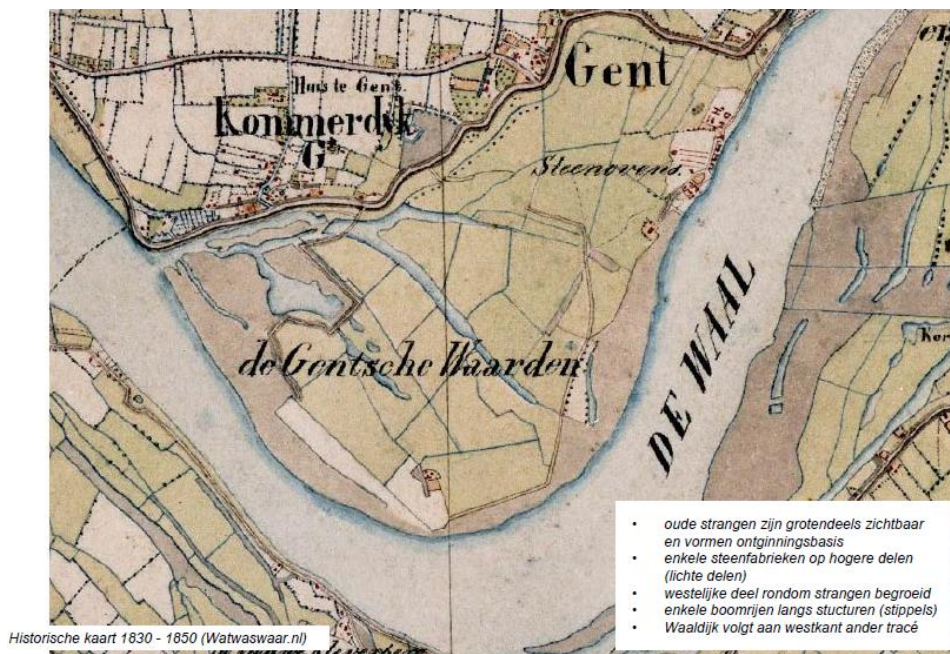
Onderhavig plangebied

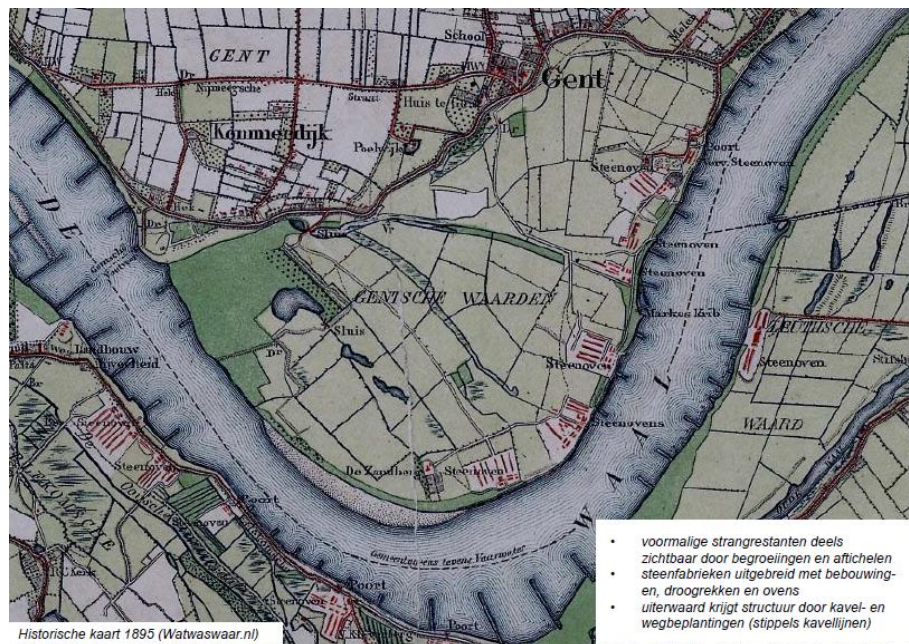
Waardering

De huidige uiterwaard is het gevolg van eeuwenlang strijden tegen water en grondstoffen winnen in een dynamisch gebied. De sporen en relictten zijn deels verdwenen door overstromingen, ontwikkelingen en spontane opslag van voornamelijk wilgen. Van alle functies heeft de baksteenproductie afgelopen 150 jaar de grootste invloed gehad op de ontwikkeling van de uiterwaard. De moderne steenfabriek van Rodruza staat in contrast met de kleinschalige kleiwinning in het verleden waar de vele kleiputten langs de Waaldijk van resteren. Vanaf de 12e eeuw werden de meeste gebouwen in Nederland van bakstenen gemaakt. In de 19e eeuw nam de vraag naar baksteen enorm toe. Op grote schaal werden gebouwen, kades, bruggen en wegen gereali-

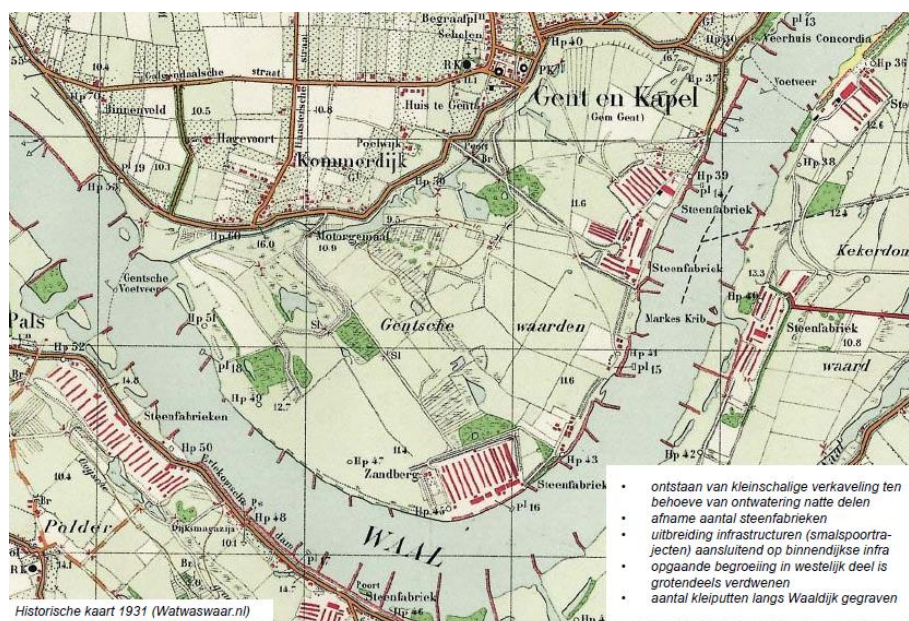
seerd. Dit resulteerde in een toename van het aantal steenfabrieken en de omvang van deze fabrieken. Op historische kaarten is de schaalvergroting als gevolg van mechanisering duidelijk te volgen door de jaren heen. De kleiputten werden steeds grootschaliger door verbeterde bemalingen en graaftechnieken. Grondeigenaren lieten klei aftichelen door pachters en de hercultiveringsplicht heeft een belangrijke rol gespeeld in de landschapsontwikkeling na dit aftichelen. Grote delen van de uiterwaarden kwamen lager te liggen. Dit is te zien op de kaartenreeks (deze en volgende pagina) op plekken waar voormalige graslanden eerder veranderen in laagten en moerassen, werden deze verplicht terug gebracht als agrarisch land in de vorm van grasland en een enkele akker.

De volgende kaartenreeks maakt inzichtelijk hoe dit landschap zich vanaf de 19e eeuw heeft ontwikkeld als direct gevolg van de baksteenindustrie, grondstoffenwinning, hercultivering en de hedendaagse natuurontwikkeling. De hedendaagse verkaveling is terug te leiden naar de eerste ontginningspatronen. Deze oorspronkelijke ontginningspatronen of verkaveling was gebaseerd op de aanwezige strangrestanten en de rivierdynamiek van de Waal. Nieuwe ontwikkelingen dienen zoveel mogelijk rekening te houden met deze oude verkavelingspatronen, kades en de maat en schaal van de uiterwaard.

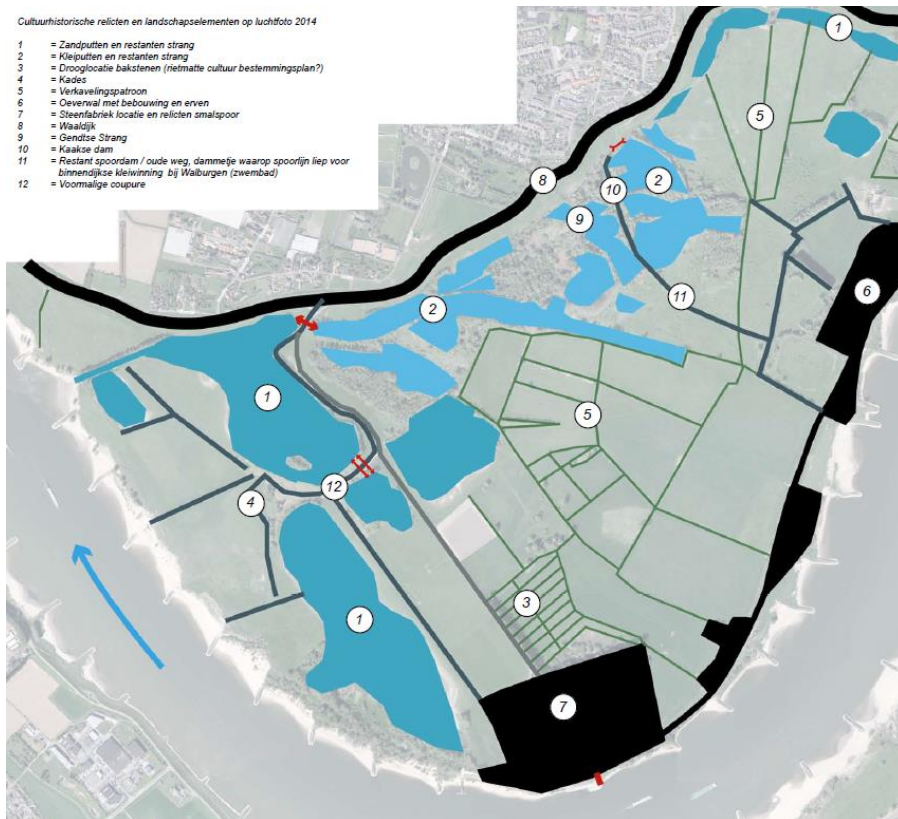

Historische kaart (bron: Waardenburg)

Historische kaart (bron: Waardenburg)

Cultuurhistorie kaart (bron: BWZ/Waardenburg)

Omgang met cultuurhistorie in dit bestemmingsplan

Bij onderhavig plan is het beleefbaar maken van de cultuurhistorische waarden een neven doelstelling. Hoe dit vorm heeft gekregen, is beschreven in de notitie 'Gendtse Waard; Gebiedsbeschrijving, analyse en variantenstudie herinrichting'.

Hierbij staan de volgende zaken centraal:

- De leesbaarheid van de invloed van de baksteenindustrie op het landschap moet zoveel mogelijk behouden worden door aan te sluiten op verkavelingspatronen, kaden en oude klei- en zandputten.
- De schaalvergroting van de baksteenindustrie en grondstoffenwinning zichtbaar houden en nieuwe ontwikkelingen in het kader van grondstoffenwinning hierop aansluiten (voortzetting traditie van grondstoffenwinning en landschapontwikkeling door hedendaagse bedrijven).
- De kleinschalige verkaveling ten noorden van de steenfabriek beleefbaar maken als relict van het voormalige fabricageproces.

Concreet zijn in het inrichtingsplan de volgende zaken opgenomen:

- Aanleg recreatieve route aan noordzijde fabrieksterrein en aanleg fietsstrook naast de toegangsweg.
- Landschappelijke inpassing fabrieksterrein.
- Rustpunt met cultuurhistorische verwijzingen.
- Herstel dijkvoorland bij winterdijk.
- Behoud coupure inclusief rust en informatiepunt.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie heeft bij onderhavig plan veel aandacht gekregen. Het inrichtingsplan is als bijlage opgenomen.

4.10 Verkeer en parkeren

4.10.1 Verkeer

Aanlegfase

Tijdens de aanlegfase zal sprake zijn van verhoogde verkeersintensiteiten die samenhangen met de ontgrondingswerkzaamheden. Het luchtkwaliteitsonderzoek (zie paragraaf 4.3.3) brengt de verkeerstoename nader in beeld. Naast machines die bij de grondwinning worden ingezet zoals hydraulische kranen en een shovel, wordt er uitgegaan van drievrachtwagens (die in totaal circa 1,5 maand per jaar werkzaam zijn in het gebied).

Tijdens de aanlegfase zal dit verkeer gescheiden zijn van recreatief fietsverkeer en wandelaars waardoor er geen sprake is van een negatief effect.

Eindfase

In de eindfase zal de verkeersstructuur ongewijzigd blijven. De verkeersintensiteiten van het gemotoriseerde verkeer zullen in de eindfase als gevolg van het plan niet toenemen in vergelijking met de referentiesituatie. Het fabrieksterrein wordt dan wel beperkt uitgebreid aan de oostzijde met een tasveld, maar deze uitbreiding is uitsluitend bedoeld voor een meer efficiënte bedrijfsvoering (het beter kunnen uitstallen van gereed product voor die op vervoer gaan en voor opslag van grondstoffen) en betreffen geen uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten of een uitbreiding van de productiecapaciteit. Hiermee is er wat betreft de verkeersintensiteiten geen sprake van een verandering.

De verkeersveiligheid is verbeterd in de eindfase omdat er sprake is van een betere scheiding van het gemotoriseerde (vracht-)verkeer met het overige verkeer. Er wordt immers een nieuwe verbinding gerealiseerd langs de noordzijde van de steenfabriek voor het fietsverkeer en wandelaars en personen auto's te gast. Hiermee wordt niet alleen het verkeer beter gescheiden maar worden ook de natuurwaarden beter beleefbaar gemaakt. Daarnaast wordt er een aparte fiets- wandelstrook over de gehele lengte van de toegangsweg gerealiseerd.

In de eindfase is de toegangsweg opgehoogd naar 13.00m + NAP. Dit heeft tot gevolg dat de Polder langer bereikbaar is bij hoogwater en dat minder vaak de alternatieve route hoeft te worden gebruikt over het oostelijke segment van de Polder. Aangezien hier veel meer woningen aan gelegen zijn, heeft dit een gunstig effect op zowel de verkeersdruk en verkeersveiligheid in het oostelijke segment.

4.11 Economische uitvoerbaarheid

Door de initiatiefnemers is een samenwerkingsovereenkomst getekend. Hierin is opgenomen dat K3Delta de uitvoering op zich neemt. De gemeente heeft met K3Delta een overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat alle kosten voor rekening van initiatiefnemer zijn. Voor de gemeente zijn aan dit plan geen kosten verbonden. De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht te zijn aangetoond.

5 Juridische vormgeving

5.1 Algemeen

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

1. de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
2. de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (bouwvergunning) en regels voor het verrichten van 'werken' (aanlegvergunning).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

1. het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen) en kan daarbij regels geven voor:
2. het bebouwen van de gronden;
3. het verrichten van werken (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Monumentenwet 1988, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet Milieubeheer en de bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van het ruimtelijke beleid.

5.2 Bestemmingen

Aan alle gronden in het plangebied zijn enkelbestemmingen toegekend. Een (enkel)bestemming geeft aan voor welk doel of welke doeleinden (functies) de als zodanig op de verbeelding aangegeven gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. Behalve om functies gaat het bij de bestemmingen altijd om concreet ruimtegebruik of om fysiek aanwezige ruimtelijke objecten. Ieder bestemmingsvlak heeft een relatie naar planregels waarin deze bestemming nader geregeld is. Een voorbeeld van een enkelbestemming in voorliggend bestemmingsplan is de bestemming 'Water'.

Daarnaast kent het plan ook dubbelbestemmingen. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Er is sprake van een dubbelbestemming, als op een stuk grond twee of meer onafhankelijk van elkaar voorkomende bestemmingen, doeleinden (functies) en/of bouw- en gebruiksregelingen voorkomen, waarbij er sprake is van een rangorde van die doeleinden. De specifieke kenmerken van dubbelbestemmingen brengen met zich mee dat deze bestemmingen in de regel een relatief groot gebied beslaan en veelal op meer-

dere enkelbestemmingen betrekking hebben. Een voorbeeld van een dubbelbestemming in voorliggend bestemmingsplan is 'Waarde - Archeologie'.

Met behulp van aanduidingen wordt nader invulling gegeven aan de gebruiks- en bouw mogelijkheden van de gronden. Een aanduiding wordt weergegeven door een arcering, symbool, letter, cijfer, lijn of punt op de verbeelding. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Een aanduiding heeft door de koppeling met de regels juridische betekenis. Er zijn de volgende aanduidingen.

- Functieaanduidingen: deze aanduidingen hebben tot doel binnen een bestemming de functie te verduidelijken, in te perken of uit te breiden.
- Bouwaanduidingen: dit zijn alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken.
- Maatvoeringsaanduidingen: deze aanduidingen hebben betrekking op afmetingen, percentages, oppervlakten, hellinghoeken en aantallen, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik.
- Gebiedsaanduidingen: dit betreffen aanduidingen die verwijzen naar een gebied waarvoor bij de toepassing van het bestemmingsplan specifieke regels gelden of waar nadere afwegingen moeten worden gemaakt. Bij gebiedsaanduidingen gaat het veelal om zones en gebieden die aan sectorale wetgeving zijn ontleend.

Tot slot zijn er de figuren. Figuren geven iets naders weer op de verbeelding over een aspect in de regels en zijn nodig voor een goede planologische regeling.

5.3 Opbouw regels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- inleidende regels;
- bestemmingsregels;
- algemene regels;
- overgangs- en slotregel.

Inleidende regels

In dit hoofdstuk zijn de in dit plan voorkomende begripsdefinities opgenomen, alsmede de wijze waarop metingen plaatsvinden. Het eerste artikel 'Begrippen' definieert de begrippen die in het bestemmingsplan worden gebruikt. Dit wordt gebruikt om interpretatieverschillen te voorkomen. In het artikel 'Wijze van meten' is aangegeven hoe de lengte, breedte, diepte, hoogte, oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken wordt gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Bestemmingen

Agrarisch met waarden

Deze bestemming is gelegd op een klein perceel dat in het vigerende bestemmingsplan een agrarische bestemming hadden en dat geen deel uitmaakt van het inrichtingsplan Gendtse Polder dat toeziet op een eindinrichting als natuur. Naast agrari-

sche activiteiten zijn de gronden bestemd voor de instandhouding van de bestaande landschappelijke en natuurwaarden. Ter bescherming van die waarden is het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden vergunningplichtig.

Bedrijf

De op het binnen de Gendtse Waard aanwezige fabrieksterrein is de bestemming 'Bedrijf' geprojecteerd, alsmede op de beoogde uitbreiding van het tasveld. Er mag, getuige de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - steenfabriek' uitsluitend een steenfabriek worden uitgeoefend (steenfabriek/fabricage van grofkeramische producten).

De toegestane gebouwen binnen de bestemming staat aangegeven middels aanduidingen 'maximum bebouwd oppervlak (m²)'. De opgenomen maten zijn overgenomen vanuit het vigerende bestemmingsplan, waarin werd gewerkt met tabellen met maximale bebouwingsoppervlaktes per adres, gekoppeld aan een kaart. Aansluitend op de systematiek van het naastgelegen recente bestemmingsplan 'Gendtsche Polder' is nu gekozen voor één aanduiding per adres op de verbeelding. Uitgangspunt van deze regeling is dat de bebouwingsmogelijkheden gelijk blijven.

Het geheel of gedeeltelijk vernieuwen, veranderen en of vergroten (anders dan de oppervlakte) is aan regels gebonden. Dit is noodzakelijk vanwege de ligging van de bestemming, en dus de gebouwen, in de uiterwaarden van een grote rivier (in stroomvoerend gebied op grond van het Barro). Deze regeling is opgenomen in alle bestemmingen waarin bebouwing is toegestaan.

Bedrijfswoningen zijn toegestaan daar waar deze zijn aangeduid. Ook hiervoor geldt dat de maximale oppervlakte van gebouwen (woningen en bijbehorende bouwwerken) per bedrijfswoning middels een aanduiding 'maximum bebouwd oppervlak (m²)' op de verbeelding is aangegeven.

Bedrijf - Gasontvangstation

Het bestaande gasontvangstation binnen het plangebied dat in beheer is bij de Gasunie en behoort tot de gastransportleiding die in het plangebied is gelegen, is binnen deze bestemming gelegd. De veiligheidszone van 15 m is geregeld binnen de algemene aanduidingsregels.

Natuur

De als Natuur bestemde gronden betreffen de gronden die in de vigerende bestemmingsregeling al een natuurbestemming hebben, de bestaande waterplassen en alle gronden die in het inrichtingsplan Gendtse Polder in de eindinrichting een natuurlijke functie krijgen.

De natuurbestemming biedt dan ook mogelijkheden voor waterberging, natuur- en landschapontwikkeling en beleving van natuur en landschap in de uiterwaarden door middel van extensieve dagrecreatie.

De gronden met de bestemming 'Natuur' zijn bedoeld het agrarisch natuurbeheer en het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden en de

instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Ook zijn deze gronden bedoeld voor extensieve dagrecreatie en waterhuishoudkundige doelen.

Daar waar de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - ontgronding' is opgenomen, mogen ontgrondingen en opslag van zand en grind plaatsvinden. Daar waar de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zandklasseerinstallatie' is opgenomen mag gedurende de periode dat er ontgrond wordt een zandklasseerinstallatie met transportband naar de Waal worden gerealiseerd.

Middels een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden worden diverse activiteiten vergunningplichtig om zo natuur- en landschapswaarden te beschermen. Er hoeft geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd voor werken en werkzaamheden in het kader van het inrichtingsplan Gendtse Waard, dat als bijlage bij de regels is gevoegd. Als bijlage bij de regels is overigens uitsluitend de plantekening toegevoegd. De notitie van het inrichtingsplan geldt als toelichting en verduidelijking van dit inrichtingsplan. Deze notitie is als bijlage bij deze toelichting toegevoegd.

Verkeer

De gronden met de bestemming Verkeer zijn bedoeld voor wegen en straten en wandel- en fietspaden. Er zijn uitsluitend bouwwerken geen gebouw zijnde toegestaan, met uitzondering van nutsvoorzieningen.

Water

De gronden met de bestemming 'Water' zijn bedoeld het behoud, het herstel en/of ontwikkeling van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. De bestaande loswal is specifiek aangeduid en uitsluitend hier toegestaan; de maximale bouwhoogte van bouwwerken is hier gespecificeerd.

Wonen

De gronden met de bestemming 'Wonen' betreffen de bestaande burgerwoningen Polder 13, 14, 15 en 16. Toegestaan is maximaal één woning per bestemmingsvlak, uitsluitend op de bestaande locatie. Er zijn specifieke regels opgenomen voor inwoning, mantelzorg, niet-publieksgerichte aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten en (verblijfs)recreatieve voorzieningen.

De oppervlakte van de gebouwen per woning bedraagt maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwd oppervlak (m²)' genoemde waarden. Zoals reeds gesteld bij 'Bedrijf' betreft het een vertaling van de regeling in het vigerende bestemmingsplan, waarin deze maten in tabellen in de bijlagen opgenomen zijn. Uitgangspunt van deze regeling is dat de bebouwingsmogelijkheden gelijk blijven.

Dubbelbestemmingen

Leiding - Gas

De gronden met de bestemming 'Leiding - Gas' zijn bedoeld voor twee ondergrondse gasleidingen, het beheer en onderhoud van de leiding en de bescherming van het woon- en leefklimaat. Hiertoe is ook een beschermingszone opgenomen. Op deze gronden mogen binnen 4 m aan weerszijden van de gasleiding geen nieuwe bouwwerken worden gebouwd.

Waarde - Archeologie

Het gehele plangebied is gelegd binnen deze dubbelbestemming, waarbinnen kortweg is geregeld dat bij bouwplannen groter dan 2.500 m² vooraf archeologisch onderzoek nodig is. Er is een omgevingsvergunningenstelsel opgenomen voor werken en werkzaamheden. Deze regeling legt vast dat vooraf een omgevingsvergunning nodig is. Eén van de manieren om te voldoen aan de voorwaarden van deze vergunning is het archeologisch laten begeleiden van de ontgravingen. Hiermee is middels deze bepaling vastgelegd dat de ontgronding dient plaats te vinden onder archeologische begeleiding, zoals de bedoeling is.

Waterstaat - Kade

Deze dubbelbestemming is toegekend aan de zomerkade en is bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering daarvan.

Belangrijk is om te vermelden dat de zomerkade over de gehele lengte gelijk komt te liggen met de toegangsweg. De ligging van deze dubbelbestemming is reeds aangepast op de nieuwe beoogde situatie.

Op de gronden gelegen binnen deze dubbelbestemming mag alleen gebouwd worden, indien dat op de onderliggende directe bestemming is toegestaan, als de beheerder van de kade, het Waterschap, om advies wordt gevraagd. Dit advies is eveneens nodig wanneer er gebruik wordt gemaakt van één van de flexibiliteitsbepalingen uit het plan die zijn toegestaan op deze gronden alsmede wanneer op deze gronden een aanvraag wordt ingediend voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Waterstaat - Waterkering

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering van de waterkering.

Binnen de bestemming mag alleen gebouwd worden als de beheerder van de waterkering om advies wordt gevraagd. Ook moet om advies worden gevraagd bij de uitoefening van de bevoegdheid door burgemeester en wethouders om een omgevingsvergunning te verlenen dan wel een wijzigingsplan op te stellen.

Waterstaat - Waterstaatkundige functie

Deze dubbelbestemming heeft betrekking op de gronden die behoren tot een oppervlaktewaterlichaam waarop het stroomvoerend regime van de Beleidslijn Grote Rivieren van toepassing is. Behalve voor de daar voorkomende bestemmingen zijn de gronden mede bestemd voor water, waterhuishoudkundige- en waterstaatsdoeleinden, en het beheer en onderhoud ervan, voor de afvoer en berging van water, ijs en sediment en voor de vergroting, de bescherming en het behoud van de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit.

In afwijking van het bepaalde in de andere daar voorkomende bestemmingen mogen op de gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' bouwwerken ten dienste van deze dubbelbestemming, zoals duikers, keerwanden en merktekens, worden gebouwd. Hiervan kan door middel van een omgevingsvergunning

ning worden afgeweken en kan na advies van de waterbeheerder onder voorwaarden worden meegewerkt aan het bouwen in overeenkomst met andere hier geldende bestemmingen. Advies van de waterbeheerder is eveneens verplicht bij de verlening van omgevingsvergunningen op grond van de andere op de gronden van de dubbelbestemming voorkomende gronden.

In deze bestemming zijn geen regels opgenomen voor een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit, omdat de Waterwet reeds regels kent voor dergelijke activiteiten. Voor de gemeente geldt in dit kader geen aanvullende beoordelingsbevoegdheid in het kader van de waterveiligheid.

Archeologie

Om de versterking van archeologische waarden te voorkomen is er wel een archeologische werkwijze ontwikkeld waarbij de ontgraving plaatsvindt onder archeologische begeleiding. Dit is middels een voorwaardelijke verplichting in de regels vastgelegd. Voor het plangebied wordt een dubbelbestemming archeologie opgenomen in het bestemmingsplan. Archeologisch onderzoek is noodzakelijk bij een grotere bodemverstoring dan 2.500 m² en > 30 cm - mv.

Algemene regels

In dit onderdeel van de regels komen algemene regels aan de orde die gelden voor alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De algemene regels bestaan uit de volgende artikelen.

Anti-dubbeltelregel

De formulering van de anti-dubbeltelregel wordt bindend voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.2.4 Bro).

Algemene bouwregels

In dit artikel is een bepaling opgenomen inzake het toestaan van bestaande afmetingen van bouwwerken.

Algemene gebruiksregels

Dit artikel geeft aan wat in ieder geval als strijdig gebruik met de bestemmingen wordt gezien.

Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn de volgende gebiedsaanduidingen opgenomen:

– *vrijwaringszone - dijk 1*

Deze gebiedsaanduiding is opgenomen met het oog op de bescherming van de waterkering. Deze houden in dat op de betreffende gronden een omgevingsvergunning geldt voor het bouwen, anders dan ten behoeve van de waterkering. Daarnaast is opgenomen dat wanneer een ontwikkeling wordt beoogd op deze gronden door middel van bijvoorbeeld van een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid advies wordt gevraagd aan de beheerder van de waterkering.

– *vrijwaringszone - dijk 2*

Binnen deze aanduiding ligt de buitenbeschermingszone van de primaire waterkering.

– *veiligheidszone - gasontvangstation*

Deze gebiedsaanduiding is gelegd op de veiligheidszone van 15 m rondom het gasontvangstation dat in beheer en gebruik is bij de Gasunie. Binnen deze zone mogen geen nieuwe kwetsbare functies worden gerealiseerd.

Algemene afwijkingsregels

In dit artikel wordt omschreven in welke gevallen afwijking kan worden verleend voor overschrijding van de bouwgrenzen. Dit betreft bijvoorbeeld de bevoegdheid om af te wijken van de voorgeschreven maten en percentages.

Algemene wijzigingsregels

In dit artikel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt bij de bestemmingen 'Agrarisch met waarden', 'Natuur' en 'Water' te switchen tussen de bestemmingen 'Natuur' en 'Water'.

Overgangs- en slotregels

In het afsluitende onderdeel van de regels komen de overgangs- en slotregels aan de orde, zoals het overgangsrecht (bindend voorgeschreven in artikel 3.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) en de slotregel. De slotregel bevat de benaming van het voorliggende bestemmingsplan.

6 Procedure

6.1 Ontwerpbestemmingsplan

Het Ontwerpbestemmingsplan 'Inrichtingsplan Gendtse Waard' heeft voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Daarnaast is in het kader van het wettelijke vooroverleg conform artikel 3.1.1 Bro het bestemmingsplan aangeboden aan de relevante vooroverlegpartners.

Het vooroverleg is gevoerd met de Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat Oost Nederland. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de standpunten en het beleid en van de overlegpartners.

Tijdens de terinzagelegging is één zienswijze ontvangen. De ingekomen zienswijze is samengevat en voorzien van een reactie. De zienswijze is opgenomen in de 'Reactie-nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen' als bijlage bij dit bestemmingsplan.